ISBN 974-8066-04-5
ปรารถนา หนังสือวันเด็กแห่งชาติ ๒๕๔๐

ปรารถนา

หนังสือวันเด็กแห่งชาติ

๒๕๔๐

ISBN 974-8066-04-5

ราคา ๕ บาท

ดุจดวงแก้วแจ่มจรัสวัฒนธรรม

เด็ก ๆ นอกจากจะต้องเรียนความรู้แล้ว ยังต้องหัดทำการงานและทำความดีด้วย เพราะการทำงานจะช่วยให้มีความสามารถ มีความขยันอดทนพึ่งตนเองได้ และการทำดีนั้นจะช่วยให้มีความสุขความเจริญ ทั้งป้องกันตนไว้ไม่ให้ตกต่ำ

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันเสาร์ ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๐

พระธัมโมวาท

เด็กย่อมเป็นที่หวังของพ่อแม่และครอบครัว เป็นอนาคตของสังคมและประเทศชาติ เด็กที่จะทำให้พ่อแม่และครอบครัวสมหวัง ก็คือเด็กที่ทำตนเป็นคนดีตามขนบประเพณีและศีลธรรม พร้อมทั้งมีความรู้ความสามารถจากการศึกษาเล่าเรียน เด็กที่จะเป็นอนาคตที่ดีของสังคมและประเทศชาติได้ ก็จะต้องเป็นคนที่เฉลียวฉลาดรู้จักรักษาระเบียบวินัย

ฉะนั้น จึงขอให้เด็กทุกคนตั้งใจที่จะเป็นคนดีและทำดีเพื่อจะได้เป็นที่สมหวังและเป็นอนาคตที่ดีของครอบครัว สังคม และประเทศชาติพร้อมทั้งพระศาสนา พระมหากษัตริย์สืบไป

สท. พระญาณสังวร

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดบวรนิเวศวิหาร

คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ๒๕๔๐

ของ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาสิบสองปี เด็กไทยมีคุณธรรม

ล้ำเลิศพลานามัย ประชาธิปไตยสมบูรณ์

(นายสุขวิช รังสิตพล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๔๐

วันนี้คุณทำหน้าที่ของคุณหรือยัง?

บุคคลแต่ละคน ทั้งเด็กเล็กและผู้ใหญ่ ต่างมี "หน้าที่" แต่ละคนมีหลายหน้าที่....แล้วแต่ว่าเวลาใด อยู่ที่ไหน ในฐานะอะไร ผู้ทำหน้าที่ครบถ้วนแล้วเท่านั้น ยังชีวิตให้เจริญและสร้างสรรค์สังคมให้ก้าวหน้า วันนี้คุณ "ทำหน้าที่" ของคุณหรือยัง ?

(นายสุรัฐ ศิลปอนันต์)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๒๕ กำหนดให้วันเสาร์สัปดาห์ที่สองของเดือนมกราคมทุกปี เป็นวันเด็กแห่งชาติ และมอบให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบจัดงานวันเด็กแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ เป็นต้นมา ปัจจุบันเป็นปีที่ ๔๒

วันเด็กแห่งชาติ ถือว่าเป็นวันสำคัญวันหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกคนโดยเฉพาะ บิดา - มารดา ผู้ใหญ่ได้หันมาสนใจเด็กและเยาวชนมากยิ่งขึ้น ส่วนเด็กและเยาวชนนอกจากจะสนใจที่จะพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง เข้าใจคนรอบข้างแล้วยังควรรู้จักรักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้นอีกด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบต่อเด็กและเยาวชน จึงได้มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต ได้รับความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่ดี เพื่อนำไปประพฤติปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและประเทศชาติสืบไป สำหรับปี ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้ชื่อหนังสือวันเด็กว่า "ปรารถนา"

คณะอนุกรรมการฯ รู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราโชวาท สำนึกในพระเมตตาของสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปรินายก ที่ได้ประทานพระคติธรรม ขอขอบคุณ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้คำขวัญแก่เด็กและเยาวชน เพื่อจัดพิมพ์หนังสือวันเด็กประจำปี ๒๕๔๐ พร้อมกับขอขอบคุณผู้เรียบเรียง ผู้วาดภาพประกอบ ผู้ออกแบบรูปเล่ม คณะอนุกรรมการฯ และผู้จัดพิมพ์หนังสือทุกท่านจนงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีมายังเด็กและเยาวชนทุกคน และท่านผู้อ่านหนังสือ ขอให้มีความสุขความเจริญโดยทั่วกัน

(นายสุวิทย์ วิสุทธิสิน)
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานอนุกรรมการ
ฝ่ายจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๔๐

สารบัญ

		หน้า
อัครศิลปิน ปิ่นสยาม	อาภาพร วรรณสุนธยา	๑
อันเนื่องมาจากปีกาญจนาภิเษกสมโภช	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ	๕
พรดีที่ปรารถนา	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ	๑๑
ปรารถนา	นิตยา จรูญผลฐิติ	๑๓
เมืองไทยนี้ดี	ศรีนาถ สุริยะ	๑๔
ลูกรัก	รสา วงศ์ยังอยู่	๑๗
เด็กไทยวันนี้ คือผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า	กรองแก้ว เงินศรี	๒๒
สมปรารถนา	สรรพพร แตงสกุล	๒๔
เยาวชน คนเก่ง	พิศวาท คะลีล้วน	๒๘
พระมหาชนก	ปฏิพัทธ ดาระดาษ	๔๔
ลำนำแห่งลำน้ำ	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	๔๙
ดาวระบือชื่อ : เด็กไทย	ประณมาภรณ์ สร้อยวาที	๕๖
เพื่อนใหม่ใจร้าย	วิภา ตัณฑุลพงษ์	๕๗
ของเก่ามีดี	คำหมาน คนไค	๖๒
ลูกปลาสีรุ้ง	ดอกอ้อ ล้อลม	๖๗
เพราะตะปูเกือกม้าตัวเดียว	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ	๗๔
เข็ญใจได้ดี เศรษฐีขอทาน	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ	๗๗
หนูป่านเปลี่ยนใจ	นิตยา จรูญผลฐิติ	๘๐
นกน้อยนักปลูกต้นไม้	อรสิริ พลเดช	๘๓
ผมรู้แล้ว	วรอร ประทุมสุวรรณ กาญจ์กนก ประทุมทิพย์	๘๙
โครงการแก้มลิง	สมัย สุทธิธรรม	๙๙
ขี่ม้าชิงเมือง	ถวัลย์ มาศจรัส	๑๐๓
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	วินัย รอดจ่าย	๑๐๗

อัครศิลปิน ปิ่นสยาม

อัครศิลปิน ปิ่นสยาม เอกพระนาม เอกกษัตริย์ นิรัติศัย
"ภูมิพลมหาราช" แห่งชาติไทย พระยศไกรเกริกหล้าบารมี

ศิลปวัฒนธรรมอันล้ำค่า งามสง่าโดดเด่นเป็นราศี
พ่อหลวงเกื้อเพลงพลิ้วหวานการดนตรี สุนทรียภาพล้ำนำดวงจินต์

สนพระทัยคีตศาสตร์พิลาสผล ไทย–สากล ปรีชาชาญผลงานศิลป์
บรรเลงเพลงกล่อมหล้าทั่วธานินทร์ ทุกชีวินกำซาบสุขทุกคืนวัน

"แซกโซโฟน"โอนเสียงสำเนียงเสนาะ" "คลาริเน็ต" ไพเราะเสียงเพียงสวรรค์
"ฟลุต" แว่วเสียงท่วงทำนองคล้องรับกัน ทรงรังสรรค์บทเพลงบรรเลงกานท์

ดนตรีไทย ฉิ่งฉับ กรับระนาด วงปี่พาทย์ นาฏกรรมนำสืบสาน
อนุรักษ์ดนตรีไทยให้ยืนนาน ทรงเชี่ยวชาญงานศิลป์เทิดถิ่นไทย

พระราชนิพนธ์บทเพลงบรรเลงแว่ว แสนเพริศแพร้วเพราะพริ้งยิ่งสดใส
ท่วงทำนองเสียงเสนาะเพราะจับใจ ยินคราใด เคลิ้มภวังค์ดังต้องมนต์
"ชะตาชีวิต" ลิขิตธรรมนำชีวิต รู้ถูกผิด ละบาป อาบกุศล
"สายฝน" พร่ำฉ่ำเย็นเป็นมงคล ชุบชีพชนม์ พืชพันธุ์ธัญกรรม

"ยามเย็น" แสงอ่อนพลิ้วริ้วริ้วเรื่อ สีส้มเจือภาณุมาศ ราษฎร์ชื่นฉ่ำ
พระราชนิพนธ์ซาบซึ้ง ตรึงใจจำ บทเพลงนำดุริยะจินตนา

พระราชนิพนธ์หนังสือสื่อสรรค์สร้าง เป็นแบบอย่างวรรณกรรมล้ำเลิศคุณค่า
"ติโต" สร้างจิตสำนึกตรึกทุกครา เพื่อประชาธิปไตยใช่เผด็จการ

“นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ” เรียงวาทะเรื่องราวควรกล่าวขาน
“พระมหาชนก” ปกภิบาล จงกล้าหาญ อดทนพ้นผองภัย

อัจฉริยะภาพศิลปินแห่งศิลป์ศาสตร์ ทรงสามารถทุกแขนงส่องแสงใส
กล้องสะพายคล้องศอก้าวต่อไป ฉายป่าเขาแนวไพรได้งดงาม

ทั้งภาพวาดเขียนสีแสนดีเลิศ ทรงก่อเกิดงานศิลป์ถิ่นสยาม
วรรณศิลป์ศิลปกรรมล้ำลือนาม ทั่วเขตคาม น้อมมนะ สดุดี

ธ ปลูกฝังคีตศิลป์ ถวิลวัตร วางแนวจัดวัฒนธรรมทุกถิ่นที่
วรรณศิลป์กอปรเกื้อเพื่อชีวี ราษฎร์สุขี พ่อหลวงทรงห่วงใย

สมเด็จพระภัทรมหาราช คือเอกปราชญ์ศิลปกรรม นำสุกใส
อัครศิลปิน ปิ่นไผท ตรึงดวงใจราษฎร์ชื่นยิ่งยืนนาน

กาญจนาภิเษก เอกกษัตริย์ ห้าสิบรัชพรรษา พาสุขศานต์
ประชาน้อม ดวงมนัสศิระกราน พระภูบาลขอจงทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า **เด็กหญิงอาภาพร วรรณสุนธยา** ม.๓/๑

โรงเรียนปากเกร็ด จ.นนทบุรี

Unavailable

Unavailable

“อันเนื่องมาจากปีกาญจนาภิเษกสมโภช”

ซุ้มหนึ่ง “จักรแก้ว” แพร้วเพริศ
ประเสริฐ สมศักดิ์ อัครฐาน
เฉลิมพระบารมีภูบาล
ผู้ผ่านแผ่นดินปิ่นไผท

ซุ้มสอง “ช้างแก้ว” แก้วเกิด
เพื่อเทิดบารมียิ่งใหญ่
แห่งพระมหากษัตริย์เกรียงไกร
งามศิลปะไทยเด่นชัด

ซุ้มสาม "ม้าแก้ว" ทั้งสอง
แคล่วคล่องคมสันกัณฐัศว์*
สมเป็นพาชีศรีรัฐ
พระผู้ครองเศวตฉัตรทรงธรรม์

* กัณฐัศว์ ชื่อม้าตระกูลหนึ่ง

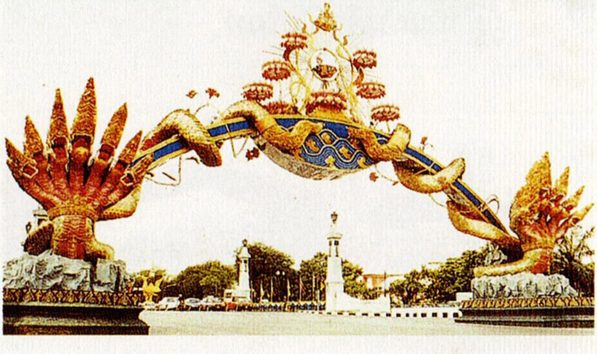

ซุ้มสี่ "มณีแก้ว" แววจรัส
ประภัสสร์รูจีส่องสีสัน
บัวทองสองข้างสะอางครัน
เฉิดฉันแสงแก้วแพรวพราย

ซุ้มห้า“นางแก้ว” แผ้วผ่อง
หงส์ทองงามเลิศเฉิดฉาย
เบื้องบนพลับพลาพรรณราย
แห่งพระฤๅสายและราชินี

ซุ้มหกนั้น “ขุนคลังแก้ว”
นกวายุภักษ์แกล้วไกรศรี
ยืนเหนือ “พดด้วง” เงินดี
ลวดลายรูจีเจริญตา

ซุ้มเจ็ดคือ "ขุนพลแก้ว"
คชสีห์เลิศแล้วงามสง่า
ยืนบนกำแพงนครา
ดุจเสนาบดีปรีชาชาญ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ บรรยายภาพ

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์
ศูนย์รวมสรรพสิ่งทางการศึกษา
69 อาคาร 9 ถนนราชดำเนินกลาง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 281-7822, 282-5111 FAX : 280-3680

ภาพเครื่องราชกกุธภัณฑ์

พระมหาพิชัยมงกุฎ

พระแสงขรรค์ชัยศรี

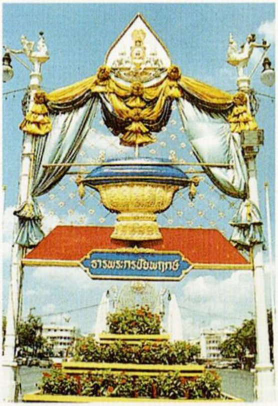

ธารพระกรชัยพฤกษ์

พัดวาลวิชนี

พระแส้จามรี

ฉลองพระบาทเชิงงอน

แอ๊ดวานซ์ อะโกร

ผู้ผลิตกระดาษจากไม้ปลูก

ไม่รบกวนไม้ธรรมชาติ

ADVANCE AGRO
ADVANCE AGRO PUBLIC COMPANY LIMITED
ต้นแบบอุตสาหกรรมกระดาษยุคใหม่

พรดีที่ปรารถนา

คำถาม :

หนูจ๋า หนูเคยคิดปรารถนาสิ่งใดไหม

หากมีเทพธิดาสุราลัย มาบอกให้พรจากฟ้าห้าประการ

คำตอบ :

ประการแรกหนูขอเมตตาจิต เพื่อชื่นชูชีวิตให้สุขศานต์
พ่อแม่ญาติเมตตาพาสราญ ครูอาจารย์เมตตาอารีรัก
ประการที่สองนั้นขอปัญญา เพื่อศึกษาความรู้ชูศรีศักดิ์
รู้ละชั่ว ทำสิ่งดีมีคุณนัก รู้พิทักษ์คุณธรรมนำชีวัน
ประการสามนั้นหนอขอไมตรี ให้ได้มิตรที่ดีมีสุขสันต์
ยามทุกข์สุขหันหน้าปรึกษากัน รักษาสายสัมพันธ์ให้มั่นคง
ประการสี่สำคัญยิ่งสิ่งแวดล้อม ให้มีพร้อมป่าวารีที่ประสงค์
ปวงประชาช่วยรักษาป่ายืนยง อีกเสริมส่งเมืองสะอาดปราศมลพิษ
ประการห้าผู้นำดีศรีประเทศ ผู้มีเจตน์จำนงสุจริต
มุ่งเทิดชาติศาสน์กษัตริย์ยิ่งชีวิต ไทยทั่วทิศสามัคคีมีพลัง
หนูขอพรห้าประการดังขานไข ขอเทพดลพรชัยให้สมหวัง
พรทั้งห้าประการนี้จงจีรัง หนูขอตั้งจิตชอบขอบคุณเอย

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

ปรารถนา

นิตยา จรูญผลฐิติ

ปรารถนา "ความดี" มีประโยชน์
งดเรื่องโกรธ งดโทษกัน งดหวั่นไหว
พร้อมเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ใครใคร
ความดีจะเกิดในหัวใจตน

ปรารถนา "ความรู้" เร่งค้นคว้า
หมั่นศึกษาต่อเติมเพื่อเพิ่มผล
นำไปใช้พัฒนาค่าของคน
เพียรฝึกฝนเป็นประจำจนชำนาญ

ปรารถนา "ความรัก" จงรับรู้
แม้ว่าอยู่ใกล้ใครใจประสาน
มีกิริยาท่าทีที่ชื่นบาน
พูดอ่อนหวานทุกครั้งฟังสบาย

ปรารถนา "ความสำเร็จ" เสร็จสมหวัง
ต้องระวังพลั้งพลาดอาจเสียหาย
ใช้สติตรองให้ดีเพื่อคลี่คลาย
อุปสรรคจักสลายด้วยปัญญา

ปรารถนา "สิ่งใด" ให้บากบั่น
คิดสร้างสรรค์อย่างอดทนเพื่อค้นคว้า
ใช้ไหวพริบตามถนัดเพื่อพัฒนา
จึงได้สมปรารถนาทุกประการ

เมืองไทยนี้ดี

ศรีนาถ สุริยะ

หลายคน คงจำได้ว่า ข้อความ "เมืองไทยนี้ดี" นี้ มาจากศิลาจารึก ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

ถึงแม้จะสั้น แต่มีความหมายลึกซึ้ง ใช้ได้ตลอดกาลไม่ล้าสมัย เพราะเป็นดังนั้นทุกสมัย

ข้อความที่ว่า "เมืองไทยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว" เป็นข้อความสนับสนุน คำว่า "ดี" คือมีข้าวปลาอาหารบริบูรณ์

ความต่อไป บรรยายถึงเสรีภาพของพลเมือง ในการค้าขายสินค้าหลายประเภทและไม่ต้องเสียภาษี ฯลฯ เป็นข้อความสนับสนุน คำว่า "ดี" คือมีกฎหมายคุ้มครองผู้ประกอบอาชีพ

นอกจากนี้ยังมีเรื่อง "ดี ๆ" อีกหลายประการ ผู้ใดสนใจควรไปศึกษาเพิ่มเติม

ช่วงเวลากว่า ๗๐๐ ปี ที่ผ่านไป "เมืองไทยนี้ก็ยังดีอยู่" ถึงแม้เรื่องดี ๆ แบบโบราณจะเปลี่ยนไป แต่ก็มีสิ่งดีใหม่ ๆ เข้ามาแทน ทำให้คนไทยมีความภาคภูมิใจที่เกิดมาเป็นคนไทย

เมื่อประมาณ ๑๐๐ ปี มาแล้ว นับตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวครองราชย์ (พ.ศ. ๒๓๖๗ - ๒๓๙๔) พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวครองราชย์ (พ.ศ. ๒๓๙๔ - ๒๔๑๑) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวครองราชย์ (พ.ศ. ๒๔๑๑ - ๒๔๕๓) เป็นช่วงเวลาที่ประเทศมหาอำนาจชาวยุโรปแสวงหาอาณานิคมในทวีปเอเชีย ประเทศใหญ่น้อยต่างต้องประสบเคราะห์กรรมตกเป็นเมืองขึ้น เช่น อินเดีย พม่า ลาว มาเลเซีย กัมพูชา เวียดนาม อินโดนีเซีย ฯลฯ

ยกเว้น **ประเทศไทยเป็นประเทศเดียวที่รักษาเอกราชได้**

ถึงแม้จะมีข้อวิจารณ์ต่าง ๆ นานา แล้ว นักวิชาการและนักการเมืองชาวต่างประเทศมีความเห็นตรงกันว่าทั้งนี้เนื่องจากการเตรียมรับสถานการณ์ล่วงหน้าของ

พระมหากษัตริย์ไทย ตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้นมา

พระมหากษัตริย์ไทยทรงรอบรู้การณ์ไกล ทรงคาดว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น ดังนั้น พระองค์จึงทรงเตรียมการพัฒนาคนไทยให้รู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวตะวันตก โดยต้องเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อการเจรจา ค้าขาย และการสมาคม ให้อยู่ในฐานะเท่าเทียมกัน

คนไทยไม่รังเกียจคนต่างศาสนา ซึ่งเป็นที่พอใจของนักบวชและผู้สอนศาสนาคริสต์ ต่างก็นำคณะเข้ามาตั้งโรงเรียน โรงพยาบาล และโรงพิมพ์ คนไทยยินดีรับบริการและเคารพนับถือบุคคลผู้เป็นครูให้ความรู้ในวิชาการ

พระมหากษัตริย์ไทยทรงอุปถัมภ์ศาสนาทุกศาสนา และยังพระราชทานเสรีภาพให้คนไทยเลือกนับถือศาสนาได้ตามความพอใจ คนต่างชาติจึงยกย่องสรรเสริญพระมหากษัตริย์ไทยยิ่งนัก

คนไทย ไม่แบ่งแยกกลุ่มผู้นับถือศาสนาต่างกันในพรรคการเมือง

เมืองไทยนี้ดีเพราะมีสถาบันพระมหากษัตริย์

เพื่อนบ้านไทยหลายประเทศเลิกล้มสถาบันพระมหากษัตริย์ จะทุกข์สุขอย่างไรเราก็ทราบกันอยู่แล้ว

คนไทยยังเคารพพระมหากษัตริย์ เพราะทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อพสกนิกรอย่างล้นพ้นตลอดมาทุกพระองค์

พระมหากษัตริย์พระองค์ปัจจุบัน ทรงเป็นบิดาของคนทั้งชาติ ทรงรับรู้ความทุกข์สุขเดือดร้อนทุกประการ เช่น เรื่องน้ำ กล่าวคือ น้ำมาก น้ำน้อย น้ำท่วม น้ำไม่มีฝนไม่ตก สะพานและถนนไม่เพียงพอ ความยากจน เจ็บไข้ ขัดข้องเรื่องทำมาหากิน ฯลฯ พระองค์ทรงแก้ไขด้วยพระองค์เองอย่างรีบด่วน แม้แต่บางครั้งทรงพระประชวรประทับอยู่ในโรงพยาบาล ก็ไม่ทรงหยุดยั้งพระราชภาระ

เมื่ออุบัติภัยร้ายแรงใด ๆ เกิดขึ้น พระองค์จะพระราชทานของใช้และความช่วยเหลือไปถึงประชาชนโดยด่วน โดยมีคณะบุคคลในนามมูลนิธิราชประชานุเคราะห์นำไป

น้ำท่วมใหญ่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พระองค์ทรงงานช่วยราษฎรในเวลากลางวัน ส่วนเวลากลางคืนเสด็จไปทรงช่วยราษฎรด้วยพระองค์เอง นอกจากนี้ยังทรงตั้งโครงการป้องกันน้ำท่วมซึ่งอาจมีมาอีก เรียกว่าโครงการ "แก้มลิง" นอกจากพระบาทสมเด็จ

พระเจ้าอยู่หัวแล้ว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระราชวงศ์ ทรงพระเมตตาสงเคราะห์แก้ไขความทุกข์ยากของประชาชนตลอดเวลา

เมืองไทยนี้ดี เพราะมีสถาบันพระมหากษัตริย์ คนไทยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงคุ้มครองราษฎรประดุจบิดาคุ้มครองบุตร นอกจากนี้ยังทรงห่วงใยในด้านศีลธรรม จึงพระราชทานข้อธรรมะเพื่อเป็นหลักการดำเนินชีวิตแก่บุคคลทุกระดับทุกโอกาสที่ทรงทำได้ พระมหากรุณาธิคุณมีมากล้นสุดพรรณนา การตั้งใจประพฤติตนเป็นคนดีมีศีลธรรมเท่านั้น จึงจะเป็นการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่งดงามที่สุด

ศรีนาถ สุริยะ

ภาพโดย นายสุเทพ เหงากุล อายุ ๑๗ ปี

ลูกรัก

รสา วงศ์ยังอยู่

ที่บ้านพัก

๒๔ กันยายน ๒๕๓๙

ลูกที่รักทั้งสองของแม่

จดหมายของลูกทั้งสองฉบับแม่ได้รับแล้ว ขอบใจลูกมาก ดีใจที่ทุกคนสบายดี รวมทั้งคุณตา คุณยายด้วย ลูกเล่ามาหลายเรื่อง ทำให้แม่คลายความวิตก เพราะลูกมีความอบอุ่นเหมือนอยู่กับพ่อแม่

ลูกตื่นแต่เช้าตรู่ทุกวัน ชวนกันออกกำลังกายดัดตนท่ามกลางอากาศบริสุทธิ์สดชื่นอย่างนี้แหละดี ร่างกายจะได้แข็งแรง จิตใจแจ่มใส รูปร่างก็จะได้สวยงามสมสัดส่วน เมื่อพักผ่อนสักครู่แล้ว ก็ทบทวนวิชาให้เข้าใจแจ่มแจ้ง และท่องจำในบางเรื่อง แม่ว่าลูกช่างดูแลตนเองได้ดีแท้ แม่สบายใจจริง ๆ ลูกไปโรงเรียนพร้อมกันกลับพร้อมกัน ใครต้องซ้อมกีฬาหรือมีกิจกรรมพิเศษก็คอยกัน

อ่านหนังสือไปพลางๆ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ดีแล้วลูก ลูกเป็นผู้ชายต้องคอยดูแลคุ้มครองน้องหญิง สมัยนี้มีอันตรายเกิดกับเด็กหลายอย่าง ลูกต้องคอยฟังเหตุการณ์ไว้เป็นการระวังตัว เชื่อฟังคำตักเตือนของคุณครูและผู้ใหญ่ เช่นนี้แม่ค่อยหายห่วง

วันหยุดลูกก็ช่วยกันซักรีดเสื้อผ้าเอง ช่วยคุณตาดูแลต้นไม้ ช่วยคุณยายทำอาหาร ดีแล้วลูก รู้จักรับผิดชอบ ทุกคนมีหน้าที่ต้องทำทั้งนั้นแหละ ความอดทนตั้งใจขยันหมั่นเพียรทำการงานต่างๆ นี่แหละ อนาคตของลูกจะได้มั่นคง แล้วอีกอย่างหนึ่งก็เท่ากับลูกปลูกฝังนิสัยตนเองให้รักการทำงาน ผู้ใหญ่ก็จะเอ็นดูลูกด้วย อ้อ ตอนที่ลูกซักเสื้อผ้านั้นผงซักฟอกส่วนใหญ่มีสารฟอสเฟตผสมอยู่บ้าง ทำให้เสื้อผ้าขาวสะอาด ตอนที่ซักครั้งที่ ๒ หรือ ที่ ๓ สารนี้จะเจือจางลง ลูกใช้รดน้ำต้นไม้ได้นะ เป็นการช่วยประหยัดน้ำได้อีกทางหนึ่งเหมือนกัน

ตอนที่ลูกเล่าว่าได้ช่วยคุณยายออกไปซื้อของหลายอย่างที่ร้านหน้าปากซอย ได้รับเงินทอนแล้วปรากฏว่าเกินมา ๑๐ บาท แล้วลูกรีบนำไปคืน ไม่โลภอยากได้ของคนอื่นเมื่อมีโอกาส คุณยายชมว่าเป็นเด็กดีมีความซื่อสัตย์สุจริตไม่คิดโกงใคร ความซื่อสัตย์สุจริตนี่แหละเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง เมื่อโตขึ้นก็จะเป็นคนดีมีชีวิตที่สะอาด ปราศจากคนรังเกียจ มีแต่ความเจริญ ใครๆ ก็พากันยกย่องสรรเสริญ แต่คุณยายก็ติงว่า ต่อไปควรต้องรอบคอบทบทวนดูให้ถูกต้องก่อนจะได้ไม่เสียเวลา คุณตายังย้ำว่าให้มีศรัทธามั่นคงในการทำความดี ชีวิตจะมีคุณค่ายิ่ง ลูกต้องจำไว้นะ แม่รู้สึกปีติยินดีเหลือเกินละลูก

เมื่อลูกช่วยเหลือคุณตาพรวนดินใส่ปุ๋ยรดน้ำต้นไม้เสมอๆ มันก็เจริญงอกงามดี ต้นไม้สีเขียวชอุ่ม ดอกไม้สีต่างๆ งามสดใส ดอกแก้วส่งกลิ่นหอมไกล ดอกเฟื่องฟ้าสีขาว สีชมพู สีแสดต้องแสงแดดสายลม ดูงามไสว จิตใจลูกก็เบิกบาน แม่ก็พลอยชื่นชมชื่นใจไปกับลูกด้วย แล้ววันหนึ่งคุณตาก็ให้ลูกๆ ช่วยกันนำกล้วยน้ำว้า พริกขี้หนู มะเขือ มะอึก ใบแมงลัก ใบมะกรูด ใบตำลึง ยอดกระถิน หัวปลี เหล่านี้ที่ปลูกไว้ปลอดสารพิษ จัดลงกระเช้า แล้วชวนกันเดินไปเยี่ยมผู้สูงอายุที่อยู่บ้านเลยเข้าไปในซอย เขาเคยเป็นช่างไม้ฝีมือดี มีความ

รู้เรื่องบ้านไทย ถูกอัธยาศัยกับคุณตา คุยกันเพลิดเพลิน ลูก ๆ พลอยได้รับความรู้ใหม่ ๆ หลายอย่าง นี่แหละการแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันด้วยความเต็มใจ แม้เป็นของเล็กน้อยก็ทำให้เกิดความยินดีทั้งผู้ให้และผู้รับ ตามที่ลูก ๆ ได้สังเกตเห็นนั่นแหละ

น้องเล่าว่าคุณยายนั้นรักภาษาไทยมาก ท่านว่าเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ ใช้สำหรับสื่อสารแสดงความคิดเห็น แล้วยังเป็นสิ่งงดงามทางวรรณคดีอีก เราต้องช่วยกันรักษาไว้ให้ดีทีเดียว สำนวนไทยเราก็ใช้คำคล้องจองน่าฟังจำได้ง่าย ท่านยกภาษิตบ้างคำพังเพยบ้างให้ฟัง น้องรีบจดไว้นั้นดีแล้ว เมื่อไปพบเห็นที่อื่นอีกก็จดเพิ่มเติมไว้ พร้อมทั้งความหมายด้วย ถือเป็นข้อคิดเป็นแนวทางที่ควรจดจำไว้ เป็นเครื่องเตือนใจให้เรารู้จักผิดชอบชั่วดี สิ่งใดของไทยเราที่ดีมีคุณค่า เราก็ย่อมปรารถนาให้ดำรงอยู่ต่อไป จริงหรือไม่ล่ะลูก

แม่พอใจอย่างยิ่งที่ลูกสนใจอ่านวรรณกรรมเยาวชนทั้งร้อยแก้วร้อยกรองอยู่เสมอ นับว่าลูกมีนิสัยรักการอ่าน การอ่านนี้แหละใช้เป็นเครื่องมือได้จนตลอดชีวิตนะลูก ใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ นำมาปรับปรุงคุณภาพชีวิตของเราให้ดีขึ้น ทั้งยังได้รับความสนุกสนาน เป็นการประเทืองอารมณ์ เมื่อลูกมีเวลาก็เลือกอ่านไปเรื่อย ๆ หลาย ๆ ประเภท ความรู้ก็จะแตกฉาน เกิดสติปัญญาความคิดก็กว้างไกล รู้จักใช้วิจารณญาณ ทำอะไรได้ถูกต้องไม่หลงผิด คิดทำประโยชน์ทดแทนคุณแก่ชาติบ้านเมือง ให้รุ่งเรืองเจริญก้าวหน้าต่อไปไม่หยุดยั้งไงล่ะลูก

อีกเรื่องหนึ่งที่แม่เองก็รู้สึกตื้นตันใจเช่นเดียวกับลูก ๆ เหมือนกัน ก็ตอนที่คุณยายร้องเพลงกล่อมเด็ก ที่ท่านเคยร้องกล่อมแม่เมื่อยังเล็กอยู่นั้น ลูกว่าเสียงท่านยังเจื้อยแจ้วจับใจจริง ๆ เมื่อร้องก็ใช้คำง่าย ๆ แสดงความเอื้ออาทรของแม่ที่มีต่อลูก น้องนั้นถึงกับน้ำตาคลอ ที่จริงคุณยายท่านมีเมตตาปรานี จิตใจอ่อนโยนไม่เคยดุด่า เพียงว่ากล่าวสั่งสอนชี้แจงให้เข้าใจเหตุผลเมื่อแม่ทำผิดพลาด แม่ทั้งรักทั้งเกรงท่านเหลือเกิน ระลึกถึงพระคุณของท่านอยู่เสมอ

เมื่อวันเกิดคุณตา ลูกทั้งสองไปกราบท่าน แล้วท่านให้สิ่งที่มีคุณค่าแก่ลูก

โดยเล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของท่านให้ฟังหลายเรื่อง ในการคบเพื่อน ชีวิตที่ต้องสู้ แล้วก็เรื่องความกตัญญูกตเวที ทำให้ลูกซึ้งในพระคุณของพ่อแม่ผู้ให้กำเนิด รู้คุณครูบาอาจารย์ผู้สั่งสอนอบรมบ่มนิสัยศิษย์ รวมทั้งผู้ให้การพึ่งพาอุปการะด้วย แล้วพยายามหาโอกาสทดแทนตอบสนองพระคุณท่านตลอดเวลา ถูกแล้วที่ท่านว่าความกตัญญูกตเวทีเป็นเรื่องที่ต้องเข้าใจให้ลึกซึ้ง จึงขอให้ลูกไปค้นคว้าหาความรู้มาเล่าสู่กันฟังภายหลัง แล้วลูกก็ปฏิบัติตามเข้าไปใช้บริการห้องสมุด ลูกเลือกเรื่อง “สิรสาเนื้อทอง” น้องเลือก “ลูกหงส์กตัญญู” อันเป็นเรื่องที่แสดงว่าทั้งคนและสัตว์รู้จักบุญคุณของพ่อแม่ มีจิตใจสูงและเป็นที่ไว้วางใจ คิดหาทางทดแทนพระคุณของพ่อแม่อยู่เสมอ ยามท่านแก่เฒ่าก็มิได้ทอดทิ้ง ในที่สุดชีวิตก็ประสบความสุขอย่างแท้จริง หนังสือทั้งสองเล่มนี้ลูกว่าได้รับรางวัลชมเชยจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติด้วย แม่จึงอยากให้ลูก ๆ ช่วยแนะนำให้เพื่อน ๆ อ่านด้วยนะลูกนะ

ลูกเอ๋ย แม่สบายใจแล้ว ที่ลูกมีความสุขกายสบายใจ มีความอบอุ่นอยู่กับคุณตาคุณยาย ท่านทั้งสองรักและเอ็นดูลูกมาก เต็มใจช่วยรับภาระเลี้ยงดู จัดหาอาหารที่มีคุณค่า ลูกจึงมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์อิ่มเอิบ ดูแลให้ลูกได้พักผ่อนหย่อนใจเพียงพอ ให้ทำการงานได้อย่างอิสระ ทั้งยังอบรมถ่ายทอดความรู้ แล้วลูกก็ยังเป็นที่รักของคุณครูอีก กับเพื่อน ๆ ก็เข้ากันได้ดีสามัคคีกลมเกลียวกัน วัยเด็กนี่แหละเป็นวัยประเสริฐสุดสำหรับการศึกษาเล่าเรียน อันวิชาความรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานเลี้ยงชีพในอนาคต ขอลูกจงตั้งใจเรียนให้เต็มกำลังความสามารถ เรียนให้รู้ดี เรียนให้สำเร็จ พ่อแม่เป็นกำลังใจให้ลูกเต็มที่ อุตส่าห์หมั่นเพียรค้นคว้าใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ๆ ลูกจะเป็นคนเฉลียวฉลาด รู้จักคิดตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง เป็นคนมีเหตุผลประพฤติตนเป็นคนดีมีวินัยตลอดไปอย่างเข้มแข็ง

ลูกทั้งสองเป็นที่รักและเป็นความหวังของพ่อแม่ ลูกต้องไม่ลืมว่า ลูกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นทรัพยากรบุคคลของชาติ ชาติไทยต้องมั่นคงต้องก้าวหน้าอนาคตของชาติขึ้นอยู่กับคุณภาพเยาวชนนั่นแหละ ลูกจึงต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

พ่อแม่จะติดตามดูความเจริญของลูกอยู่เสมอเช่นกัน และจะปลาบปลื้มอย่างสุดหัวใจ ทั้งจะภูมิใจในความสำเร็จของลูก เมื่อลูกทั้งสองเป็นคนดีสมปรารถนาของพ่อแม่

รักลูกดั่งดวงใจ

แม่

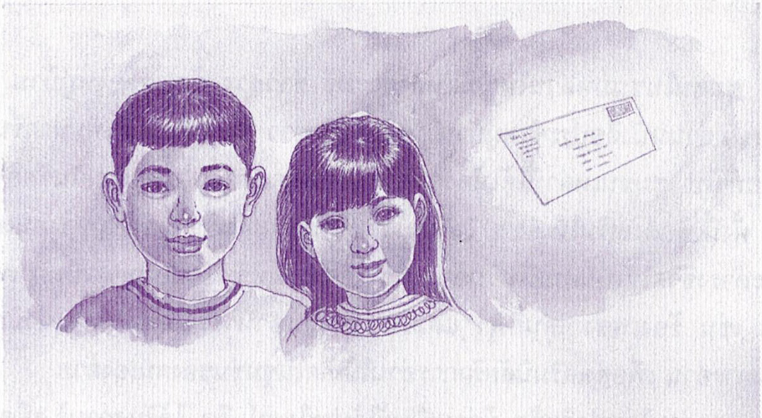

เด็กไทยในวันนี้ คือผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า
หากหมั่นศึกษาด้วยการอ่าน

กรองแก้ว เงินศรี

"เด็กในวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า" เป็นคำกล่าวที่พวกเราทุกคนได้ยิน ได้ฟังมานานแล้ว ไม่มีใครปฏิเสธได้ การปลูกฝัง ความคิด ค่านิยมต่าง ๆ ให้กับเด็ก เป็นไปตามยุคตามสมัย การให้ความสำคัญสำหรับเด็ก ๆ นั้น มีการจัดงานวันเด็กให้ การจัดมีกิจกรรมมากมายหลากหลาย ให้เด็ก ๆ ได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลินในทุกพื้นที่แตกต่างกันออกไป แม้ในชนบทการจัดงานวันเด็กก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก ชุมชนโดยทั่วไป

ชุมชนในชนบทส่วนใหญ่มีแหล่งความรู้ ข่าวสาร ข้อมูลของหมู่บ้าน ได้แก่ ห้องสมุด ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หอกระจายข่าว ซึ่งปัจจุบันนี้มีเพิ่มมากขึ้น และมีอยู่โดยทั่วไป ชุมชนเหล่านี้ได้ให้ความสำคัญต่อเด็กมากขึ้น โดยร่วมกันจัดกิจกรรมวันเด็ก ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เด็ก ๆ ในหมู่บ้านได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง ในการที่จะดำรงชีวิตให้เป็นคนดีในวันข้างหน้า กิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่จะเป็นการละเล่นร่วมกัน เช่น ร้องเพลง เล่นกีฬา และรับประทานอาหารร่วมกัน บางแห่งมีการจัดกิจกรรมการอ่าน เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดในชุมชนของตนเองด้วย

การอ่านโดยปกติแล้ว ผู้อ่านเป็นผู้ได้ประโยชน์ คือ ได้รับความรู้ เมื่อเราฝึกตัวเราเองให้เป็นคนมีนิสัยรักการอ่านแล้ว ก็จะมีนิสัยในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ การอ่านหนังสือช่วยให้รู้ในสิ่งที่ไม่รู้ ช่วยให้เป็นคนมีความคิดก้าวหน้าทันสมัย ทันเหตุการณ์ การอ่านทำให้เป็นคนกว้าง ทันโลก ประเทศชาติที่มีประชาชนมีนิสัยรักการอ่านแล้ว จะช่วยให้ได้รับความสำเร็จอย่างดีในการพัฒนาประเทศ ดังคำกล่าวที่ว่า

แหล่งความรู้ข่าวสารข้อมูลของหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นห้องสมุดหรือที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน นอกจากเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้าแล้ว ยังเป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาในชนบท ที่ทำให้คนในชนบทสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพเพราะการประกอบอาชีพทุกอาชีพ หรือการทำธุรกิจทุกวันนี้ ข้อมูล ข่าวสาร ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้ผู้ประกอบอาชีพประสบความสำเร็จในการทำงาน การศึกษาหาความรู้ จากการอ่านหนังสือ จุลสาร วารสารตำราต่างๆ การฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ หรือแม้แต่การอ่านหนังสือพิมพ์ แล้วนำความรู้ที่ได้จากการอ่านนั้น มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ตัวอย่างเช่น นายบุญ เยาวชนบ้านอังโทน ได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอาชีพของชุมชน ได้นำความรู้เรื่องการเลี้ยงไก่ได้อย่างถูกวิธีตามขั้นตอนตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ไก่ การฉีดยา หยอดตา แทงปีกไก่เพื่อป้องกันโรค การให้อาหารให้น้ำ ตลอดจนการดูแลทำความสะอาดโรงเรือน ผลที่ได้จากการเลี้ยงโดยการศึกษาหาความรู้ ทำให้ไก่ไม่ตาย โตเร็ว น้ำหนักดี และขายได้ราคา

เมื่อเด็กๆ และเยาวชน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการศึกษาหาความรู้และมองเห็นคุณค่าของการอ่านหนังสือแล้ว อนาคตของเมืองไทยคงเจริญก้าวไกลแน่นอน สมดังคำขวัญที่ว่า “เด็กในวันนี้ คือผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า”

สมปรารถนา

โดย..สรรพพร แตงสกุล

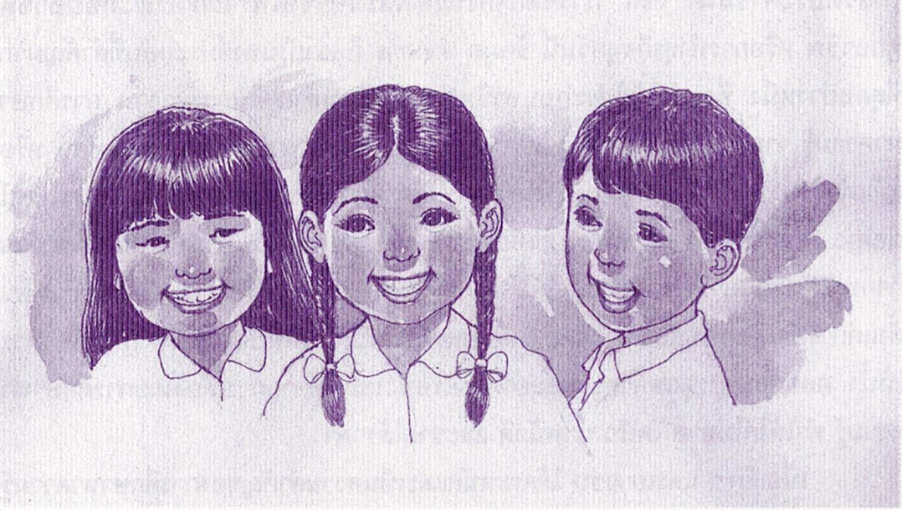

ฉันชื่อ "สมปรารถนา" หลายคนบอกว่าชื่อนี้เพราะจังเลย เรียบๆ ตรงไปตรงมาเข้าใจง่าย ไม่ต้องเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมาย คุณพ่อคุณแม่ท่านตั้งให้ด้วยเหตุผลว่า

"พ่อกับแม่ แต่งงานกันมา ๑๐ ปี ถึงได้มีหนู หลังจากที่ได้พยายามทุกวิถีทางเพื่อจะมีลูก เราไปหาหมอ บนบานศาลกล่าวต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ถือศีลกินเจแต่ก็ไม่มีลูกสักที คิดว่าชาตินี้คงไม่มีโอกาสมีลูกไว้ชื่นชมเหมือนคนอื่นๆ เขา แต่จู่ๆ คุณแม่ก็ตั้งท้องและคลอดลูกออกมาเป็นเด็กผู้หญิง ผมหยักศก แก้มยุ้ย จมูกโด่ง ผิวพรรณสดใส ใครๆ ก็ชมว่าน่ารัก สมกับที่พ่อแม่รอคอยมานาน เราเลยตั้งชื่อลูกว่า เด็กหญิงสมปรารถนา..."

แล้วฉันก็เป็นลูกที่ดีสมใจปรารถนาของคุณพ่อคุณแม่ทุกอย่าง ฉันเรียนเก่ง สอบได้ที่ ๑ ตลอดมา เล่นกีฬาก็ไม่เคยเป็นรองใคร เวลามีงานโรงเรียนฉันก็ได้แสดงอยู่แถวหน้าสุด เพราะฉันสวยและแสดงได้ดีกว่าเพื่อนคนอื่นๆ

ตอนเช้าเวลาไปโรงเรียน คุณพ่อขับรถเก๋งคันโก้ไปจอดเทียบถึงหน้าประตูโรงเรียน ฉันจะค่อย ๆ ก้าวเท้าที่สวมรองเท้าขัดมันปลาบลงมาจากรถ ผมเปียสองข้างถักไว้เรียบตึง เสื้อนักเรียนขาวสะอาดรีดเรียบ พร้อมด้วยกระเป๋าหนังสือ กระติกน้ำรูปร่างแปลกตาที่คุณแม่ซื้อมาฝากจากต่างประเทศ พอตกบ่ายโรงเรียนเลิก คุณแม่ก็ขับรถสปอร์ตสีแดงคันสวยของคุณแม่มารับ แล้วพาฉันไปทานไอศครีม พร้อมกับซื้อของเล่นเสื้อผ้า หนังสือ และทุกอย่างตามที่ฉันต้องการ ฉันจึงมีของเล่นใหม่ ๆ ราคาแพงไปอวดใคร ๆ อยู่เสมอ

เกิดเป็น "สมปรารถนา" นี้ช่างมีความสุขเสียจริง ใคร ๆ ก็พากันอิจฉาเพราะเขาไม่มีอย่างที่ฉันมี ไม่เก่งเท่าฉัน ไม่สวยแล้วก็ไม่รวยอย่างฉัน แต่ช่างเถอะ ฉันไม่สนใจหรอก ฉันไม่จำเป็นต้องยุ่งเกี่ยวกับใคร ฉันมีความสุขอยู่ในโลกของฉัน มีของเล่นดี ๆ ขนมอร่อย ๆ มีคุณพ่อ คุณแม่ ที่รักและตามใจฉันเท่านี้ก็พอ...

"สมปรารถนา..สมปรารถนา.." เอ๊ะ ใครนะมาร้องเรียกอยู่ได้น่ารำคาญจริง อ๋อ ยายวิริยาหน้าซื่อบื้อนี่เอง

"วิริยา" เป็นเพื่อนที่เรียนห้องเดียวกับฉัน เธอตัวดำปี๋ผอมแห้งยังกับเด็กขาดอาหาร ตัดผมสั้นเต่อจนเห็นติ่งหู ฟันหน้าสองซี่ใหญ่เหมือนจอบขุดดิน เสื้อกระโปรงที่ใส่มาโรงเรียนทั้งหลวมทั้งเก่า สงสัยคงจะใส่ต่อจากพี่สาวของเธอ นอกจากจะหน้าตาขี้เหร่ เรียนไม่เก่งแล้วเธอยังจนด้วย เพราะบ้านเราอยู่ในซอยเดียวกัน ฉันเคยเห็นวิริยายืนรอรถเมล์ที่ป้ายหน้าปากซอยกับแม่ของเธอทุกวัน ฉันจึงไม่อยากจะยุ่งกับเธอนัก

"เรียกทำไม ไม่เห็นหรือว่าฉันกำลังใช้ความคิด" ฉันสะบัดเสียงห้วน ๆ ออกไปพร้อมกับแสดงสีหน้าและแววตาไม่พอใจอย่างเปิดเผย โดยไม่สนใจว่าเธอจะรู้สึกอย่างไร

"ขอโทษนะ เราเห็นเธอนั่งอยู่คนเดียว กลัวจะเหงา ไปเล่นด้วยกันมั้ยล่ะ เราเล่นต้องเตกับเพื่อน ๆ ตรงสนามทางโน้นสนุกดีนะ" วิริยาท่าทางหงอยไปถนัดคงรู้สึกเสียหน้าที่ถูกฉันตวาดเอา แต่ฉันกลับรู้สึกสะใจ ก็ในเมื่อฉันรำคาญไม่อยากยุ่งเกี่ยว ไม่อยากเล่นกับพวกกระจอกอย่างยายวิริยาและเด็กคนอื่น ๆ ทำไมฉันจึงต้องใส่ใจกับความรู้สึกของเขาด้วยล่ะ ฉันเลยตอบกลับไปอย่างไม่มีเยื่อใยว่า

"ไม่ละ เล่นอะไรก็ไม่รู้ เดี๋ยวเสื้อผ้าฉันสกปรกหมด เชิญเธอไปกระโดดโลดเต้นกับพวกของเธอเถอะ ฉันเล่นเกมกดคนเดียวสนุกกว่า"

"ตามใจ" วิริยาพูด พร้อมกับเดินกลับไปที่กลุ่มของเธอ ฉันได้ยินเสียงเด็กบางคนพูดว่า "เห็นมั้ย ฉันบอกแล้วว่าอย่าไปยุ่งกับยายสมปรารถนา นิสัยไม่ดี หยิ่งจะตายไป พวกเราไม่อยากเล่นกับยายนี่หรอก"

ฉันก็ไม่เห็นอยากจะยุ่งเกี่ยวกับใครเลย ฉันทำการบ้านคนเดียวได้ไม่ต้องถามใคร ฉันมีขนมอร่อย ๆ ทานเยอะแยะไม่ต้องแบ่งให้ใคร ฉันมีเกมกดอันใหม่ที่คุณพ่อซื้อมาฝากจากญี่ปุ่น มีหนังสือนิทานที่มีเสียงร้องของจักจั่น แล้วก็อะไร ๆ อีกสารพัดทำไมฉันจะต้องไปเล่นกับพวกเธอด้วยล่ะ

ฉันนั่งเล่นเกมกดอยู่นานเท่าไรก็ไม่รู้ มารู้สึกตัวอีกทีเมื่อท้องร้องจ๊อก ๆ เพราะความหิว เหลือบมองนาฬิกาบอกเวลา ๖ โมงเย็น บริเวณรอบ ๆ ตัวฉันเงียบเชียบ ท้องฟ้าเริ่มมืดมัวลง ฝนทำท่าจะตก ไม่มีเด็ก ๆ วิ่งเล่นอยู่ที่สนามเลย เหลือเพียงฉันนั่งอยู่คนเดียว ทำไมคุณแม่ถึงยังไม่มา.. ฉันจะต้องถูกทิ้งให้อยู่ที่โรงเรียนคนเดียวหรือนี่..ฉันจะอยู่ได้อย่างไร..

"สมปรารถนา..สมปรารถนา.." ฉันสะดุ้งสุดตัว เมื่อได้ยินเสียงเรียกแว่วมาแต่ไกล ความกลัวแล่นเข้ามาจับขั้วหัวใจ ฉันหลับตาปี๋ เอามืออุดหูสองข้างไว้แน่น ฉันคงถูกผีหลอกแน่ ๆ ใครก็ได้ช่วยฉันที ฉันเริ่มร้องไห้ อึดใจต่อมาฉันก็รู้สึกว่ามีมือมาจับที่ไหล่ฉันเขย่าเบา ๆ

"สมปรารถนา เธอยังไม่กลับบ้านอีกหรือ" เสียงแหลมเล็กดังใกล้ ๆ หูฉัน ฉันกลัวเหลือเกิน แต่ก็พยายามรวบรวมกำลังใจลืมตาขึ้นดูว่า "อะไร" กันแน่ ถ้าเป็นผีก็คงจะเป็นผีเด็กรุ่นเดียวกันกับฉัน น่าจะพูดจากันรู้เรื่อง แต่พอมองเห็นเต็มตา ฉันตื่นเต้นดีใจจนบอกไม่ถูก เพราะอย่างน้อยฉันก็ไม่ใช่เด็กคนสุดท้ายที่ยังเหลืออยู่ในโรงเรียน

เจ้าของเสียงแหลมเล็กที่ร้องเรียกชื่อฉันก็คือวิริยานั่นเอง

ฉันกอดวิริยาไว้แน่น น้ำตาไหลพรู ยอมรับว่าเป็นครั้งแรกที่รู้สึกดีใจเมื่อเจอวิริยา เพราะอย่างน้อยก็ไม่ต้องอยู่คนเดียว และก็เป็นครั้งแรกที่ฉันรู้สึกถึงคุณค่าของคำว่า "เพื่อน"

เรานั่งคุยกันถึงเรื่องต่าง ๆ อย่างสนุกสนานจนลืมความทุกข์ความกังวลใจที่คุณแม่ยังไม่มารับสักที ทั้ง ๆ ที่เลยเวลาไปมากแล้ว จนกระทั่ง...

"วิริยา... วิริยา... แม่มาแล้วลูก ฝนตก รถติดเหลือเกิน หนูเป็นอย่างไรบ้างลูก" ในที่สุดคุณแม่ของวิริยาก็มาถึง วิริยาดีใจจนลุกขึ้นกระโดดเข้ากอดคุณแม่ ในขณะที่ฉันรู้สึกหดหู่ใจจนบอกไม่ถูก คุณแม่ของวิริยามารับแล้ว ฉันคงถูกทอดทิ้งให้รออยู่ที่โรงเรียนคนเดียว ฉันจะอยู่ได้อย่างไรถ้าไม่มี "เพื่อน"

"คุณแม่ขา นี่สมปรารถนา เพื่อนของหนูค่ะ เรานั่งรอคุณแม่มารับด้วยกันค่ะ แต่คุณแม่ของเขายังไม่มาเลยค่ะ เราอยู่เป็นเพื่อนเขาก่อนได้มั้ยคะ หนูสงสารเขาไม่อยากทิ้งให้เขานั่งอยู่คนเดียว" วิริยาแสดงน้ำใจของเธอที่มีต่อฉัน ทั้งๆ ที่ขณะนั้นค่ำมากแล้ว และทุกคนก็ทั้งหิว ทั้งเหนื่อย ในที่สุดคุณแม่ของวิริยาก็ตกลงที่จะอยู่เป็นเพื่อนฉันจนกว่าคุณแม่ของฉันจะมารับ พร้อมกับเอาข้าวเหนียวปิ้งที่ฉันเคยคิดว่าเป็นขนมชั้นต่ำราคาถูกมาแบ่งให้ฉันกินประทังความหิว...

นาฬิกาข้อมือของฉันบอกเวลา ๒ ทุ่ม ๕ นาที เมื่อแสงไฟหน้ารถสาดมากระทบสายตา เสียงแตรรถดังลั่น แต่ฉันกลับรู้สึกว่ามันฟังไพเราะราวกับเสียงระฆังจากสวรรค์ คุณแม่มาแล้ว ฉันลุกขึ้นคว้ากระเป๋าวิ่งไปยังรถคุณแม่อย่างรวดเร็วด้วยความดีใจ แล้วก็นึกขึ้นได้ว่ายังมีวิริยาและคุณแม่ของเธอที่อุตส่าห์นั่งอยู่เป็นเพื่อนฉัน ฉันจึงหันหลังกลับพร้อมกับจูงมือวิริยาให้เดินไปด้วยกัน ฉันเปิดประตูให้คุณแม่ของเธอนั่งข้างหน้า ส่วนฉันและวิริยานั่งข้างหลัง ฉันแบ่งขนมที่คุณแม่ซื้อมาให้เธอกิน เรานั่งคุยกันไปตลอดทาง

นับแต่วันนั้นเป็นต้นมา ฉันกับวิริยาไปโรงเรียนและกลับบ้านด้วยกันทุกวัน ฉันสอนการบ้าน แบ่งขนม และของเล่นให้เธอและเพื่อนคนอื่นๆ ทุกวันนี้ฉันมีเพื่อนเล่นมากมาย ทุกคนต่างรักและชื่นชมในตัวฉัน เพราะ "สมปรารถนาสวย เรียนเก่ง เล่นกีฬาเก่ง รำละครเก่ง และที่สำคัญที่สุดคือ นิสัยดี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อทุกๆ คน"

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ เซ็นทรัล
ครบครันด้วยอุปกรณ์การเรียน..ทันสมัย
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 541-1488, 541-1822

เยาวชนคนเก่ง

พิศวาท คะลีล้วน

"หนูรักในหลวง" คำพูดสั้น ๆ ที่กลั่นมาจากหัวใจของเด็กไทยทุกคนงดงามด้วยถ้อยคำ ลึกล้ำด้วยความหมายที่ประมวลมาจากความน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณแห่งองค์ประมุขของชาติ *พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช* ในวโรกาสกาญจนาภิเษกสมโภช ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี สถาบันและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จึงเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ แสดงความจงรักภักดีและถ่ายทอดความรู้สึก "หนูรักในหลวง" ด้วยกิจกรรมหลากหลาย อาทิ เช่น ภาพวาด เรียงความ สุนทรพจน์ บทร้อยกรอง ฯลฯ โดยสื่อมวลชนได้เผยแพร่ผลงานของเด็ก ๆ มาอย่างต่อเนื่อง

เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี

กระทรวงศึกษาธิการ

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

โรงเรียน[illegible]

ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม

ในการประกวดบทร้อยกรอง เรียงความ และภาพวาด

ประเภท บทร้อยกรอง *ระดับ* มัธยมศึกษา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ *เดือน* กันยายน *พ.ศ. ๒๕๓๙*

(นายสุขวิช รังสิตพล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ

ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี

"ถ้าประชาชนไม่ทิ้งข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะทิ้งประชาชนได้อย่างไร" เป็นกระแสพระราชดำรัสที่กังวานอยู่ในหัวใจน้อย ๆ ของเด็กหญิงอาภาพร วรรณสุนธยา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เธอเฝ้าติดตามข่าวพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากโทรทัศน์ มาโดยตลอด "ทรงเป็นพ่อของคนทั้งประเทศ ทรงทำทุกอย่างเพื่อให้คนทั้งประเทศมีความสุข ดีใจมากที่ได้เกิดเป็นคนไทย คนชาติไหน ๆ ก็ไม่โชคดีเท่าคนไทย" สำนึกแห่งพระมหากรุณาธิคุณของผู้เกิดและเติบโตบนผืนแผ่นดินไทยเพียง ๑๔ ปีนี้ มิอาจเก็บไว้เหนือดวงใจดวงเดียวของเธอได้ อาภาพรจึงเรียงร้อยถ้อยคำเป็นบทร้อยกรอง "ทรงถึงพร้อมความเป็นพ่อผู้ประเสริฐ" เข้าร่วมประกวดบทร้อยกรอง พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้รับรางวัลยอดเยี่ยมระดับมัธยมศึกษาเป็นทุนการศึกษา ๕,๐๐๐ บาท จากคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี ซึ่งกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จะจัดพิมพ์เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอนต่อไป

"อัครศิลปิน ปิ่นสยาม" เป็นรางวัลชนะเลิศอีกรางวัลหนึ่ง จากการประกวดคำประพันธ์อาเศียรวาท เทิดพระเกียรติของคณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย งานนี้ได้รับทุนการศึกษา ๕,๐๐๐ บาท เช่นกัน หนังสือวันเด็กจึงขออนุญาตนำมาเป็นบทอาเศียรวาท ประจำปี ๒๕๔๐ "ในหลวงทรงดนตรี" เป็นพิมพ์ภาพแห่งพระเกษมสำราญที่เป็นแรงบันดาลใจให้อาภาพร กลั่นกรองออกมาเป็น อัครศิลปิน ปิ่นสยาม "ยังถอดออกมาไม่ได้เท่าที่ประทับใจ หนูรักในหลวงมาก เมื่อพระองค์ทรงดนตรี พระองค์มีความสุขในโลกส่วนตัว ทรงผ่อนคลายจากพระราชภารกิจทั้งปวง เหตุการณ์ในประเทศทำให้พระองค์ต้องทรงงานหนักมาตลอด หนูเห็นทุกคนได้ทำอะไรในสิ่งที่ตนชอบ หนูจะมีความสุขมาก"

อาภาพร ก็มีความสุขอยู่ใน "โลกอักษรา" ของเธอ เช่นกัน

"มีวันหนึ่งซึ่งฉันเดินกลับบ้าน
และต้องผ่านตึกใหญ่ในเมืองหลวง
ฉันแลเห็นตึกถล่มแล้วเศร้าทรวง
โอ้เมืองหลวงอันตรายมากมายเอย"

เป็นผลงานชิ้นแรกเมื่ออยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนทานสัมฤทธิ์วิทยา

อาภาพร อาจารย์อำไพพรรณ พิพัฒน์วัฒนารมย์ และเพื่อนๆ โรงเรียนปากเกร็ด ในโอกาสรับรางวัลผลงานยอดเยี่ยม จากกระทรวงศึกษาธิการ

กับเพื่อนรักนักกลอน
เอื้อมพร วงศ์จันทร์ และ ธเนศ รัตนรุจ

เมื่อมาอยู่โรงเรียนปากเกร็ด จึงได้รับการฝึกฝนจากอาจารย์อำไพพรรณ พิพัฒน์วัฒนารมย์ และพี่ๆ ทีมนักกลอน รางวัลชนะเลิศครั้งแรกที่ได้รับคือ บทร้อยกรอง “ถ้าโลกนี้ไม่มีหนังสือ” จากงานสัปดาห์ หนังสือแห่งชาติประจำปี ๒๕๓๘ ได้รับรางวัลมา ๓,๐๐๐ บาท แบ่งให้ เพื่อนรักนักกลอนของเธอ คือ เอื้อมพร วงศ์จันทร์ และ ธเนศ รัตนรุจ คนละ ๑,๐๐๐ บาท นอกจากนั้น อาภาพร ยังได้รับรางวัลจากการประกวดกลอน คำขวัญ และเรียงความอีกมากมาย

เธอได้ฝากบอกน้องๆ เพื่อนๆ ทั้งหลาย ที่รักการเขียน ว่า “อย่ารีรอที่จะเขียนสิ่งที่เราต้องการ ในเมื่อสิ่งนั้นเป็นความคิดของเราเอง”

เมื่อเราก้าวล้ำเข้าไปในโลกของเธอเราจึงล่วงรู้ถึง ความปรารถนาที่ แน่วแน่ของ อาภาพร

“ความปรารถนาของหนูก็คือการรับราชการ เพราะเป็นหนทางเดียวที่จะตอบแทนประเทศชาติ เพราะหากว่าทำงานอย่างอื่นนั้นก็เพียงได้รับเงินเข้ากระเป๋า โอกาสที่จะตอบแทนประเทศชาติก็น้อยลง และอาชีพที่หนู ใฝ่ฝัน คือ การเป็น ครู

ขอใฝ่ฝัน ในฝัน อันเลอค่า
ขอก้าวหน้า เพื่อชาติ ประกาศฝัน
ขอแทนคุณ แผ่นดินทองผ่องอำพัน
ขอฟันฝ่า ทุกข์เข็ญ เพื่อเป็นครู

จังหวัดนนทบุรี
มอบให้เพื่อแสดงว่า
ด.ญ.อาภาพร วรรณสุนธยา
ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดคำขวัญการรณรงค์สวมหมวกนิรภัยและคาดเข็มขัดนิรภัย
ประจำปี ๒๕๓๙
ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๓๙

นายฉัตร เสกสรรค์วิริยะ
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี

นายสุจริต ปัจฉิมนันท์
ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี

อาภาพร วรรณสุนธยา จึงเป็นเยาวชนคนเก่งที่ หนังสือวันเด็กภูมิใจแทนคุณพ่อกวี และคุณแม่ราตรี เป็นอย่างยิ่ง ความปรารถนาดีที่มีต่อผู้อื่นเสมอมา จะส่งผลให้อาภาพร ได้พบแต่สิ่งที่ดีงามในชีวิต และมีความสุขสมกับเป็นผู้ได้รับพรจากแสงสว่างดั่งชื่อของเธอ ตลอดไป

เกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ดญ.อาภาพร วรรณสุนธยา

ได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดเรียงความ ระดับ ม.ต้น รร.ปากเกร็ด

โครงการรณรงค์วันงดสูบบุหรี่โลก จังหวัดนนทบุรี ประจำปี ๒๕๓๘

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

((นายสุจริต ปัจฉิมนันท์))

ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี

เจเอแอลเหินฟ้า
พาคุณสู่ประเทศญี่ปุ่นทุกวัน
JAL
สายการบินเจแปนแอร์ไลน์

"พ่อครับ แม่ครับ เมื่อไหร่บ้านเราจะมีคอมฯ ซะที เพื่อนๆ เขามีกันหมดแล้ว" ลูกๆ ยุค ไอ. ที. รบเร้าขอของเล่นชิ้นใหม่จากคุณพ่อ คุณแม่ ให้ขรมไป หนูจิ๋ว หนูจี๊ด หนูขาโจ๋ วัยจ๊าบทั้งหลาย ล้วนตกเป็นเป้าหมายของผู้ผลิตโดยทั่วหน้ากัน คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กไทยในปัจจุบัน จะดีร้ายประการใด ต้องไปหาข้อมูล มาฝากผู้ใหญ่ที่ไม่อยาก "ตกรุ่น" และพาขาโจ๋ไปจ๊าบแสดงความยินดีกับพี่ป๊อบ ฤตวีร์ กีรติวุฒิกุล นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ผู้คว้าเหรียญเงิน จากการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ณ ประเทศฮังการี อาจารย์นิ่มนวล ภูมิถาวร ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ได้นัดหมาย และอำนวยความสะดวกให้เป็นอย่างดี

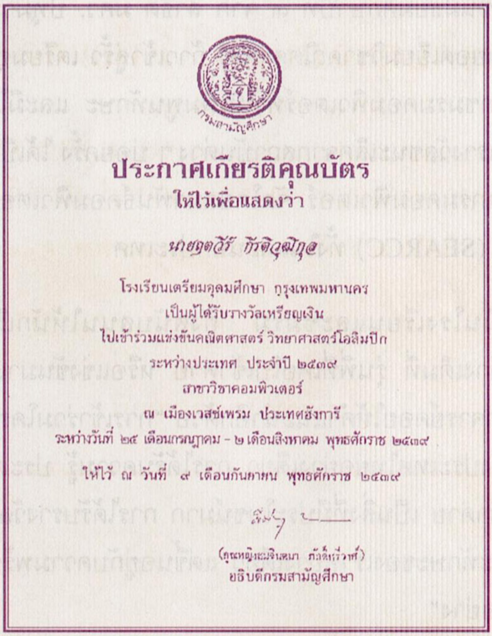

กรมสามัญศึกษา

ประกาศเกียรติคุณบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายฤตวีร์ กีรติวุฒิกุล

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร
เป็นผู้ได้รับรางวัลเหรียญเงิน
ไปเข้าร่วมแข่งขันคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์โอลิมปิก
ระหว่างประเทศ ประจำปี ๒๕๓๙
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
ณ เมืองเวสซ์เพรม ประเทศฮังการี
ระหว่างวันที่ ๒๕ เดือนกรกฎาคม - ๒ เดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๙

(คุณหญิง[illegible])
อธิบดีกรมสามัญศึกษา

ล็อกซเล่ย์สร้างภูมิปัญญา พัฒนาการศึกษาเด็กไทย

LOXLEY

บริษัทล็อกซเล่ย์ จำกัด (มหาชน)

102 ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย แขวงคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทร 2403000-3

IBM Authorized PC Dealer

ฤตวีร์ เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเลิศมาตั้งแต่เด็ก จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนสายน้ำทิพย์ ด้วยคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในระดับชั้น คือ ๔.๐๐ ได้คะแนนสูงสุดวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และสร้างเสริมลักษณะนิสัย ได้รับรางวัลจากการประกวดและแข่งขันทักษะต่าง ๆ อย่างมากมาย เริ่มสนใจคอมพิวเตอร์มาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพราะชอบวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ประกอบกับเป็นเทคโนโลยีใหม่เพิ่งเข้ามาได้ไม่นาน (ในขณะนั้น) จึงรู้สึกว่าท้าทายดี พอดีพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จัดสอนการเขียนโปรแกรม จึงเริ่มไปเรียน และเข้าแข่งขันเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ครั้งแรกในงานจุฬาวิชาการ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๓

ฤตวีร์ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จาก สาธิต มศว. ปทุมวัน ด้วยคะแนนเฉลี่ย ๓.๙๙ และ คะแนนยอดเยี่ยมวิชาคณิตศาสตร์ ก้าวเข้าสู่รั้ว เตรียมอุดมศึกษา อย่างสง่างาม การเป็นสมาชิกชมรมคอมพิวเตอร์ทำให้เพิ่มพูนทักษะ และมีโอกาสแข่งขันความรู้ความสามารถ ได้รับรางวัลชนะเลิศจากสถาบันต่าง ๆ บ่อยครั้ง ได้เป็นผู้แทนของเยาวชนไปแข่งขันเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จัดโดยสมาพันธ์คอมพิวเตอร์ แห่งภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEARCC) ทั้งในและนอกประเทศ

นอกจากนั้นโรงเรียนและชมรม ยังสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมแข่งขันโอลิมปิกวิชาการอย่างเต็มที่ รุ่นพี่ที่เคยไปเข้าค่าย หรือแข่งขันมาแล้ว จะกลับมาช่วยเสริมทักษะ โดยมีอาจารย์คอยให้คำแนะนำอีกด้วย "การเข้าร่วมโครงการนี้ ผมไม่ได้หวังเพียงเป็นตัวแทนของประเทศไทยอย่างเดียว การได้รับความรู้ ประสบการณ์ และได้พบเพื่อนใหม่ ๆ ตอนเข้าค่าย เป็นสิ่งที่มีประโยชน์มาก การได้รับรางวัลหรือไม่นั้น ไม่ได้อยู่ที่ความสามารถ และทักษะของเราอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และอื่น ๆ อีกหลายอย่าง"

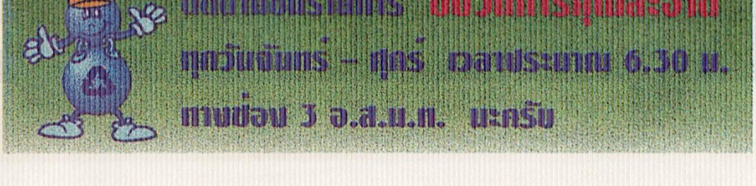

การเดินทางไปต่างประเทศ ไม่ใช่เรื่องที่น่าตื่นเต้นสำหรับฤตวีร์ เพราะได้รับรางวัลจากการแข่งขัน ตลอดจนเป็นตัวแทนเยาวชนไปร่วมกิจกรรม ณ ประเทศ เดนมาร์ก ตุรกี และรัสเซีย ตั้งแต่อายุ ๖ ปี ๘ ปี และ ๙ ปี ตามลำดับ

"สำหรับเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่จะสอบโอลิมปิก ขอให้พยายามอย่างเต็มที่ฝึกฝนจากโจทย์ และข้อสอบให้มากที่สุด คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหา ควรใช้หลัก สังเกต ทดลอง ฝึกฝน ถ้ามีโอกาสได้เข้าค่าย เราจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากอาจารย์มือหนึ่งของประเทศ กิจกรรมในค่ายจะทำให้เราได้พัฒนาตนเองขึ้นมาก

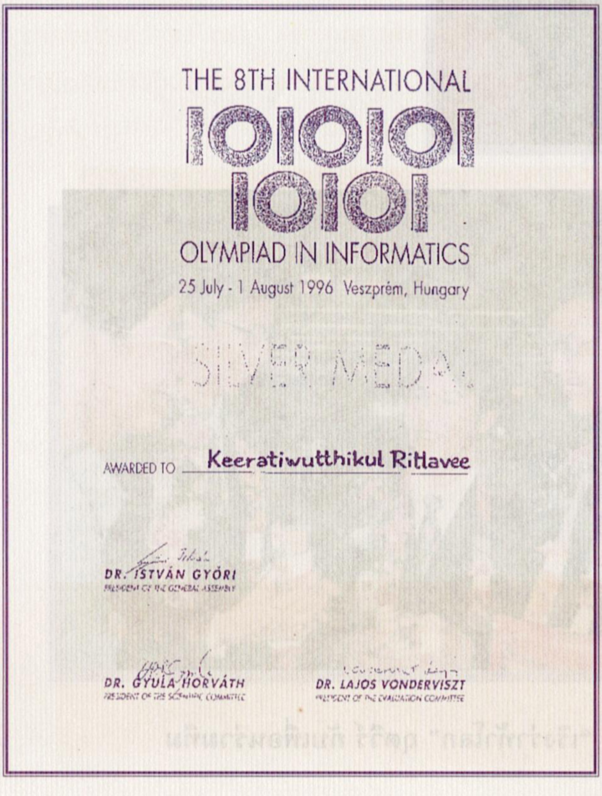
THE 8TH INTERNATIONAL
1010101
10101
OLYMPIAD IN INFORMATICS
25 July - 1 August 1996 Veszprém, Hungary

SILVER MEDAL

AWARDED TO Keeratiwutthikul Rittavee

DR. ISTVÁN GYÖRI
PRESIDENT OF THE GENERAL ASSEMBLY

DR. GYULA HORVÁTH
PRESIDENT OF THE SCIENTIFIC COMMITTEE

DR. LAJOS VONDERVISZT
PRESIDENT OF THE EVALUATION COMMITTEE

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ผู้วางระบบเครือข่ายโทรคมนาคมของประเทศไทย

ฤตวีร์ กับรางวัลเหรียญเงินโอลิมปิก

"เริงร่าท้าโลก" ฤตวีร์ กับเพื่อนร่วมทีม

“ด้วยรอยยิ้มที่มาดมั่น (ของครู)”
พุฒิพันธ์ พลยานันท์ อาจารย์พีระ ฉิมคง ฤตวีร์

คุณแม่สมศรี และ คุณพ่อ ว่าที่ ร.ต. สมเกียรติ กีรติวุฒิกุล
ไปส่งวันเดินทางไปแข่งขัน

"ผมเองสนใจคอมพิวเตอร์ โดยการเล่นเกมก่อน คุณพ่อคอยดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ถ้าผู้ปกครองคอยดูแลให้น้อง ๆ ยอมรับเงื่อนไข รู้จักแบ่งเวลา เริ่มจากเล่น ๆ ไปก่อน เพื่อให้สนุกกับการเรียนรู้ แล้วค่อย ๆ ดึงไปสู่การใช้ประโยชน์

"คอมพิวเตอร์ช่วยเสริมสร้างให้รู้จักการคิดอย่างเป็นระบบแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน มีความเป็นเหตุผลในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้เรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดีด้วย" ฟังมาถึงตรงนี้ คุณพ่อ คุณแม่ คงยิ้มออกกันเสียที

ทุกย่างก้าวของ ฤตวีร์ มั่นคงด้วยความรักและความเอาใจใส่ ของคุณพ่อเกียรติ และ คุณแม่สมศรี กีรติวุฒิกุล ๑๖ ปีของฤตวีร์ งดงามด้วยเกียรติประวัติ ที่เป็นความภาคภูมิใจของวงศ์ตระกูล สถาบันการศึกษา และประเทศชาติ ย่างก้าวอีกยาวไกลของฤตวีร์ กีรติวุฒิกุล คนไทยคงมีโอกาสได้ชื่นชมกับเกียรติประวัติอีกมากมายของวิศวกรหนุ่มน้อยผู้ที่ถือคติ

"จงอดทนต่อความยากลำบาก เพื่อความสำเร็จในอนาคต"

องค์การเภสัชกรรม

75/1 ถ.พระราม 6 ราชเทวี กรุงเทพฯ 104000 โทร. 246-0042 (20 คู่สาย) โทรสาร 2456147

รับผิดชอบชีวิต ผลิตยาคุณภาพ

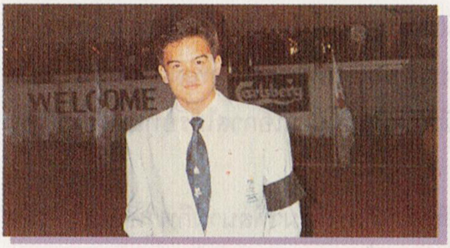

มาดเข้มของนักกีฬาทีมชาติ

โรบินฮู้ดสุดหล่อ

รับเหรียญเงิน "ซีเกมส์"

"คุณพ่อยิ้มหน่อยครับ"
คุณพ่อสุพจน์ น้องพจน์สิรินทร์
คุณแม่เสาวนีย์ ด้วงเจริญ

รางวัลแห่งความพากเพียร

"กีฬาสร้างคน คนสร้างชาติ" กระแสพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประดุจน้ำทิพย์ประโลมขวัญนักกีฬาทั้งปวง วงการกีฬาบ้านเราพัฒนากันอย่างชนิดสุดฤทธิ์ สุดเดช ไม่ว่าจะเป็น คน หรือ กีฬา นักกีฬาในวันนี้ มีโอกาสได้รับทุนรอนไปเรียนต่อเมืองนอกเมืองนากับเขาเหมือนกัน

เมื่อสายรายงานมาเช่นนั้น หนังสือวันเด็ก ก็ตรงดิ่งมาที่สนามกีฬาหัวหมาก เพื่อพบกับโรบินฮู้ดสุดหล่อ วรพจน์ ด้วงเจริญ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง ผู้คว้า เหรียญเงิน จากการแข่งขัน กีฬายิงธนู ในกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ ๑๘ ณ จังหวัดเชียงใหม่ และได้รับทุนการศึกษาจาก การกีฬาแห่งประเทศไทย ไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาบริหาร ณ มหาวิทยาลัย อริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

IN RECOGNITION AND
APPRECIATION TO

MR. WORAPOTH DOUNGCHARERN

FOR YOUR PARTICIPATION TO
THE SUCCESS OF THE XVIIIth SOUTHEAST ASIAN GAMES
CHIANG MAI, THAILAND
9-17 DECEMBER 1995

AIR CHIEF MARSHAL
PRESIDENT
SOUTHEAST ASIAN GAMES
FEDERATION

AIR CHIEF MARSHAL
CHAIRMAN
ORGANIZING COMMITTEE

เส้นทางของโรบินฮู้ดในวันข้างหน้าไม่ได้โรยด้วยหิมะ อริโซนาเป็นศูนย์การฝึกยิงธนูของโค้ชทีมชาติอเมริกา ซึ่งได้เหรียญทองโอลิมปิกมาแล้ว เมื่อว่างจากการเรียนก็ต้องซ้อมอย่างหนัก ผลการเรียน ต้องอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ นิสัยดี ๆ จากเมืองไทย วินัยของนักกีฬา ถ้าลดน้อยถอยไป มีสิทธิถูกส่งตัวกลับ เมื่อมีการแข่งขัน ต้องลงแข่งขันทุกครั้งในนามทีมชาติไทย ไม่ง่าย แต่ก็ไม่ยากสำหรับผู้ก้าวมาได้ครึ่งทาง อย่างวรพจน์

คันธนูไม้ไผ่ฝีมือคุณปู่ และลอมฟางข้าวข้างบ้าน เป็นเป้าซ้อมฝีมือมาตั้งแต่เด็ก ๆ พออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **โรงเรียนหอวัง คุณแม่เสาวนีย์** ผู้เอาใจใส่พยายามหากิจกรรมเสริมไม่ให้ลูกอยู่ว่าง พามาสมัครเป็นสมาชิก สมาคมยิงธนูแห่งประเทศไทย “วันที่ไปสมัคร มีการแข่งขันนานาชาติพอดี ทึ่งมาก คิดไว้ว่า สักวันหนึ่งต้องลงไปยืนอย่างนั้นบ้าง” การฝึกซ้อมยิงธนูจะฝึกการเล็ง ความแม่นยำ ความพร้อมของจิตใจ ต้องเล่นกีฬาทุกอย่างควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ อึด ทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดจนฝึกนั่งสมาธิด้วย ฝึกอยู่ประมาณ ๑ ปี ก็ได้คัดเป็นตัวแทนของสมาคมประเภทเยาวชน ได้ไปแข่งขันที่ประเทศสิงคโปร์เป็นครั้งแรก ได้เป็นรองแชมป์เยาวชนแห่งประเทศไทย พัฒนาฝีมือมาเป็นลำดับ จากการแข่งขันอีกหลายต่อหลายครั้ง

เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จึงมาศึกษาต่อที่ **โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง** ซึ่งมีชุมนุมยิงธนู และยังมีสนามฝึกซ้อมในโรงเรียนอีกด้วย ทางโรงเรียนสนับสนุนให้ไปแข่งขันทั้งในและนอกประเทศ อาจารย์ทุกท่านกรุณาสอนทดแทนเวลาเรียนที่ขาดไป เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ได้เป็นทีมชาติไปแข่งขันที่จีน และได้รับเลือกจากสมาคมยิงธนูให้เป็นผู้เข้าแข่งขัน**ซีเกมส์**ครั้งที่ ๑๘ โดยได้รับการสนับสนุนจากสมาพันธ์โอลิมปิก ไปเก็บตัวอยู่ที่ไต้หวัน ๒ เดือน มาเก็บตัวที่ เชียงใหม่ ๑๕ วัน

“พี่อยากให้น้อง ๆ หันมาสนใจเล่นกีฬากันให้มาก ๆ กีฬามีส่วนช่วยให้การเรียนดีขึ้น รู้จักจัดระเบียบชีวิตให้ตัวเอง แบ่งเวลาเป็น ช่วงเรียนก็เรียน ช่วงซ้อมก็ซ้อม รับผิดชอบตัวเองได้ การเล่นกีฬาเป็นการผ่อนคลาย ช่วยให้สุขภาพจิตดี เมื่อร่างกายแข็งแรง สมองก็จะแจ่มใส ทั้งยังช่วยให้จิตใจงดงามอีกด้วย

ชุดแฮปปี้มีล TM...มื้อสนุกรู้ใจคุณหนู...ตลอดปีที่แมคโดนัลด์

จิตใจงดงาม เป็นประสบการณ์ที่หนุ่มน้อยวัย ๑๗ ปี ซึมซับมาจากกีฬา ยิงธนู "ยิงธนูต้องอาศัยความอดทน อดกลั้น มีสติ รู้จักข่มอารมณ์ตัวเอง รู้เหตุ รู้ผล รู้จักการยอมรับ แพ้ก็คือแพ้ ตั้งแต่ฝึกยิงธนู ทำอะไรได้ละเอียดรอบคอบกว่าเดิม กีฬาช่วยแก้ปัญหาสังคม ช่วยให้หมู่คณะมีความสามัคคียอมรับซึ่งกันและกัน"

"อยากให้น้อง ๆ ใช้เวลาว่างเล่นกีฬาที่ถนัด เล่นแบบพอดี ๆ เพราะกีฬาเล่นมากก็ช้ำ เล่นน้อยก็เฉา ชีวิตไม่ใช่การเรียนเสียทั้งหมด เพราะชีวิตเป็นเรื่องของการปฏิบัติ ประสบการณ์เป็นบทเรียนที่ดีที่สุด"

หากน้อง ๆ สนใจกีฬายิงธนู ก็สมัครเป็นสมาชิกได้ที่ สมาคมยิงธนูแห่งประเทศไทย ค่าสมาชิกปีแรก ๑๒๐ บาท มีคันธนูไว้ให้ซ้อมมือเพียงพอ ส่วนน้อง ๆ ที่อยู่ต่างจังหวัด ลองติดต่อสอบถามที่วิทยาลัยพลศึกษาทุกแห่ง

ความปรารถนาของ วรพจน์ .คือ การเข้าแข่งขันยิงธนูชิงแชมป์โลกซึ่งมีผู้เข้าแข่งขันนับพันคน ล้วนแต่ยอดฝีมือทั้งสิ้น บนเส้นทางที่วาดหวังนั้น วรพจน์ ถือคติว่า

"ดาวบนท้องฟ้า ตกลงมาทุกวัน ไม่มีวันไหนที่ดาวไม่ตก ถ้าผิดหวังย่อมมีความหวังขึ้นมาใหม่ เพียงแต่ให้ถามตัวเองว่า ในหวังนั้น พยายามเต็มที่หรือยัง"

วันนี้ กีฬาสร้าง วรพจน์ ในอนาคต วรพจน์ จะกลับมาสรรค์สร้างสิ่งที่ดีงามให้แก่สังคมและประเทศชาติสืบไป

กระทรวงศึกษาธิการ

เกียรติคุณบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายวรพจน์ ค้วงเจริญ

เป็นผู้มีความสามารถดีเด่น และสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศชาติ

ประเภท กีฬา

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๙ จึงขอยกย่องเชิดชูไว้

ขอจงรักษาความดีนี้ และให้ประสบแต่ความสุขความเจริญตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๓๙

(นายสุวิช ศิลปอบันต์)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานคณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๓๙

(นายสุขวิช รังสิตพล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ชนก ชาดก

เพียรกล้า

ภาพฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์

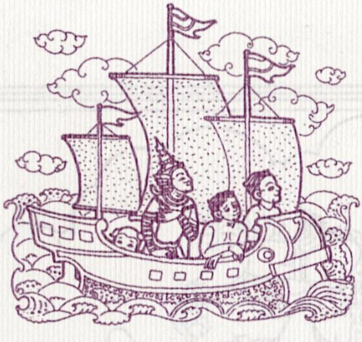

พระมหาชนก

มีเรื่องราว กล่าวมา ในชาดก มหาชนก ก่อนชาตะ พระชินสีห์
บำเพ็ญพระ วิริยะ บารมี จนเป็นที่ ลือเลื่อง เรื่องความเพียร

ณ ชมพูทวีปใหญ่ อันไพศาล กำเนิดการ วีรกรรม ธรรมเสถียร
มิถิลา ธานี ศรีวิเชียร ที่ก่อเกียรติ์ เกียรติเกริก ก้องกำจาย

เยาวราชา ทรงนามพระ มหาชนก ผู้ป้องปก พกพา สินค้าขาย
บรรทุกลง ลำนาวา มามากมาย มุ่งหน้าบ่าย ไปสู่ ทวีปทอง

สุวรรณภูมิ แดนไท อยู่ไกลสุด มหาสมุทร กั้นขวาง ระหว่างสอง
สำเภามุ่ง พุ่งตรง คงสมปอง หากขายของ ต้องประสงค์ คงมั่งมี

เพียงสามวัน เกิดเหตุ อาเภทขึ้น ฟ้าคำราม ครั่นครืน ทะมึนสี
ทะเลคลั่ง คลื่นโจม โถมทวี พายุตี นทีคว้าง เป็นวังวน

เรือสินค้า มหาชนก ก็ผกผัน จมลงพลัน ทุกชีวา โกลาหล
ตะเกียกกาย หนีตาย ในสายชล แต่ไม่พ้น ชนชาวเรือ เหยื่อบาดาล

เกณฑ์ชะตา มหาชนก ไม่ตกต่ำ ก็เพราะธรรม มานะจิต อธิษฐาน
ไม่ย่นย่อ ถอยท้อ ต่อเหตุการณ์ สติปัฏฐาน เพียรกล้า พยายาม

กำหนดทิศ ทางรู้ สู่เมืองเกิด สติเลิศ ทะเลลึก ไม่นึกขาม
พลังกาย พลังใจ จึงไม่ทราม พยายาม แหวกว่ายไป ให้ถึงแดน

มีแต่น้ำ กับฟ้าไกล ไม่เห็นฝั่ง มิสิ้นหวัง ว่ายไป แม้ไกลแสน
แม้สิ้นทรัพย์ อับปราชัย ไม่คลอนแคลน หากชีพแขวน คงอยู่ ต้องสู้ไป

แม้เหน็ดเหนื่อย เมื่อยล้า ยังกล้าแข็ง มานะแรง ไม่ละลด จึงสดใส
ไม่ระย่อ ท้อระทด หมดอาลัย เพียรว่ายได้ เจ็ดทิวา เจ็ดราตรี

เทพเทวี มณี เมขลา เป็นนางฟ้า แห่งมหา สมุทรศรี
เห็นชนก วิริยะ บารมี พระเทวี จึงได้ช่วย ไม่ม้วยมรณ์

เสด็จลง ช่วยชนก ที่ตกน้ำ แล้วอุ้มนำ ขึ้นสูงเยี่ยม เทียมสิงขร
ส่งคืนยัง มิถิลา มหานคร แล้วอวยพร ก่อนจากไป ให้เจริญ

ชาดกนี้ ความหมายลึก ควรศึกษา สิ่งมีค่า คือวิริยะ น่าสรรเสริญ
มีสติ แก้ปัญหา กล้าเผชิญ ไม่มัวเพลิน เมินธุระ เสียกลางคัน

ดังเรื่องพระ มหาชนก ที่ยกอ้าง เป็นตัวอย่าง ความประพฤติ ควรยึดมั่น
เรื่องความเพียร วิริยะ คุณอนันต์ คงสร้างสรรค์ ความสัมฤทธิ์ ทุกกิจการ

จะเล่าเรียน เขียนอ่าน หรือการอื่น แม้กล้ำกลืน ฝืนมานะ เพียรประสาน
ทนเหนื่อยยาก ลำบากใจ ให้รำคาญ จะสำราญ ภายหน้า ถ้าอดทน

หากกิจการ สุดวิสัย ไม่สัมฤทธิ์ ก็จง พิ- จารณา หาเหตุผล
มีปัญญา พาแก้ไข ไม่อับจน อันบุคคล ล่วงทุกข์ได้ เพราะความเพียร

อันความเพียร มีอยู่ สองสถาน หนึ่งเช่นงาน การฝึกปรือ หรืออ่านเขียน
ให้รู้รอบ รู้ทำ เพราะร่ำเรียน เป็นความเพียร ประโยชน์เลิศ เกิดแก่เรา

ประการสอง คือเพียรชอบ ตอบผู้อื่น ให้ชมชื่น เผื่อแผ่ เกิดแก่เขา
ดีกำเนิด บังเกิดสุข ทุกข์บรรเทา สังคมเรา จึงประเสริฐ เลิศแท้จริง

เรื่องราวพระ มหาชนก ในชาดก สารสาธก สอนใจ ให้เพียรยิ่ง
วิริยะ บารมี ที่อ้างอิง มาพาดพิง หลักธรรม เรื่องความดี

พระชนก แห่งชาติไทย คือในหลวง กิจทั้งปวง ล้ำเลิศ ประเสริฐศรี
ทรงบากบั่น มามากกว่า ห้าสิบปี จอมจักรี สร้างสรรค์ไทย ให้ร่มเย็น

ทรงเป็นพระ มหา ชนกนาถ ทรงสามารถ เพียรกล้า มาดับเข็ญ
ทศพิธ ราชธรรม ทรงบำเพ็ญ พระทรงเป็น สมมติ เทพเทวา

ทุกวันคืน ตื่นภวังค์ จงตั้งจิต ประกอบกิจ การใด ให้อุตส่าห์
ทุกเช้าค่ำ ทำดีน้อม พร้อมวันทา เบื้องบาท พระบิดา ประชาไทย

ปฏิพัทธ์ ดาระดาษ

อธิบายศัพท์ในเรื่องพระมหาชนก

ชาดก : มาจากภาษามคธ แปลว่าเกิดแล้ว คือหมายถึงเรื่องราวของพระพุทธเจ้าในชาติก่อน ๆ แต่ละชาติได้บำเพ็ญบารมียิ่งขึ้นตามลำดับ จนถึงพระชาติสุดท้ายได้สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า

พระมหาชนก : เรื่องชาดกเรื่องที่ ๒ ในจำนวน ๑๐ เรื่อง ก่อนพระชาติที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ เรียงตามลำดับพระชาติกำเนิดคือ พระเตมีย์, พระชนก, พระสุวรรณสาม, พระเนมิราช, พระมโหสถ, พระภูริทัต พระจันทกุมาร, พระนารท, พระวิธูรบัณฑิต และพระเวสสันดร พระชาติทั้ง ๑๐ นี้เรียก "ทศชาติ'"

พระชินสีห์ : พระพุทธเจ้า, ผู้ชนะ, โดยคำว่า"ชิน" ประกอบคำว่า "สีห์" หมายความว่า ราชสีห์ผู้ชนะหมายถึงพระพุทธเจ้า

ชมพูทวีป : ทวีปใหญ่ทวีปหนึ่งในสมัยพุทธกาล ด้านเหนือจดเทือกเขาหิมาลัย ด้านใต้จดมหาสมุทรอินเดีย ปัจจุบันเป็นพื้นที่ประเทศอินเดีย เนปาล อัฟกานิสถาน ปากีสถาน

สุวรรณภูมิ : ทวีปทางทิศตะวันออกของชมพูทวีปที่มีชื่อในสมัยพุทธกาล คือ ดินแดนแหลมทองซึ่งมีอาณาบริเวณครอบคลุมพม่า ไทย ลาว เวียดนาม เขมร มลายู

วิริยะ : ความเพียร, ความบากบั่น คือขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระ

เพียร : ความบากบั่น, ความกล้าแข็ง, มุ่งทำไม่เห็นแก่เหนื่อยยากเพื่อให้สำเร็จ, กล้า

บารมี : คุณความดีที่ควรบำเพ็ญมี ๑๐ อย่างคือ ทาน ศีล เนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา และอุเบกขา เรียกว่า "ทศบารมี" หรือเป็นคุณความดีที่ได้บำเพ็ญมา, คุณสมบัติที่ทำให้ยิ่งใหญ่

มานะ : ความพยายาม, ความตั้งใจจริง

สติปัฏฐาน : ชื่อธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งสติ ๔ อย่าง คือ กาย เวทนา จิต ธรรม

อธิษฐาน : ความตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง, ตั้งจิตปรารถนา

ในหลวง : หมายถึงพระมหากษัตริย์ เป็นคำที่ประชาชนไทยใช้เรียกพระมหากษัตริย์ หรือพระเจ้าแผ่นดินไทย

ทศพิธราชธรรม : จริยาวัตรที่พระเจ้าแผ่นดินประพฤติเป็นหลักธรรมประจำพระองค์ หรือคุณธรรมของผู้ปกครองบ้านเมือง มี ๑๐ ประการคือ ทาน ศีล บริจาค อาชวะ มัทวะ ตบะ อักโกธะ อวิหิงสา ขันติ อวิโรธนะ

สมมติเทพ : เทวดาในความรู้สึกนึกเห็นเป็นที่ยอมรับ ยกย่องและเชื่อถือโดยปริยาย ว่าเป็นเทวดาผู้มาจุติเป็นพระมหากษัตริย์เพื่อปกครองผู้คนบนแผ่นดิน

ลำนำแห่งลำน้ำ

จาก "เขียนแผ่นดิน" ของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ กวีซีไรท์ / ศิลปินแห่งชาติ

๑) ล่องแพแม่กก

๑ น้ำกกโกรกผ่านภูผาขวาง
กราดกรากไปกลางเกาะแก่งหิน
น้ำเซาะเลาะไหลรวดแรงริน
นกกินปลาโฉบลงฉกปลา

เลื่อนไล้โยนกนาคนคร
เลื้อยรินดินดอนดำเริงผา
ปราดปรายดั่งเป็นแต่ปางมา
แปงมหาอาณาจักรจำแลงลง

แปลงชีพปรุงชนเป็นชุมเชิง
อยู่เทิงอยู่ท่าอยู่เถื่อนท่ง
ขุนพ่อพญาผาเศกผาพง
เวียนวงแว่นแคว้นนิคมคาม

คล้อยคล้อยลอยล่องลำน้ำไหล
น้ำแม่กกฉไกรฉกาจข้าม
ดึกดำบรรพ์เบื้องอันเรืองราม
สร้างสยามหล่อสยามให้ยืนยง

แพล่องน้ำกก อ.เมือง จ.เชียงราย
อ. ๒๕ ธ.ค. ๒๕๓๓ ; ๑๐.๑๕ – ๑๑.๒๕ น.

๒) ริมน้ำแม่ปิง

๑ น่านน้ำนองดินค่อยรินไหล
พึมพำแผ่วไหวเป็นวงวิ่ง
ไม้ครึ้มเงาคล้อยค่อยอ่อนอิง
ลุ่มลำน้ำปิงพิงค์นคร

เช้าหมอกดอกฝ้ายกระจายฟ้า
ไหลยืนผืนผ้าบ่พักผ่อน
กงกวักกงกว้างกลางดินดอน
เป็นฟ่อนเป็นไยย้อมน้ำคราม

แผ่นดินรินน้ำไม่เคยสิ้น
น้ำเลี้ยงแผ่นดินอยู่หลากหลาม
ฉ่ำชื่นรื่นเย็นไม่เว้นยาม
น้ำงามคนงามสะท้อนเงา

เจียระไนน้ำสวยด้วยแสงแดด
วงแวดเวิ้งว้างหว่างขุนเขา
ฝากดินฟ้าด้วยช่วยแนบเนา
อยู่เหย้าประจำยามรักน้ำปิง

บ้านไร่ไผ่งาม อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่
จ.๑๗ ธ.ค. ๒๕๓๓ ; ๑๑.๕๕ - ๑๒.๕๕ น.

๓) ภูลำแคว

๏ แควน้อยค่อยคล้อยค่อยไหล
เจียระไนน้ำพลอยพราวแสง
ส่องพืดภูเพียงกำแพง
ส่องแหล่งเรื่องราวเก่ากาล

แควใหญ่ย่างใหญ่ ย่างช้า
ทุ่งท่าผาใหญ่ในย่าน
เลือดเมืองเนืองนองท้องสะพาน
จดจำตำนานบ้านเมือง

แควน้อยแควใหญ่ไหลล่อง
เป็นลำแม่กลองฟ่องเฟื่อง
สองฟากสองฝั่งมลังเมลือง
ฝากเรื่องฝากราวชาวชน

เมืองขุนแผนแคว้นโบราณด่านเจดีย์
มิ่งมณีพลอยงามน้ำต้น
งามภูงามน้ำงามคน
คือมนต์แม่กลองเมืองกาญจน์

ต้นน้ำแม่กลอง อ.เมือง กาญจนบุรี
อ. ๒๘ ก.ค. ๒๕๓๔ ; ๐๙.๕๐ - ๑๐.๒๐ น.

๔) กำเนิดนพคุณ

๏ โขดเขาเคล้าน้ำทะเลเขียว
หาดเรียววีเชื่อมกระซับเขา
โขดคล้ำเคลือบสี ทับทิมเทา
ไหวเงาวูบงามเขียวน้ำพลอย

อ่าวเทียนถึงอ่าวบ่อทองหลาง
อ่าวคอดทอดทางที่เรือถอย
ทอดล้อมอ้อมแม่รำพึงคอย
สาวน้อยยมโดยธิดางาม

กำเนิดนิทานตำนานถิ่น
กำเนิดบุรินทร์ถิ่นสยาม
กำเนิดทองบางสะพานนาม
ได้นามกำเนิดนพคุณ

ฟ้าครามเรือครามทะเลคราม
โขดงามคล้ำเงาเคล้าแดดอุ่น
คลื่นซบทรวงทรายละไมละมุน
หอมกรุ่นกระไอฟ้ากระไอดิน

อ่าวบ่อทองหลาง เขาแม่รำพึง อ.บางสะพาน
จ.ประจวบคีรีขันธ์
ส.๒๘ ก.ย. ๒๕๓๔ ; ๑๑.๐๐ - ๑๑.๔๐

๕) หนองบ่อ

๑ บึงนี้สิหนองบ่อ อันหลอมหล่อเป็นลำธาร
เลี้ยงทุ่งถิ่นอีสาน ที่พุ่มเสียวสะพรั่งใบ

ดินแดงคือดินเลือด ลูกอีสานที่หลั่งไหล
จากบรบือไป จนหล่อร่วมลำมูลชี

ดินเอียดละเอียดธาตุ กระดูกเถ้าอันทนดี
ปู่กะสาย่ากะสี อันส่ำสมและสืบสาย

พรายพรายละไอฟอง คือฟองธาตุสะอาดพราย
ปู่ย่ามาสาธยาย ยังอยู่ดีฤๅลูกหลาน

หนองบ่อ ต้นน้ำเสียว อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
อ. ๒๓ มิย. ๒๕๓๔ : ๑๔.๕๕ – ๑๕.๒๐ น.

๖) ป่าคำหอม

๑ รินรินน้ำร่ำน้ำคำหอม ลดเลี้ยวเลาะอ้อมจากอกผา
ภูพานพ่อปู่ภูพญา เป็นสง่าเป็นศรีสกลนคร

เป็นศรีอีสานอันศักดิ์สิทธิ์ สูงสถิตเทือกเทินเนินสิงขร
เลี้ยงทุ่งเลี้ยงถิ่นเลี้ยงดินดอน น้ำซับน้ำซ้อนโสรจสรงไพร

เถาวัลย์พันเกี่ยวเหนี่ยวกิ่งรั้ง เต็งรังยางยูงล้วนสูงใหญ่
ให้ร่มห่มย่านปานห่วงใย เรไรนกร้องและน้ำริน

รินรินน้ำร่ำน้ำคำหอม หินผาป่าพร้อมประพรมถิ่น
ประพรมภูชูพานพระธรณิน แผ่นดินถิ่นดีอีสานเฮา

ป่าคำหอม อุทยานน้ำตกคำหอม อ.เมือง จ.สกลนคร
อ.๒ กค. ๒๕๓๔ ; ๑๔.๐๐ – ๑๔.๕๐

๗) นราทัศน์

๑ ที่น้ำต่อน้ำอยู่ตรงโน้น
คลื่นโยนน้ำโยนทยอยคลื่น
ซัดซ่าสาดซ่ามาโครมครืน
ลิบลิบเมฆกลืนทะเลกลาย

โรยควันม่านควันค่อยคลี่เคลื่อน
ลมเลื่อนเมฆเลื่อนสลับสลาย
วับแว้บวาบแวบแปลบประกาย
แลบสายสุนีบาตมาบัญชา

ขีดเส้นแบ่งเส้นเป็นสีเข้ม
เขียวเต็มคลื่นเต้นเป็นฝั่งหล้า
เมฆจัดม่านจางเป็นฝั่งฟ้า
รับน้ำบางนรามาหลั่งลง

ฟ้าขาวหาดขาวอีกราวฝั่ง
คลื่นยังน้ำยังทะยอยส่ง
ฟ้าตัดน้ำตัดกันตรงตรง
ทั้งที่ยังคงขอบเดียวกัน

หาดนราทัศน์ จ.นราธิวาส
อ.๑๐ มิย. ๒๕๓๓ ; ๑๗.๓๐ น.

๘) ป่าชายเลน

๑ น้ำใหญ่มาอยู่ย่าน　　เป็นแหล่งบ้านและบางบึง
ท่อธารอันท่วมถึง　　สมานน้ำมานมนาน

น้ำเขียวทะเลข้น　　คือเลือดด้าวแผ่นดินดาล
ก่อเกื้อเป็นปราการ　　ให้ดินดีและน้ำดี

โกงกางให้ปูเกาะ　　แสมเพาะกะพงพี
ลำคลองและไคลคลี　　คือแผ่นดินอันอุดม

ชีวิตให้ชีวิต　　อันกลมกลืนเป็นเกลียวกลม
แม่นี้แหละให้นม　　เลี้ยงน้ำดินนิรันดร

แหลมขามบ้านทุ่ง ต.สิเกาตอนเหนือ อ.สิเกา จ.ตรัง

จ. ๑๓ พ.ค. ๒๕๓๔ : ๑๐.๒๕ - ๑๑.๓๐ น.

"ดาวระบือชื่อ : เด็กไทย"

โดย :- ประถมาภรณ์ สร้อยวาที

" ๐ ความหมายของ 'เด็กไทย' ในวันนี้
คือ 'เด็กดี' ที่สังคมชื่นชมเสมอ
ฝันโดดเด่นเป็นดาวพราวเลิศเลอ
ขอให้เธอเปล่งแสงฝัน...ด้วย 'ปัญญา'

๐ เป็นดาวดวงช่วงไสวที่ 'ใจ' เลิศ
พร้อมจักเชิดชูชาติศาสนา
ส่องแสงซื่อถือมั่นกตัญญุตา
ตั้งบูชาบรรพชนเชื้อคนดี

๐ เป็นดาวที่ส่องสีสุกดุจมุกไสว เป็น 'เด็กไทยที่รู้ค่าแห่งหน้าที่'
จด 'วิชชธรรม' จำ 'วัฒนะประเพณี' ก่องรังสีเสมือนแก้วเสกอเนกจรรย์

๐ หากเธอ...อยากเป็นดาว...
สุกสกาวส่องแสงแรงใจฝัน
ขอให้เธอเป็น 'ดาวบุณย์เบิกคุณธรรม์'
ผ่องภาพรรณพร่างพราวกว่าดาวใด...

๐ สะสมคุณ บุญผกายไว้ฉายชื่อ ว่าเธอคือ 'ดาววิชา'ภาไสว
'ดาวปัญญา' ดวงเล็กเล็ก...ชื่อ 'เด็กไทย' จะเติบใหญ่เป็น 'คนดีศรีสังคม'

๐ หากอยากงามจงงามล้ำที่ 'น้ำจิต' เอื้อต่อมิตรแต่งวัยวันอันสุขสม
อุรพีทั้งแผ่นผืนจะชื่นชม ยกนิยมเธอเป็นดาวสกาววงศ์...

๐ ดาวระบือ 'เด็กไทย' ในวันนี้
ส่องราศีแสนพิสุทธิ์ดุจ 'พระประสงค์'
จอมราชาสง่าสยามรามพงศ์
พระจำนงเห็น 'เด็กไทยใฝ่ทำดี'

๘ ตุลาคม ๒๕๓๙

เพื่อนใหม่ใจร้าย

หรือ

ต้นร้ายปลายดี

เรื่อง วิภา ตัณฑุลพงษ์
ภาพ สุธรรม กังวาลไกล

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว "ติ๊งโหน่ง" ลิงน้อยสร้างบ้านบนต้นไม้ที่สูงที่สุดในหมู่บ้าน ทุกวันหลังจากเสร็จงาน ติ๊งโหน่งจะมานั่งที่ริมหน้าต่าง มองดูเพื่อน ๆ ในหมู่บ้านทำงาน เขาเป็นผู้เดียวที่มองเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งในหมู่บ้านและนอกหมู่บ้าน

วันหนึ่ง ติ๊งโหน่งนั่งอยู่ที่ริมหน้าต่างเหมือนเคย เขามองเห็นไฟไหม้ป่าที่ชายป่าใกล้ ๆ หมู่บ้าน "พวกเราเร็วเข้าไฟไหม้ที่ชายป่า รีบไปช่วยดับไฟเร็ว" เขาร้องบอกเพื่อนบ้าน แล้ววิ่งถือถังน้ำวิ่งไปดับไฟ เพื่อน ๆ ในหมู่บ้านรีบวิ่งตามติ๊งโหน่งเพื่อช่วยกันดับไฟ หลังจากไฟป่าดับแล้ว เพื่อน ๆ กล่าวชมเชยในความกล้าหาญและเสียสละของติ๊งโหน่ง ติ๊งโหน่งมีความสุขที่ได้ทำประโยชน์แก่หมู่บ้าน

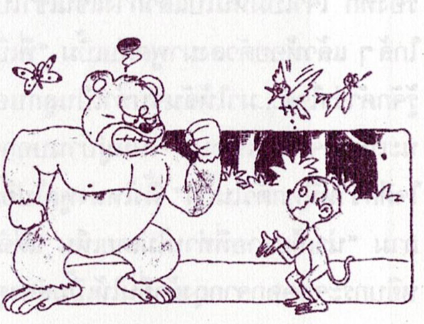

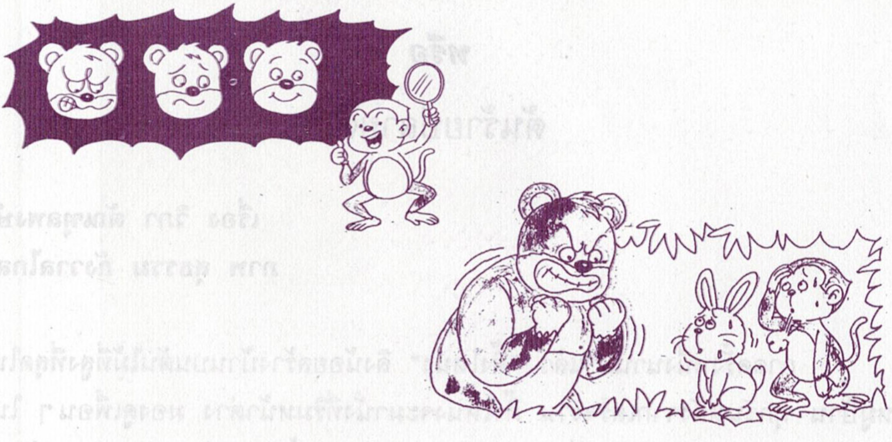

เช้าวันเสาร์ ติ๊งโหน่งตื่นแต่เช้า มองออกไปทางหน้าต่างเห็น "เจ้าเบิ้ม" หมียักษ์กำลังเดินตรงมาที่หมู่บ้าน "แม่ช้าง ลุงยีราฟ พี่กระต่าย เจ้าเหมียว พวกเราทุกคนเตรียมตัวเร็วเข้า เจ้าเบิ้มกำลังเดินมาที่หมู่บ้านของพวกเรา" สัตว์ในหมู่บ้านปรึกษากันว่าจะทำอย่างไรเพราะเจ้าเบิ้มชอบอาละวาด ทำลายข้าวของ และชอบรังแกสัตว์ทุกครั้งที่มาที่หมู่บ้าน ติ๊งโหน่งรับอาสาจะไปพบและพูดขอร้องเจ้าเบิ้ม ลุงยีราฟกล่าวเตือนว่า "ระวังตัวหน่อยนะหลาน ถ้าเห็นไม่ดีก็รีบหนีกลับมานะ"

"ฮ่า ๆ ๆ...ข้าเป็นสัตว์ใจร้าย ดุร้าย และชอบให้ใคร ๆ กลัวข้า" เจ้าเบิ้มร้องเสียงดังมาแต่ไกล จนฝูงนกและผีเสื้อบินหนีด้วยความกลัว "สวัสดี พี่เบิ้ม" ติ๊งโหน่งร้องทัก เจ้าเบิ้มหันไปแล้วกางแขนเข้าไปเพื่อจับ แต่ติ๊งโหน่งกระโดดหนีและไต่ขึ้นกิ่งไม้ใกล้ ๆ แล้วห้อยตัวลงมาพูดกับเบิ้ม "พี่เบิ้มผู้ใจดีจะไปไหนจ๊ะ" "ฉันใจร้าย ดุร้าย ไม่เคยรู้จักคำว่าใจดี...มาให้ฉันจับทำเป็นลูกบอลเตะเล่นซะดี ๆ" เจ้าเบิ้มคำรามเสียงดัง "พี่นะเหรอใจร้าย เพื่อน ๆ ในหมู่บ้านบอกฉันว่าพี่ใจดี โดยเฉพาะใบหน้าของพี่เป็นหน้าที่ใจดีกว่าหมีทุกตัวในป่า" ติ๊งโหน่งพูดไปยิ้มไป "หน้าใจดีเหรอ เป็นไงข้าไม่เคยเห็น" เบิ้มถาม "น่าเสียดายที่ท่านไม่เคยเห็น แต่ฉันพอจะช่วยได้นะ "ติ๊งโหน่งกระโดดลงพื้นแล้วหยิบกระจกออกจากถุงผ้ายื่นให้เบิ้มส่องดูหน้า

“โอ้โฮ้! ฉันมีหน้าใจดีด้วย...เอ...นี่หน้าดุร้าย...อ้าว...นี่หน้าดุร้ายกว่า... ฮึม...หน้านี้สิโหดเหี้ยมที่สุด” เบิ้มส่องกระจกแล้วทำหน้าในแบบต่างๆ “พี่เบิ้มชอบหน้าแบบไหน” ติ๊งโหน่งถาม “ฉันชอบหน้าโหดเหี้ยม” เบิ้มพูดเสียงดังอย่างโมโห “ไม่มีใครชอบหน้าโหดเหี้ยมของพี่หรอก” ติ๊งโหน่งพยายามพูดให้เบิ้มหายโมโห “ฉันไม่เชื่อ มาให้ฉันเตะเป็นลูกบอล” เบิ้มใช้อุ้งมือจับแขนติ๊งโหน่งไว้ และทำท่าจะเตะ “โอ๊ย! อย่าทำร้ายฉันเลย พี่ลองไปทำหน้าหลายๆ แบบให้เพื่อนๆ ในหมู่บ้านเลือกก่อนได้ไหม ถ้ามีใครชอบหน้าโหดเหี้ยมของพี่ฉันจะยอมเป็นลูกบอลให้พี่เตะตลอดไปเลย” ติ๊งโหน่งพูดต่อรอง “ก็ได้...มาเดินเข้าไปในหมู่บ้านกับฉัน” เบิ้มพูดแล้วลากแขนติ๊งโหน่งเดินไปที่หมู่บ้านทันที

ทั้งสองเดินมาพบกระต่าย ติ๊งโหน่งเล่าเรื่องให้กระต่ายฟัง แล้วให้เบิ้มทำหน้าแบบต่างๆ ให้ดู

“เจ้าชอบหน้าแบบไหน..หน้าใจดี ดุร้าย ดุร้ายกว่าและโหดเหี้ยม บอกข้ามาเร็วๆ” เบิ้มถาม “ฉัน...ฉัน...ฉันชอบหน้าใจ...ใจดี” กระต่ายบอกเสียงสั่น ติ๊งโหน่งยิ้มอย่างโล่งใจ เจ้าเบิ้มโกรธกระต่าย

เบิ้มและติ๊งโหน่งเดินต่อมาได้ครู่หนึ่งก็พบกวาง ติ๊งโหน่งก็เล่าเรื่องให้กวางฟังแล้วให้เบิ้มทำหน้าแบบต่างๆ ให้ดู

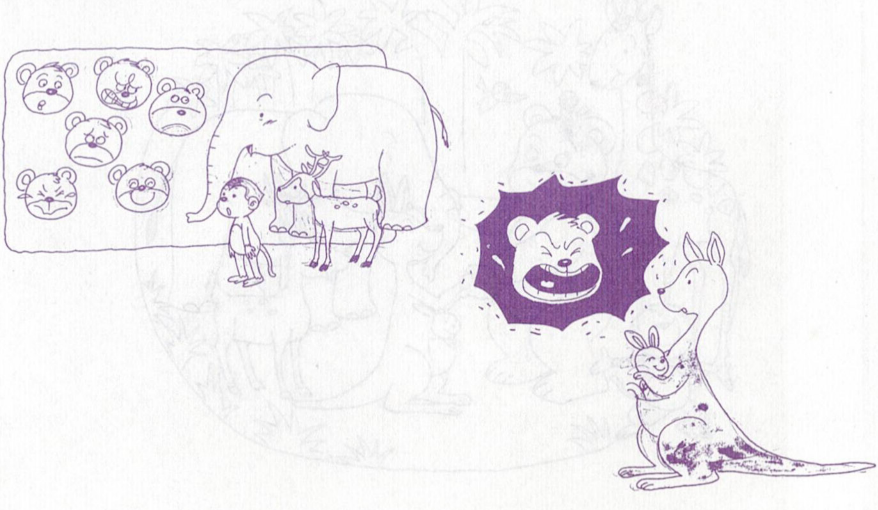

"เจ้าชอบหน้าแบบไหน...หน้าใจดี ดุร้าย ดุร้ายกว่าและโหดเหี้ยม บอกข้ามาเร็วๆ" เบิ้มถาม "ฉัน...ฉัน...ฉันชอบหน้าใจ...ใจ...ไม่ร้าย...ใจดีครับ" กวางตอบอย่างกลัวๆ ติ๊งโหน่งยิ้มอย่างโล่งใจ เบิ้มไม่พอใจกวาง

ลูกช้างตัวหนึ่งเดินผ่านมาพบทั้งคู่ เบิ้มจึงเรียกมาให้ฟังเรื่องราว หลังจากนั้นเบิ้มก็ทำหน้าแบบต่างๆ ให้ดู

"เจ้าชอบหน้าแบบไหน...หน้าใจดี ดุร้าย ดุร้ายกว่าและโหดเหี้ยม บอกข้ามาเร็วๆ" เบิ้มถาม "ที่จริงหน้าท่านก็ดีทุกหน้าเลยแต่ฉันชอบหน้าใจดีมากที่สุด" ลูกช้างตอบ ติ๊งโหน่งยิ้มอย่างโล่งใจ เบิ้มหงุดหงิดที่ได้ฟังลูกช้างพูดเช่นนั้น

เบิ้มไม่พอใจคำตอบของกระต่าย กวาง และลูกช้าง จึงลากแขนติ๊งโหน่งเดินต่อไป จนพบจิงโจ้แม่ลูก ๒ ตัว ติ๊งโหน่งเล่าเรื่องให้ฟังแล้วให้เบิ้มทำหน้าแบบต่างๆ ให้ดู

"เจ้าชอบหน้าแบบไหน...หน้าใจดี ดุร้าย ดุร้ายกว่าและโหดเหี้ยมบอกข้ามาเร็วๆ" เบิ้มถาม "แม่จ๋าแม่ หนูชอบหน้าลุงหมีที่ใจดีใจดีจ้ะแม่" ลูกจิงโจ้พูดเสียงใสพลางยื่นหน้ามาหอมแก้มเบิ้ม เบิ้มตกใจ "แม่ก็ชอบหน้าใจดีเหมือนลูกจ้ะ" แม่จิงโจ้บอกพลางกอดลูกด้วยความรัก เบิ้มมองติ๊งโหน่งและแม่ลูกจิงโจ้ด้วยความแปลกใจแล้วร้องเสียงดังๆ ขึ้นว่า "ฉันไม่เชื่อพวกนี้...ไปพวกเราไปในหมู่บ้าน ฉันจะถามให้หมดทั้งหมู่บ้าน"

ที่ลานหมู่บ้านสัตว์ทุกตัวมารวมกัน เพื่อบอกว่าชอบหน้าแบบไหนของเบิ้ม "ใครชอบหน้าโหดเหี้ยม" ติ๊งโหน่งถาม สัตว์ทุกตัวเงียบ "ใครชอบหน้าดุร้าย" ติ๊งโหน่งถาม สัตว์ทุกตัวเงียบ "ใครชอบหน้าใจดี" ติ๊งโหน่งถาม สัตว์ทุกตัวพร้อมใจกันบอกเสียงดัง "ฉันชอบ...ฉันชอบ...ฉันชอบ" ทันใดสัตว์ทุกตัวก็เงียบ "โฮ ๆ ๆ ๆ ฮือ ๆ ๆ ๆ ใคร ๆ ก็ชอบหน้าใจดี" เบิ้มร้องไห้เสียงดัง แล้วพูดเสียงสั่นว่า "ฉันอยากมีเพื่อน ฉันเหงาไม่มีใครรักฉัน ฉันเลยต้องทำตัวโหดเหี้ยมเกเรให้ใคร ๆ สนใจ ยกโทษให้ฉันด้วย" เบิ้มก้มหน้านิ่ง "ด้วยความยินดี" สัตว์ทุกตัวตอบพร้อมกัน แล้วเดินเข้ามาจับมือเบิ้มและกอดอย่างมีความสุข ติ๊งโหน่งดีใจ สัตว์ทุกตัวดีใจ หมู่บ้านมีความสงบสุข เบิ้มเป็นเพื่อนใหม่ใจดีของสัตว์ทุกตัว

ของเก่ามีดี

คำหมาน คนไค

พ่อรื้อเรือนหลังเก่าลงแล้วสร้างหลังใหม่ ณ ที่เดิม เรือนเก่าเป็นเรือนสูง ปู่สร้างไว้เมื่อ ๔๐ ปีก่อน ปู่เล่าให้จ้อนฟังว่า ปู่และเพื่อนบ้านขับเกวียนเข้าไปพักแรมหลายคืนในป่าเพื่อตัดไม้มาสร้างบ้าน ปู่เรียกบ้านว่า "เรือน"

เรือนหลังเก่าที่รื้อไปมีเสาไม้นับสิบต้น ยกพื้นสูงจากดินประมาณ ๒ เมตร ปูพื้นด้วยไม้กระดานแผ่นใหญ่และยาว หลังคามุงด้วยแผ่นไม้ขนาดกว้างครึ่งฟุตยาวหนึ่งฟุตครึ่ง จะเรียกว่า "กระเบื้องไม้" ก็คงได้ ด้านหน้าของเรือนเป็นพื้นโล่งอยู่นอกชายคา เรียกว่า "ชาน" ที่ปลายชานมีบันไดสำหรับขึ้นลง

ชั้นล่างของเรือนเรียกว่า "ใต้ถุน" บริเวณใต้ถุนเป็นคอกวัวควายและเป็นที่เก็บเครื่องมือทำการเกษตร เช่น คราด ไถ จอบ เสียม เคียว และเครื่องมือจับปลา เช่น สุ่ม ตุ้ม ไซ ลอบ เป็นต้น

หมู่บ้านตั้งอยู่บนเนินเตี้ย ๆ ติดกับทุ่งนาซึ่งเป็นที่ลุ่ม ในฤดูฝนมีน้ำขังเจิ่งนองไปทั่วทุ่งนา บางปีฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน น้ำท่วมทุ่งนาจนมองไม่เห็นยอดต้นข้าว

น้ำเอ่อขึ้นท่วมหมู่บ้านและพัดพาเอาขยะและสิ่งของที่อยู่บนพื้นดินออกไปจากหมู่บ้าน ผักสวนครัวถูกน้ำท่วม ถ้าท่วมหลายวันผักก็ตาย ปู่บอกว่าโดยเฉลี่ยแล้ว ๗ ปีมีฝนตกหนักและมีน้ำท่วมหมู่บ้าน แต่ไม่มีใครเดือดร้อนเพราะต่างก็อยู่เรือนสูง

ตอนที่พ่อรื้อเรือนหลังเก่า จ้อนอายุ ๔ ขวบ บ้านหลังใหม่ที่พ่อสร้างเป็นบ้านชั้นเดียว พื้นลาดซีเมนต์ อยู่เหนือพื้นดินเพียง ๒ ขั้นบันได ฝาบ้านทำด้วยอิฐบกซีเมนต์ทึบตลอดไม่มีช่องระบายลม หลังคามุงด้วยกระเบื้องซีเมนต์สีแดง หน้าต่างเป็นกระจกใส ช่องหน้าต่างกรุด้วยเหล็กดัดเป็นลายเทพนม ชาวบ้านเรียกบ้านแบบนี้ว่า "ตึก" หรือ "บ้านตึก" ผู้สร้างบ้านใหม่นิยมสร้างบ้านตึกแทนเรือนสูง เพราะเห็นว่าทันสมัย ในหมู่บ้านจึงมีบ้านตึกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ขณะเดียวกันเรือนสูงก็ลดน้อยลงจนเหลืออยู่ไม่กี่หลัง

ปู่ไม่เห็นด้วยที่พ่อของจ้อนสร้างบ้านตึก ปู่คัดค้านว่า

"เรือนเตี้ย ๆ แบบนี้ไม่เหมาะกับบ้านเราหรอกอย่าสร้างเลย เวลาน้ำหลากต้องท่วมแน่ ๆ น่าจะสร้างเป็นเรือนสองชั้นจะดีกว่า เพิ่มเงินอีกเล็กน้อยเท่านั้นเอง"

"ผมทำสถิติน้ำท่วมไว้แล้วนะพ่อ น้ำไม่เคยท่วมถึงระดับพื้นนี้เลย" พ่อของจ้อนให้เหตุผล

"ถึงอย่างไรก็น่าจะทำเป็นสองชั้น ถ้าน้ำท่วมชั้นล่างจะได้ขึ้นไปอยู่ชั้นบน อีกอย่างหนึ่งการอยู่ติดดินอาจมีงูเงี้ยวเขี้ยวขอเข้ามาอยู่ในบ้าน มันอันตรายนะลูก คนโบราณท่านคิดถูกนะที่อยู่เรือนสูง เพราะเมืองเรามีฝนตกชุกและมีสัตว์ที่เป็นอันตรายจำนวนมาก"

ความเห็นของปู่และคนรุ่นเก่าไม่อาจจะทัดทานความต้องการของคนรุ่นใหม่ได้ คนรุ่นใหม่เห็นความทันสมัยเป็นความเจริญ จึงลอกเลียนเอาอย่างชาวกรุง ชาวกรุงก็เอาอย่างชาวต่างประเทศ คนส่วนมากเข้าใจว่าถ้าใช้ชีวิตตามอย่างผู้เจริญแล้วตัวเองจะเจริญด้วย

บ้านตึกเป็นสิ่งก่อสร้างสมัยใหม่ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านแห่งนี้พร้อมกับถนนตัดใหม่ที่ชาวบ้านเรียกว่า "ถนน ๔ เลน" ถนนสายนี้ตัดผ่าน "ดอนปู่ตา" หรือป่าสงวนของหมู่บ้าน ต้นไม้ขนาดใหญ่ถูกโค่นลงหลายต้นป่าเล็ก ๆ แห่งนี้อยู่ติดกับหมู่บ้านสภาพเหมือนกับป่าใหญ่ มีทั้งต้นไม้และสัตว์ป่าเช่น พังพอน ไก่ป่า ลิง เมื่อตัดถนนผ่านกลาง

ป่ารกทึบก็โปร่งโล่ง ความร่มเย็นที่หมู่บ้านได้จากป่าก็ลดน้อยลง

ถนนสายใหม่นี้ทำให้ชาวบ้านไปอำเภอ จังหวัดและไปกรุงเทพฯ สะดวกขึ้น แต่ละวันมีรถต่าง ๆ วิ่งผ่านหลายร้อยคัน ชาวบ้านช่วยกันสร้างถนนสายสั้น ๆ เชื่อมระหว่างถนนใหญ่กับหมู่บ้าน ทำให้รถเข้าออกหมู่บ้านสะดวกขึ้น หมู่บ้านที่เคยสงบก็คึกคักและมีชีวิตชีวา มีรถขายสินค้าทั้งเสื้อผ้าของกินของใช้ต่าง ๆ เข้าไปในหมู่บ้านทุกวัน

ชาวบ้านปลูกผักและหาปลาน้อยลง เพราะมีผักสดมาขายทุกวัน นอกจากนี้มีกุ้ง ปลา เนื้อวัว เนื้อหมู ไก่ ขนม ผลไม้ ไอศกรีม พริก เกลือ กะปิ น้ำปลา ตลอดจนเสื้อผ้า รองเท้า ของเล่นและของใช้อื่น ๆ ชาวบ้านต่างก็ชื่นชมกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้

เมื่อถึงฤดูร้อน พวกที่อยู่บ้านตึกต่างก็บ่นว่าอากาศร้อนนอนไม่หลับ เปิดหน้าต่างไว้ก็มีปัญหาอีก เพราะลมพัดฝุ่นผงจากพื้นดินเข้าไปในบ้าน จะออกมานอนรับลมนอกห้องก็ไม่มีชานเหมือนบ้านสมัยเก่า

“คนโบราณเขาสร้างเรือนใต้ถุนสูงหลังคาสูงและมีช่องลมเพื่อระบายอากาศ คืนไหนอากาศร้อนมากก็ออกไปนอนที่นอกชาน” ปู่พูดกับจ้อนในคืนหนึ่งกลางเดือนเมษายน “บ้านตึกหลังคาเตี้ยและฝาทึบอย่างนี้เหมาะกับประเทศที่มีอากาศหนาวอย่างเมืองจีนหรือเมืองฝรั่ง แต่ไม่เหมาะกับเมืองเรา”

“ปีหนึ่งร้อนอยู่ไม่กี่เดือนหรอก อีกหน่อยฝนตกลงมาก็เย็นเอง” พ่อของจ้อนปลอบใจ “กำนันบอกว่าเดือนหน้าไฟฟ้าจะมาถึงบ้านเรา ทีนี้เราก็จะมีพัดลม ตู้เย็นไม่ต้องบ่นว่าร้อนต่อไปอีกแล้ว”

“ติดแอร์ด้วยนะพ่อ” จ้อนพูด “อ้อ” โทรทัศน์ด้วย เอาแบบจอใหญ่ ๆ นะครับ”

“อย่าคิดแต่เรื่องหาความสบายใส่ตัว ต้องคิดหาทางใช้ไฟฟ้าให้เป็นประโยชน์ในการทำงานด้วย” ปู่เตือนสติ

ปีนี้ฝนดีตั้งแต่ต้นปี ชาวบ้านดีใจทั่วหน้า เพราะทุกครอบครัวต่างก็ทำนาเป็นอาชีพหลัก ส่วนการปั้นหม้อ ทอผ้า ทอเสื่อ ทำหมอนขิดและทำเครื่องจักสานเป็นอาชีพรอง ฝนตกสม่ำเสมอ ข้าวในนาแตกกอเขียวงามทั่วทุกแปลงทั้งนาลุ่มและนาดอน

ในเดือนกันยายนฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน น้ำไหลเอ่อล้นลำห้วยและท่วมนาจนมองไม่เห็นยอดต้นข้าว ชาวบ้านจับปลากันอย่างสนุกสนาน พวกเขาคิดว่าน้ำคง

ท่วมไม่นานและคงไม่ขึ้นสูงไปถึงหมู่บ้าน แต่ผิดคาดเพราะฝนตกหนักเป็นบริเวณกว้าง และอีกเหตุหนึ่ง ถนนสายใหม่กั้นทางน้ำ ทำให้น้ำไหลเข้าหมู่บ้านอย่างเห็นได้ชัด ในปีที่ผ่านมาถึงแม้น้ำขึ้นมากมันก็ไหลผ่านไปและลดลงเร็วในเวลาชั่วคืนเท่านั้น

ตอนเที่ยงวัน ปู่กลับจากเลี้ยงพระที่วัดท่ามกลางสายฝน พบแต่จ้อนอยู่บ้านคนเดียว

"ผมกลัวครับปู่" จ้อนห่มผ้านั่งซุกอยู่มุมห้อง

"พ่อแม่แกไปไหน" ปู่ถาม

"ออกไปจับปลาครับ"

"ไม่ต้องกลัวหรอก มานี่ มาช่วยปู่ยกกล่องพวกนี้ขึ้นบนหลังตู้หน่อย"

"ยกขึ้นทำไมครับ" จ้อนถามขณะช่วยปู่ยกกล่องกระดาษแข็ง ในกล่องเหล่านั้นมีทั้งเสื้อผ้าและของกินของใช้รวมทั้งของเล่นของจ้อย

"เดี๋ยวน้ำจะท่วมบ้าน ตอนนี้มันขึ้นมาถึงลานวัดแล้ว"

"น้ำจะท่วมถึงเตียงไหมครับปู่" จ้อนกังวล

"คงไม่ถึงเตียงหรอก แต่ถึงพื้นบ้านแน่ ๆ" ปู่เปิดตู้หยิบเสื้อยืดส่งให้จ้อน เอ้า สวมเสื้ออีกตัวเดี๋ยวจะเป็นหวัด"

ประมาณบ่าย ๓ โมง พ่อกับแม่กลับมาพร้อมกับปลาเต็มข้อง เมื่อถึงบ้านก็พบว่าน้ำได้เอ่อขึ้นถึงบันไดขั้นที่หนึ่งแล้ว วางข้องใส่ปลาไว้ที่ระเบียงแล้วเปิดประตูห้อง ลมพัดสายฝนตามเข้าไปข้างในด้วย พ่อมองหน้าปู่ด้วยความขอบคุณที่ปู่ยกของต่าง ๆ ขึ้นจากพื้น พ่อไม่รู้จะพูดอะไรจึงเอ่ยขึ้นว่า

"แย่จริง สงสัยจะท่วมแน่ ๆ"

"คงท่วมไม่นานหรอก" ปู่ไม่อยากซ้ำเติมให้เจ็บปวดมากกว่านี้ "ดูอีกทีซิว่ามีของอะไรจะต้องยกขึ้นอีก ไม่มีที่ก็ต้องวางบนเก้าอี้หรือบนเตียง"

"แล้วเราจะนอนไหนล่ะปู่" จ้อนมากอดปู่

"คงจะต้องไปอาศัยศาลาวัดหรือบ้านกำนันแสวงสักคืน"

เวลาประมาณ ๕ โมงเย็น ฝนหยุดตก แต่น้ำไม่ลด มีแต่สูงขึ้นเรื่อย ๆ อีกครึ่งชั่วโมงต่อมาน้ำขึ้นถึงระดับพื้นบ้านและไหลเข้าไปทุกห้องตามช่องประตู แต่ก็ไม่ได้ทำความเสียหายแก่ข้าวของเพราะได้ยกขึ้นไว้ที่สูงแล้ว คืนนั้น จ้อนกับปู่และพ่อแม่ต้องไป

อาศัยนอนที่บ้านกำนันแสวงซึ่งเป็นบ้านสองชั้น ชั้นล่างของบ้านกำนันก็ถูกน้ำท่วมเช่นเดียวกัน

ภายหลังน้ำลด พ่อของจ้อนปรารภว่า หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้วจะต่อบ้านขึ้นเป็นสองชั้น ปู่ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการสร้างบ้านและการใช้ชีวิตตามสมัยนิยมว่า

"การจะเอาอย่างคนอื่นเพื่อให้ทันสมัยต้องรู้จักดัดแปลงให้เข้ากับสภาพความเป็นอยู่ของเรา อย่ามองข้ามปัญญาของคนรุ่นเก่าที่ได้พินิจพิเคราะห์อะไรๆ ไว้ดีแล้ว ของเก่าดี ๆ มีอยู่มากนะ จะบอกให้"

"ลูกปลาสีรุ้ง"

โดย 'ดอกอ้อ ล้อลม'

แม่บอกผมว่า เมื่อแรกเกิดใหม่ ๆ ตัวผมแลดูเหมือนเก็จเพชรเม็ดเล็ก ๆ ส่องแสงแวววามอยู่ท่ามกลางพี่ ๆ น้อง ๆ อีกเจ็ดตัว แต่พี่ ๆ กับน้อง ๆ ของผมมีสีสันที่เด่นชัดแตกต่างกันไปตัวละสี คือ พี่ชาย ๒ ตัวมีสีครามและสีเขียว พี่สาว ๒ ตัว มีสีม่วงกับสีน้ำเงิน น้องชาย ๒ ตัวมีสีเหลืองกับสีส้มสด ส่วนน้องสาวสุดท้องตัวจิ๋วนั้นมีสีแดงสุกใส

"เจ้าเป็นตัวเดียวที่มีสีครบทั้งเจ็ดสี และมีเกล็ดสีเงินวาวสะท้อนแสงได้แม่จึงเรียกเจ้าว่าลูกปลาสีรุ้ง ยิ่งนับวันเจ้าเจริญวัยขึ้นเท่าใด เกล็ดสีเงินบนตัวเจ้าก็ยิ่งจะส่องประกายแจ่มจ้าและไกลขึ้นเท่านั้น ครั้นเกล็ดวาวนั้นสะท้อนสีทั้งเจ็ดบนตัวเจ้าเข้าด้วย เจ้าก็มีแสงเลื่อมพรายสะดุดตาไม่ต่างกับดวงเพชรเจ็ดสีที่มีครีบและหางว่ายวนอยู่ในน้ำ..." แม่ค่อย ๆ อธิบายเมื่อผมเริ่มรู้ความ ทำให้ผมเห็นความแตกต่างระหว่างพี่ ๆ น้อง ๆ กับตัวผม หรือแม้แต่กับแม่ ซึ่งเป็นปลาสีเนื้อธรรมดา เพียงแต่ว่าดวงตาของแม่เท่านั้นที่สุกสกาว คอยมองดูลูกปลาทั้งแปดตัวอย่างปรานี

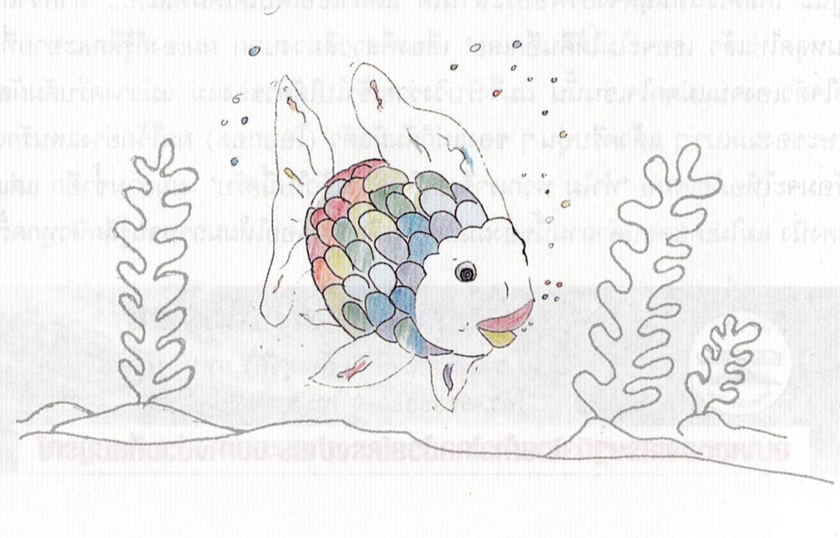

ผมสังเกตเห็นว่าครอบครัวของเราว่ายอยู่รวมกันในอ่างแก้วใบเขื่องใบหนึ่งมาตั้งแต่พวกเราลืมตาครั้งแรก ผมคุ้นเคยกับเปลือกหอยรูปแปลก ๆ ที่วางเรียงกัน บ้างมีผิวเกลี้ยงรูปโค้งมน บ้างยาวเป็นเกลียวลงไปจรดปลายแหลม และบางชนิดก็มีลายเส้นเด่นชัดตัดแบ่งช่วงล่างกับช่วงบน ดูคล้ายเจดีย์หอยใหญ่เล็กไม่เท่ากัน เปลือกหอยทั้งหมดซ้อนอยู่บนกองกรวดมนเล็ก ๆ ที่รองรับพื้นฐานของอ่างแก้วแต่ภายในเปลือกหอยเหล่านี้ปราศจากลมหายใจของสิ่งมีชีวิต ในอ่างฟากหนึ่งมีหินขนาดใหญ่มากพาดพิงกันอยู่สองก้อน แต่ตรงกลางมีโพรงซึ่งผมเรียกว่า 'ถ้ำลอด' ใกล้ๆ ถ้ำลอดมีแนวปะการังกิ่งเล็ก ๆ สลับกับกระถางอิฐสีแดงเป็นกระถางใบจิ๋ว มีพืชน้ำสีเขียวต้นน้อย ๆ ปลูกไว้เป็นพุ่มเล็ก ๆ บริเวณนั้นดูเด่นเพราะใต้ 'ถ้ำลอด' ..มีลูกแก้วกลมเกลี้ยงตั้งอยู่ ๓ ดวง ลูกแก้วดวงเล็กสุดนั้นมีสีเจ็ดสีเหมือนกับผมทุกอย่าง ต่างกันที่ลูกแก้วตั้งนิ่ง ๆ อยู่ใต้น้ำไม่เคลื่อนไหวในขณะที่ผมสามารถว่ายเล่นไปรอบอ่างได้ตามใจ แม้กระนั้นผมก็อดสงสัยไม่ได้ว่า 'ทำไมพวกเราจึงอยู่ในอ่างแก้วใบนี้ล่ะครับ แม่'

ผมถามแม่ด้วยวิสัยอยากรู้ เมื่อแม่ไม่ตอบ ผมสะบัดตัวแรง ๆ ทำให้เกล็ดสีเงินหลุดออกไปสองเกล็ดเล็ก ๆ แม่ตกใจมาก ว่ายวนจนน้ำกระเพื่อมไหว 'อย่าทำตัวเองอย่างนั้นอีกนะ สีรุ้ง อย่าสะบัดเกล็ดเงินทิ้งด้วยความเอาแต่ใจอีกเป็นเด็ดขาด!' พี่ชายกับพี่สาวของผมร้องกันเอะอะ แล้วช่วยกันคาบเกล็ดเงินกลับมาวางทาบกับครีบของผมใหม่ น่าอัศจรรย์ที่เกล็ดเงินเหล่านั้นสามารถแนบติดในที่เดิมได้อีก 'นี่เพราะเธอยังเล็กอยู่นะ เกล็ดเงินที่หลุดจึงยังพอประสานได้ แต่ถ้าเธอเติบโตเต็มที่ละก็... หากว่าเกล็ดเงินหลุดไปแล้ว เธอจะไม่ได้คืนอีกเลย' เสียงพี่สาวสีม่วงบอก ผมเองก็รู้สึกละอายที่เอาแต่ใจตัวเองจนแม่ตกใจเช่นนั้น ผมจึงรีบวิ่งว่ายเข้าไปใต้ตัวของแม่ แม่วางครีบสัมผัสบนศีรษะของผมเบา ๆ แล้วครีบอุ่น ๆ ของแม่ก็สัมผัสตัว (โอบกอด) ผมไว้อย่างแสนรักและพร้อมจะให้อภัยเสมอ 'ทำไม พวกเราจึงอยู่ในอ่างแก้วใบนี้ครับ' ผมถามซ้ำอีก แต่แม่ก็ยังคงนิ่ง แม่ไม่เคยตอบคำถามนี้ของผมสักครั้งเดียว ปล่อยให้ผมถามจนรู้สึกหิวทุกครั้ง

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
2380 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 5795380-9 โทรสาร 561-2984
อนาคตของเศรษฐกิจไทยก้าวไกลด้วยโครงข่ายระบบทางด่วนที่สมบูรณ์

ธรรมชาติสอนให้ผมแหวกว่ายจากใต้น้ำขึ้นไปเหนือผิวน้ำทุกครั้งที่หิว เหนือผิวน้ำนั่นจะมีขนมลูกกลม ๆ เล็ก ๆ รสชาติอร่อย เป็นอาหารสำหรับลูกปลาซึ่งโปรยลงมาจากข้างบนอ่างแก้วไม่เคยขาด จริงสินะ...นอกจากครอบครัวในอ่างยังมี 'ใครอื่นอีกบางคน' ที่อยู่ข้างนอกอ่างแก้ว ใครกันที่โปรยขนมลงมาเลี้ยงลูกปลาเป็นประจำ คอยมาดูแลถ่ายเทน้ำให้สะอาดอยู่เสมอ ผมตั้งใจทันทีว่าจะต้องเอาคำตอบจากใครคนนั้นให้ได้ว่า 'ทำไม...ทำไมครอบครัวของผมจึงต้องมาว่ายวนอยู่แต่ในอ่างแก้วใบนี้...'

'พี่สีรุ้งจ๊ะ เขาเอาสะพานสีแดงลงมาวางใหม่ ไปดูกันเถอะจ้ะ' น้องสาวตัวเล็กหรือสีแดงใส ว่ายมาโบกหางอย่างตื่นเต้น กิริยาร่าเริงมาก ผมกับพี่ ๆ และน้อง ๆ ทั้งหมดจึงว่ายตามกันไปตรงที่มี 'สะพานสีแดง' มาตั้ง ฝีมือใครคนนั้นอีกเช่นเคย...คนที่อยู่นอกอ่างแก้วใบนี้...เขาให้สะพานมาใหม่ น้องชายกับน้องสาวของผมว่ายไล่กันอยู่รอบ ๆ สะพานอย่างสนุกสนาน ผมสังเกตเห็นว่า นอกจาก 'สะพานสีแดง' ที่วางลงใกล้ ๆ 'ถ้ำลอด' แล้วยังมีกระถางต้นไม้ใหม่เพิ่มอีก ๓ กระถาง จัดวางบนเนินกรวดอีกฟากหนึ่งของอ่างแก้ว ทุกกระถางมีพืชน้ำอันส่งกลิ่นหอม ชวนให้ว่ายไปแทะเล็มเล่นเป็นยิ่งนัก พี่ชายสีครามว่ายตรงเข้าไปยังพุ่มไม้นั้นทันที และอยู่ตรงนั้นเป็นเวลานาน...

แม่เพียงแต่ว่ายวนไปรอบ ๆ อ่างอย่างสำรวจตรวจตรา แล้วก็กลับไปอยู่ที่สวนหย่อมตรงที่มีเปลือกหอยมุกที่แม่รัก แม่เคยพูดบ่อย ๆ ว่า เปลือกหอยมุกกับแม่มาพร้อม ๆ กัน...มาก่อนที่บางสิ่งจะเกิดขึ้นที่นี่ในช่วงที่พวกลูก ๆ ยังไม่อาจจำความได้...แม่ไม่ได้เล่ามากกว่านี้

พี่ ๆ น้อง ๆ ของผมว่ายเล่นไปมาตลอดวัน กลางคืนเมื่ออิ่มก็หลับสบายกันไม่มีใครทุกข์ร้อนใจ ในคำถามที่ว่า 'ทำไม..ครอบครัวของเราจึงว่ายวนอยู่เพียงในอ่างแก้ว' พี่ชายสีเขียวเคยย้อนถามว่า 'แล้วมีที่อื่นไหนหรือ ที่เราควรได้อยู่ นอกจากในอ่างใบนี้' ผมก็ไม่อาจโต้ตอบอย่างทันควัน เพียงแต่ในจิตวิญญาณของผม มีสิ่งที่เร่งเร้าอย่าง

"รักษ์โลก..รักษ์สิ่งแวดล้อม..แล้วอย่าลืมรักหนูด้วย"
"วันเด็ก" 11 มกราคม 2540 ธนาคารกรุงเทพ
เพื่อนคู่คิดมิตรคู่บ้าน

เหลือเกินให้ผมพยายามแสวงหาเส้นทางแหวกว่ายไปสู่เวิ้งน้ำที่กว้างกว่านี้... อาจจะเป็นอ่างแก้วใบที่ใหญ่กว่านี้ ผมทราบแต่เพียงว่า ผมมีจินตภาพของ 'ห้วงน้ำอันกว้างใหญ่ไพศาล มีมหาอาณาเขตไร้ที่สิ้นสุด' ณ ห้วงน้ำนั้นไม่ว่าจะมีชื่อเรียกอย่างใดก็ตามนั่นแหละเป็น 'ที่ของพวกเรา' หรือที่แน่ชัดคือเป็น 'โลกของผม...โลกที่ผมควรมีสิทธิ์จะสัมผัส' ผมเชื่อว่ามีโลกอย่างนั้นอยู่ ยิ่งเมื่อมองจ้องในดวงตาของแม่ ผมก็ยิ่งมั่นใจว่าผมไม่ได้คิดเพ้อฝันเกินเป็นจริง

วันเวลาคงจะผ่านไปนานพอสมควร ผมสังเกตจากขนาดครีบของผมกับขนาดของลูกแก้วเจ็ดสีดวงเล็กนั้น แต่ก่อนผมใช้ครีบสัมผัสผิวลูกแก้วครีบของผมเล็กกว่าลูกแก้วดวงนั้น แต่ว่าระยะหลัง ๆ นี้ ครีบสีรุ้งของผมแข็งแรงและสามารถจะทำให้ลูกแก้วนั้นกลิ้งได้ด้วยซ้ำ และ 'ถ้ำลอด' ก็ดูจะเล็กลงมาก ผมจึงบอกตัวเองได้ว่า ผมเจริญวัยขึ้นเป็น 'ลูกปลาหนุ่มน้อย' แล้วในวันนี้ ผมมีพลังเร้นลับที่จะว่ายพุ่งตัวมุ่งไปในทิศทางต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว เกล็ดสีเงินงามสะท้อนสีรุ้งบนตัวผมเหมือนผลึกเพชรส่องแสงรุ่งโรจน์สุกใสอยู่ใต้น้ำอย่างงดงาม และ...ใช่..พร้อมกับพลังแหวกว่ายกับแสงแวววาว ความคิดของผมก็เข้มข้นขึ้นด้วยเหมือนกัน ความคิดที่ฝังแน่นในใจตลอดมาว่า...น่าจะมีห้วงน้ำขนาดใหญ่ให้ครีบและหางของผมได้สะบัดแกว่งไกวอย่างแสนอิสระและสุขใจมากกว่านี้...ผมสมควรจะได้รับรู้ และพบเห็นสิ่งใหม่...มากกว่านี้...

'แม่ครับ ผมจะกระโดดออกนอกอ่างแก้วใบนี้' ผมบอกแม่ในค่ำคืนหนึ่ง แม่มีวัยชราขึ้น แต่ดวงตาของแม่ยังคงสุกสกาว มองดูลูก ๆ ของแม่อย่างปรานี 'ถ้ากระโดดออกนอกอ่างก็จะไม่ได้กลับมาอีกเหมือนพ่อของเจ้า...สีรุ้ง.. พ่อทำอย่างนั้นมาแล้ว พ่อผู้มีสีสวยครบเจ็ดสี มีเกล็ดเงินประกายสว่าง และมีพลังแหวกว่ายอันยิ่งใหญ่' 'พ่อ' ผมทวนคำสั้น ๆ คำนี้ 'พ่อคืออีกชีวิตหนึ่งที่คู่กับแม่ใช่ไหมครับ แม่ครับ...เล่าให้ผมฟังเถิดนะครับว่า เกิดอะไรขึ้นกับพ่อ...' ผมสะบัดครีบเบา ๆ แม่หลับตาพริ้ม มีหยาดน้ำเอ่อท้น

ผลิตไฟฟ้า พัฒนาไทย
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
53 ถนนจรัลสนิทวงศ์ บางกรวย นนทบุรี 11130
โทรศัพท์ 436-4800 โทรสาร 436-4879

จากขอบตาของแม่ หลอมรวมกับมวลน้ำ... 'พ่อ ของสีรุ้ง กระโดดขึ้นเหนือผิวน้ำ และพ้นออกไปนอกขอบอ่างแก้ว...พ่อทำประท้วงหลังจากที่ลูก ๆ เกิดมาครบแปดตัว พ่อว่ายวุ่น บอกแม่ว่า ลูก ๆ มีค่ามากกว่าจะโตที่นี่ โดยเฉพาะเจ้าตัวที่มีสีรุ้งเหมือนพ่อ ครอบครัวของเราควรมีสิทธิ์ที่จะอยู่อาศัย ณ ห้วงชเลไกลที่ใหญ่กว้างของพวกเรา'

'อา...ห้วงชเลไกลที่ใหญ่กว้างของพวกเรา' ช่างเป็นวลีที่ทำให้หัวใจของผมรู้สึกเอิบอิ่ม...ในที่สุด แม่ก็เปิดเผยให้ผมรู้แน่ว่า ความคิดความเชื่อของผมถูกต้อง ครีบสีรุ้งของผมสะบัดจนวงน้ำกระเพื่อม เลื่อมพรายของผมส่องประกายพร่างพราว 'ผมจะหาทางไป...ไปยังห้วงชเลไกลที่ใหญ่กว้างของพวกเรานั้นให้ได้ครับแม่' 'แต่พี่ ๆ น้อง ๆ ของเจ้าตัวอื่น ๆ เขาคุ้นเคยกับสภาพลูกปลาสีสวยในอ่างแก้วใบนี้ที่นี่มีคนเอาใจใส่ดูแลครอบครัวของเราอย่างดี มีอาหารการกินอยู่ที่สมบูรณ์ พี่น้องของเจ้าผูกพันกับคนนอกอ่างแก้วคนนั้น และมีความสุขที่นี่แล้ว โดยเฉพาะน้องสีแดงใสนั้น ชอบว่ายอวดโฉมสคราญ และพึงพอใจเวลาที่ถูกจับแยกไปใส่โหลแก้วให้คนมาก ๆ มาชื่นชม พี่น้องตัวอื่น ๆ ก็เช่นกัน นิยมอย่างนั้น ก็มีแต่เพียงเจ้าตัวเดียวเท่านั้น สีรุ้ง...ที่ว่ายหลงไปอยู่ใต้ถ้ำลอด ไม่ยอมให้ 'เขา' จับ... ถ้าเจ้ากระโดดออกนอกอ่างเพื่อประท้วงเหมือนที่พ่อเจ้าเคยทำ เขาก็คงเสียใจมาก' นับเป็นครั้งแรกที่แม่พูดยาวอย่างนี้ แต่ผมก็ดีใจที่ได้คำแนะนำที่ดีกว่า 'ถ้าลูกอยากไปจริง... ลูกต้องหาวิธีที่จะสื่อสารกับคนที่อยู่นอกอ่างแก้วคนนั้น ทำให้เขารู้ว่าลูกเป็นปลาที่มีค่าและสง่างาม ทำให้เขาคิดว่าควรจะเก็บลูกไว้ดูเล่นหรือคืนชีวิตของลูกกลับไปสู่ธรรมชาติที่เหมาะควร'

ผมว่ายวนอย่างว้าวุ่นและครุ่นคิด แม่ได้เตือนสติให้ผมได้คิดว่าการกระโดดออกนอกอ่างย่อมสูญชีวิตไปเปล่า ถ้าอยากจะไปให้ถึงห้วงน้ำใหญ่จริง ๆ นั้น ผมต้องใช้ปัญญาสื่อสารกับ 'คน' ผมว่ายไปนอนนิ่งที่ใต้ 'ถ้ำลอด' จ้องดูลูกแก้ว จริงสิ...ผมคิดอยู่เสมอตั้งแต่เล็กว่า ผมต่างจากลูกแก้วเจ็ดสีลูกนี้ ตรงที่ผมมีครีบมีหาง นั่นคือสัญลักษณ์แห่งชีวิตและอิสรภาพ... 'แม่ครับ...ผมจะต้องไปให้ถึงห้วงชเลไกล' เกล็ดสีเงินบนตัวผมสะท้อนแสงอย่างองอาจ ผมใช้ครีบค่อย ๆ กลิ้งลูกแก้วดวงเล็กออกจากถ้ำลอด... กลิ้งออกมา..กลิ้งออกมาไว้กลางลานกรวดเพื่อให้ 'เขา' เห็นโดดเด่น ผมแน่ใจว่า... พรุ่งนี้เช้า..เมื่อคนนอกอ่างแก้วมาโปรยอาหาร และผิดสังเกตว่าลูกแก้วเจ็ดสีได้เคลื่อนออกมาจากถ้ำลอด โดดเด่นกลางลานกรวดนั้นหมายความว่า "..ลูกปลาสีรุ้งไม่ใช่ลูกแก้ว จะได้นำมาตั้ง

ไว้ในอ่างแก้วนี้ตลอดกาล ผมมีครีบ ผมมีหาง ผมมีสิทธิ์จะแหวกว่ายในมหาสมุทรใหญ่เพื่อแพร่พันธุ์ของผม” ถ้า ‘เขา’ มีความคิดอันลึกซึ้งนี้เขาคงจะรู้ดีว่า ควรจะนำผมกลับคืนไปสู่ที่ใด...

ค่ำคืนสุดท้ายของผมในอ่างแก้ว ผมซุกตัวอยู่ไม่ไกลครีบอุ่น ๆ ของแม่ แม่เลื่อนครีบสัมผัสเกล็ดเงินของผมทุก ๆ เกล็ดอย่างทะนุถนอมและแสนรัก ‘แม่ไม่ขอทัดทานที่ลูกจะไป แต่แม่ขออยู่ที่นี่กับเปลือกหอยมุกที่แม่รัก เมื่อลูกได้ไปถึงห้วงชเลไกลที่ลูกหวังแล้ว ขอให้แหวกว่ายไปอย่างเป็นสุข อย่าหวนห่วงแม่และที่นี่ เจ้าจะต้องเจริญวัยอย่างแกร่งกล้า เพื่อแพร่ขยายพันธุ์ปลาสีรุ้งของพ่อต่อไป ทำให้ดีที่สุดเถิดนะลูกรัก แม่จะเอาใจช่วยเจ้าเสมอ’

แม่สัมผัสผมด้วยครีบอุ่น ๆ ของแม่ เหมือนสมัยที่ผมยังเป็นลูกปลาตัวเล็กที่เอาแต่ใจตัว ‘เมื่อตอนเจ้ายังเล็ก เจ้าชอบสลัดเกล็ดเงินทิ้งโดยไม่รู้ค่า จากพรุ่งนี้ไป ...เจ้าจะได้รู้ค่า เจ้าจะได้แบ่งปันเกล็ดสีเงินอันแสนงามให้กับเพื่อนปลาในมหาสมุทรใหญ่... อย่าได้หวงแหน แม้ว่าทุกเกล็ดที่หลุดไปเจ้าจะไม่ได้คืนมาอีกก็ตาม แต่เจ้าจะมีความสุขกับการเป็นผู้ให้ตลอดไป จำไว้นะสีรุ้งของแม่’

‘ครับแม่... แต่ผมจะเหลือเกล็ดเงินกลางสันหลังไว้เกล็ดหนึ่งเพื่อเป็นเครื่องระลึกเตือนใจถึงรอยสัมผัสที่อบอุ่น จากครีบของแม่ครับ’ แม่นิ่ง... แล้วค่อย ๆ จรดริมฝีปากแผ่วเบาลงบนเกล็ดเงินกลางสันหลังของผม เป็นการให้พร และฝากความหวังไว้กับผม ด้วยความรักอันยิ่งใหญ่เสมอ...

จากนั้น แม่เล่าให้ผมฟังถึง ‘เพื่อนปลา’ ในมหาสมุทรใหญ่อันไร้ขอบเขตรวมถึงสัตว์น้ำอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณรูปแตกต่างกันไปตามพันธุ์อันหลากหลายเป็นล้าน ๆ ผมมีมโนภาพถึงโลกอันอุดมดื่นดาษไปด้วยพืชน้ำนานา ฝูงปลาหลากพันธุ์นับไม่ถ้วน แล้วยังมีเปลือกหอยสวยงามที่ยังคงความมีชีวิต มีลมหายใจของเพื่อนใต้เปลือกหอย ผมจะได้พบเห็นสัตว์ใต้น้ำอีกมากมายทั้งใหญ่น้อย พวกเราจะได้อยู่รวมกันในธรรมชาติที่สำคัญที่สุด ผมจะได้แจกจ่ายเกล็ดสีเงินงามออกไปให้ทั่ว พันธุ์ปลาสีรุ้งจะเพิ่มพูน ผมจะได้ทำประโยชน์ต่อ ‘เพื่อนผู้อยู่ร่วมในห้วงชเลไกล’ ผมจะรักพวกเขาทุกตัว

ผมจะประกาศโดยพฤติกรรมว่า คุณค่าของลูกปลาสีรุ้งมิใช่แค่สวยงามอยู่ในอ่างแก้วใบเล็ก ๆ แต่สามารถแพร่ขยายความงดงามแก่ธรรมชาติได้ไม่รู้จบ ถึงแม้ว่าส่วน

ลึกของหัวใจ ผมสุดแสนอาลัยต่อแม่และพี่ๆ น้องๆ ที่ผมผูกพันใจ หากทว่า หน้าที่ต่อโลกของผมยังมี แม่ให้ชีวิตผมแล้ว...ผมต้องสำแดงคุณค่า ค่ำคืนนี้ ผมจะหลับอยู่กับครีบอุ่นของแม่เพื่อสะสมพลังใจไว้ต่อสู้ชีวิตในวันพรุ่งนี้

รุ่งเช้า... 'เขา' มาโปรยอาหารเหนือผิวน้ำดังเช่นเคย พี่ๆ น้องๆ ของผมว่ายพรูขึ้นสู่ผิวน้ำ ด้วยกิริยาร่าเริงเป็นสุข และคุ้นเคยกับ 'เขา' เพียงผมเท่านั้น ที่หลบกายอยู่ใต้ 'ถ้ำลอด' และรอเวลา...

ผมรอนาทีที่ 'เขา' จะสังเกตเห็น ลูกแก้วเจ็ดสีที่กลางลานกรวดนั่น รอวินาทีที่เขาจะ 'เข้าใจนัย' แห่งความแตกต่างระหว่างลูกแก้วและลูกปลาสีรุ้งในที่สุดผมก็เห็นกระบอกเล็กๆ หย่อนลงมาจากเหนืออ่างแก้ว น้องสีแดงใสรีบว่ายรี่ไปเพราะนึกว่าเขาจะมานำไปใส่โหลเล็กอวดเพื่อนของเขาอย่างที่เคยทำครั้งก่อนๆ แต่เขากลับไม่ขยับกระบอกน้ำขึ้น ไม่ว่าพี่ชายสีครามสีเขียว พี่สาวสีม่วงสีน้ำเงินหรือน้องสีเหลืองสีแสดจะผลัดเปลี่ยนกันลงไปรอในกระบอก แต่เขาก็ยังนิ่งคอยเขาคอยผม...เขาคอยผม ลูกปลาสีรุ้งตัวนี้เท่านั้น

ผมพุ่งตัวออกจากถ้ำลอด ว่ายวนไปรอบๆ อ่างแก้ว เหมือนดวงเพชรพุ่งอยู่ใต้น้ำ ผมรู้ว่าแม่มองดูอยู่ด้วยความชื่นชมและความอาทรอันลึกล้ำ แม่รอคอยวันที่ผมจะเติบใหญ่และไปอย่างดี.. ไปสู่ห้วงชเลอันแสนไกลเพื่อดำรงเผ่าพันธุ์เอาไว้... "แม่ครับดวงจิตของผมไม่ไปไกลจากแม่เลยครับ เพียงร่างของผมจะพุ่งไปห่างเพื่อทำหน้าที่ลูกปลาสีรุ้งตอบแทนธรรมชาติที่ให้กำเนิดเผ่าพันธุ์ของพวกเรามา ผมจะแบ่งปันเกล็ดสีเงินอันแสนงามอย่างไม่หวงแหน ตามที่แม่สอนผมเสมอ แม่ที่รัก ผมจะเจริญวัยให้แกร่งกล้าและมีความสุขกับการเป็นผู้ให้ตลอดไป"

ผมว่ายวนรอบกายแม่ที่ผมรักและรักผมสุดชีวิตอีกครั้ง มองดูพี่ๆ น้องๆ ทีละตัว ผมจะไม่ลืมวันที่พวกเราวิ่งไล่กันเป็นฝูงใต้ฟองน้ำที่ฟูกระจายล้อมกายเรา ผมสะบัดเกล็ดเงินให้ร่วงพรูลง ๘ เกล็ด ก่อนที่จะว่ายห่างออกจากครอบครัว ว่ายลงไปรอในกระบอกเล็กๆ ใบนั้น...รอให้เขายกขึ้นจากอ่างแก้วอย่างช้าๆ...

"วางใจเถอะครับแม่ ผมแน่ใจว่าพันธุ์ปลาสีรุ้งจะรุ่งโรจน์ ณ ห้วงชเลไกลของเรา"

–จบ–

เพราะตะปูเกือกม้าตัวเดียว

พ่อค้าขายสินค้า
ได้ราคามีกำไร
รวมเงินใส่ถุงไถ้
บรรทุกม้ามุ่งหน้าจร
เขาควบขี่ม้านั้น
เร่งผายผันด้วยรีบร้อน
เพื่อให้ถึงบ้านก่อน
ที่จักค่ำย่ำสนธยา

กลางทางแวะที่พัก
เจ้าของทักชี้เกือกม้า
ตะปูจวนหลุดหนา
ควรซ่อมก่อนจรทางไกล
พ่อค้าไม่ฟังคำ
กลัวจักค่ำขืนร่ำไร
ตะปูตัวเดียวไซร้
ช่างเถิดหนอข้าขอลา

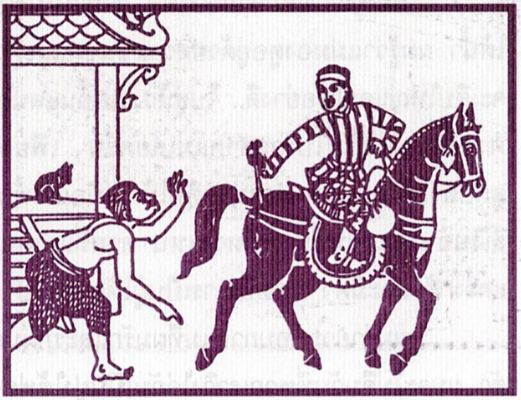

จร อ่านว่า จอน หมายถึง ไป

ไถ้ หมายถึง ถุงยาว ๆ เล็กบ้าง ใหญ่บ้าง สำหรับคาดเอว

สนธยา อ่านว่า สน – ทะ – ยา หมายถึง เวลาพลบค่ำ

ว่าแล้วควบม้าพลัน
มุ่งผายผันสู่เคหา
ไม่ยอมเสียเวลา
รีบขี่ม้าฝ่าดงดอน
ครู่หนึ่งถึงที่พัก
สงสารนักม้าเหนื่อยอ่อน
พ่อค้าแวะพักผ่อน
คนหวังดีชี้อีกหน

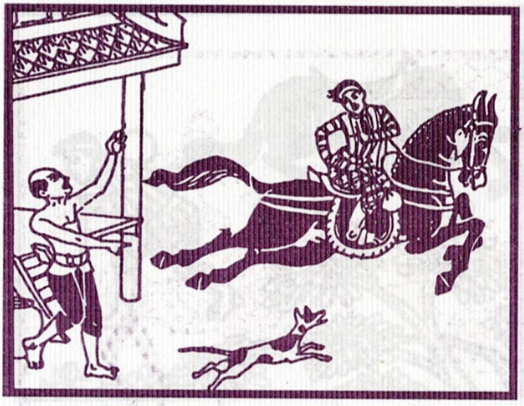

ตะปูเกือกม้าหลุด
จงยั้งหยุดอย่าลุกลน
ซ่อมแล้วจักใช้ทน
เขาไม่ฟังยังขึ้นไป
ตอบว่าอย่าเป็นห่วง
เวลาล่วงต้องครรไล
ด้วยอยากถึงบ้านไว
แม้นหมาเห่าเขาไม่รอ

ควบม้าไปสักครู่
ม้าวิ่งอยู่เกิดพลาดหนอ
รีบรุดสะดุดตอ
สลัดคนหล่นริมทาง
ตัวม้านั้นขาหัก
ถุงเงินหนักตกอยู่กลาง-
วิถีเขาแบกพลาง
บ่นลำบากแสนยากเข็ญ

กว่าจะไปถึงบ้าน
ต้องซมซานเลือดตากระเด็น
เรียกคนเสียงตื่นเต้น
มาไวไวไปช่วยกัน
โทษที่มัวประมาท
จึงพลั้งพลาดน่าอายครัน
ตะปูเกือกม้านั้น
เป็นเหตุให้ได้ทุกข์ทน

ประมาท อ่านว่า ประ – หมาด หมายถึง ไม่ระมัดระวัง

เข็ญใจได้ดี เศรษฐีขอทาน

ชายลูกเศรษฐีมีทรัพย์
ตกอับเพราะผีพนันสิง
ไร้ทรัพย์ไร้ที่พักพิง
หมดตัวจริงจริงขอทาน
วันหนึ่งพบชายเข็ญใจ
ถ้อยทีปราศรัยไขขาน
ตกลงผูกมิตรไม่นาน
ช่วยกันทำงานเลี้ยงตน

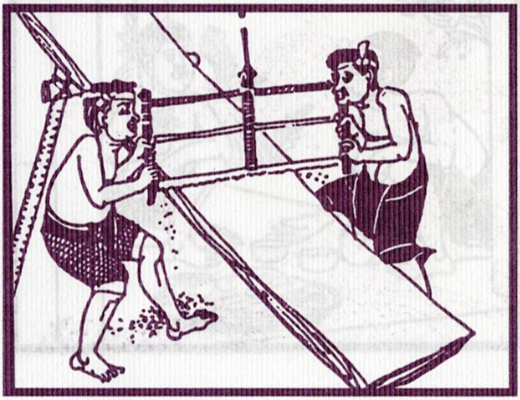

งานหนักยอมทำทุกอย่าง
พอได้ค่าจ้างขวายขวน
จ่ายเพียงอาหารยามจน
อดทนเก็บออมพร้อมใจ
สองรวมเงินได้ร้อยบาท
สบโอกาสแกล้งทำเป็นไข้
ปล่อยเพื่อนทำงานเดียวไซร้
ตนหยิบเงินไปเล่นพนัน

ปราศรัย อ่านว่า ปรา – ไส หมายถึง พูดด้วยไมตรีจิต
เศรษฐี อ่านว่า เสด – ถี หมายถึง คนมั่งมี

โชคดีเล่นได้ไม่น้อย
มีเงินสี่ร้อยเหมือนฝัน
ลูกเศรษฐีดีใจครัน
หมายมั่นกินอาหารดี
อดอยากมานานแล้วหนา
ถึงคราโชคช่วยสุขศรี
ต้องเลี้ยงฉลองกันวันนี้
เพื่อนคงยินดีกับเรา

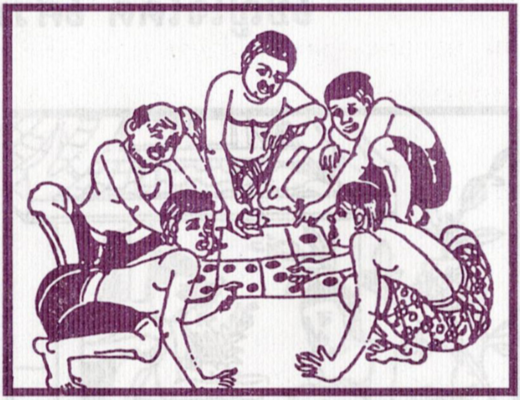

พอเพื่อนเลิกงานมาถึง
เขาดึงมือเพื่อนเร็วเข้า
อาหารอร่อยไม่เบา
หมูไก่แกล้มเหล้าโอชา
แต่เพื่อนไม่ยอมกินดื่ม
เชิญปลื้มคนเดียวเถิดหนา
ผีพนันคงจักชักพา
ชีวิตอนาถาดุจเดิม

เพื่อนแยกทางไปไม่คบ
ขึ้นเหนือประสบโชคเสริม
ทำงานล่องซุงมุ่งเติม
สินทรัพย์พูนเพิ่มรุ่งเรือง
ฐานะมั่นคงส่งศรี
จนเป็นเศรษฐีฟูเฟื่อง
ด้วยอุตสาหะประเทือง
ขึ้นชื่อลือเลื่องชนชม

ฝ่ายลูกเศรษฐีมีโชค
แต่โรคการพนันหมักหมม
ไม่ช้าหมดตัวตรอมตรม
ต้องซมซานต่อขอทาน
เกิดมาเอาดีไม่ได้
ผีพนันยั่วใจเหิมหาญ
ถึงมีสินทรัพย์นับล้าน
ผีพนันล้างผลาญวอดวาย

ประเทือง หมายถึง ทำให้ดีขึ้น

หนูป่านเปลี่ยนใจ

เรื่อง : นิตยา จรูญผลฐิติ

ภาพ : กิติมา จงสมจิต

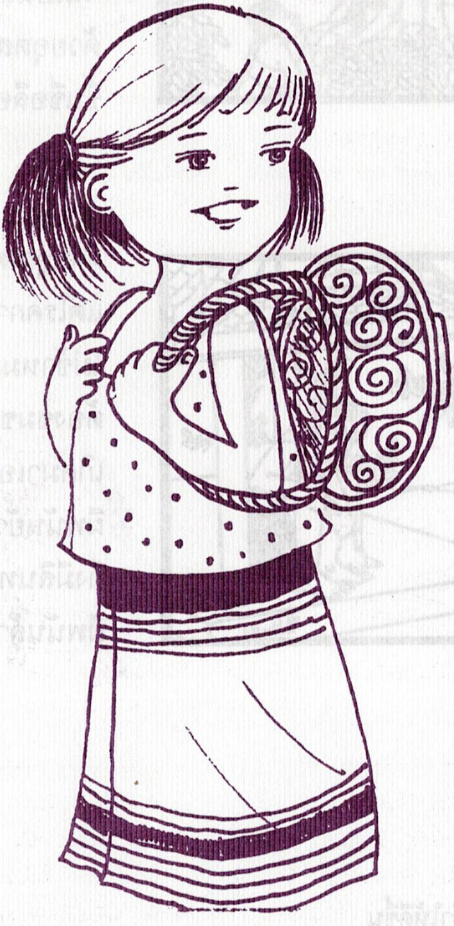

พ่อแม่หนูป่าน ช่วยกันทำงาน สานตระกร้าขาย
แม่เป็นคนคิด ประดิษฐ์ลวดลาย ส่วนพ่อหาหวาย ขวนขวายทุกวัน
หนูป่านไปเรียน ตั้งใจอ่านเขียน พากเพียรขยัน
เพื่อนเพื่อนรักป่าน ทำงานด้วยกัน ร่วมแรงแข็งขัน บากบั่นค้นคว้า

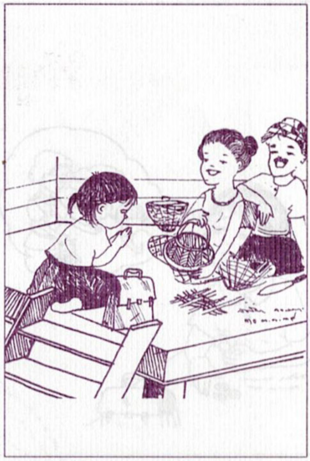

โรงเรียนเลิกแล้ว ร่ำลาเพื่อนแก้ว ตรงแน่วกลับมา
สวัสดีแม่พ่อ พอเปลี่ยนเสื้อผ้า ป่านไม่รอช้า อาสาช่วยทำ
เลือกหวายหยิบส่ง ปัดกวาดฝุ่นผง เสร็จตรงใกล้ค่ำ
ทบทวนบทเรียน เวียนคิดจิตจำ ที่ครูชี้นำ สำคัญหมั่นดู

จากนั้นเข้านอน ป่านได้พักผ่อน ตื่นนอนเช้าตรู่
แปรงฟันอาบน้ำ เย็นฉ่ำเสียงซู่ ทั้งขัดทั้งถู ข้างหูขาแขน
แต่งตัวเรียบร้อย แฉล้มแช่มช้อย ทำลอยหน้าแป้น
กินข้าวจนอิ่ม ยิ้มแล้ววิ่งแล่น แม่ว่า "อย่าแก่น อย่าวิ่งแทนเดิน"

ป่านยกมือไหว้ รับตะกร้าไป ไยสวยเหลือเกิน
แม่บอกครูสั่ง ระวังอย่าเพลิน ตระกร้ายับเยิน อดได้เงินเลย
ป่านบอกจะทำ ที่แม่แนะนำ แม่ย้ำป่านเอ๋ย
ราคาที่ติด แม่คิดอย่างเคย ครูให้อย่าเฉย เอ่ยคำ "ขอบคุณ"

เย็นนั้นปั่นป่วน ป่านเฝ้าใคร่ครวญ แบ่งส่วนกักตุน
ไม่ให้แม่หมด คิดปดปิดวุ่น เงินครูอุดหนุน ยังอุ่นในมือ

ครูให้แปดสิบ ป่านอยากจะริบ งุบงิบยึดถือ
ดึงสามสิบออก บอกแม่ครูซื้อ ห้าสิบทำชื่อ หรืออย่างไรดี

สับสนวนคิด ทุกข์ทนหม่นจิต ทุจริตแล้วซี
ป่านเคยแจ่มใส สุขใจทุกที มาเป็นอย่างนี้ มีแต่วุ่นวาย

เดินคิดอยู่นาน จนเกือบถึงบ้าน หนูป่านใจหาย
เราเกือบทำผิด คิดเรื่องเลวร้าย เก็บเงินที่ขาย คล้ายจะโกงกัน

แม่เคยสอนไว้ จะทำอะไร ให้ซื่อและขยัน
ใจป่านไม่สบาย ไม่คลายหวาดหวั่น จึงเปลี่ยนใจพลัน แต่วันนี้ไป
จะไม่ยักยอก จะไม่กลับกลอก ขอบอกใครใคร
ป่านให้สัญญา ปรารถนาสิ่งใด จะจดจำไว้ **"ได้โดยซื่อตรง"**

นกน้อยนักปลูกต้นไม้

อรสิริ พลเดช

นกน้อยเป็นนกตัวเล็ก ๆ อาศัยอยู่ในเมืองต้นไม้เขียว เมืองนี้มีต้นไม้สีเขียวขจีเต็มไปหมด ไม้ดอกนานาพันธุ์ผลิดอกสะพรั่งไปทั้งต้น มีสีสันสวยงาม ทั้งสีชมพู สีเหลือง สีแดง สีม่วง ฯลฯ และยังมีกลิ่นหอม ส่วนไม้ผลก็ผลิตผลไม้ชนิดต่าง ๆ กันสามารถเก็บกินได้ตลอดปี และที่ดีไปกว่านั้น ชาวเมืองทุกคนสามารถเก็บดอกไม้และผลไม้ตามถนนหนทางได้ แต่ไม่ค่อยมีใครเก็บดอกไม้และผลไม้สักกี่คน เพราะทุกบ้านต่างก็ปลูกต้นไม้ที่ผลิดอกและผลสะพรั่งเต็มต้นทุกวัน ผู้ที่มักจะเก็บผลไม้และดอกไม้ตามถนนหนทาง มักจะได้แก่ นักเดินทางต่างถิ่นและพวกสัตว์ต่าง ๆ เช่น นก กา กระรอก ไก่ ซึ่งได้อาศัยต้นไม้เป็นร่มเงาและที่พักพิงอีกด้วย

ทุกวันอาทิตย์ ชาวเมืองทั้งคนและสัตว์ช่วยกันเก็บเศษใบไม้ กิ่งไม้ ผลไม้ และดอกไม้ ที่ร่วงหล่นอยู่ตามโคนต้นและถนนหนทางไปทิ้งที่สวนปุ๋ยธรรมชาติ เพื่อให้กิ่งไม้และใบไม้เหล่านี้กลายเป็นปุ๋ยนำไปปลูกต้นไม้ต่อไป นกน้อยชอบวันอาทิตย์มาก

เพราะได้พบเพื่อนมากมาย นอกจากผลไม้นานาชนิดที่ชาวเมืองช่วยกันเก็บแล้ว ยังมีน้ำผลไม้ที่มีสีสวยต่าง ๆ และขนมที่ทำจากผลไม้นานาชนิดซึ่งสามารถนำกลับบ้านได้ด้วย

ในวันอาทิตย์วันหนึ่ง ขณะที่นกน้อยกำลังคาบเศษใบไม้ กิ่งไม้ อย่างเพลิดเพลินอยู่นั้นก็เห็นนกตัวหนึ่งบินมาเกาะคาคบไม้ด้วยท่าทางอ่อนแรง นกน้อยจึงนำผลไม้และขนมมาให้นกตัวนั้นกิน

"เธอบินมาจากไหนจ๊ะ" นกน้อยถาม "ท่าทางของเธอเหนื่อยจังเลย"

"ฉันมาจากเมืองขยะ" นกต่างถิ่นพูดหลังจากกินผลไม้จนอิ่มแล้ว

"เมืองขยะเป็นอย่างไรจ๊ะ เหมือนเมืองต้นไม้เขียวของฉันไหม"

"ต่างกันลิบลับเลยจ้ะ เมืองที่ฉันอยู่มีแต่ของเน่าเสียและสกปรกเรียกว่า ขยะ ส่งกลิ่นเหม็น ไม่มีต้นไม้ ดอกไม้ อย่างเมืองของเธอสักนิด ฉันอยากให้มีคนปลูกต้นไม้ที่เมืองของฉันบ้างจังเลย"

นกน้อยสงสารนกเมืองขยะเป็นอันมาก จึงพูดว่า

"ถ้าเธอพาฉันไปเมืองของเธอ ฉันจะช่วยปลูกต้นไม้เอง"

นกเมืองขยะส่ายหน้า

"แต่มันอยู่ไกลมากต้องข้ามแม่น้ำสายใหญ่ เธอตัวเล็กนิดเดียวคงบินไม่ไหวหรอกจ้ะ"

"ได้สิจ๊ะ" นกน้อยพูด "ฉันจะบอกให้พวกลิงและกระรอก ช่วยเก็บผลไม้ให้ชาวเมืองกินเยอะ ๆ ให้ไก่ช่วยเก็บเมล็ดพืชใส่กระสอบ ให้ปลาที่สามารถว่ายบนผิวน้ำได้พาพวกนกและไส้เดือนไปยังเมืองขยะ" นกน้อยพูดอย่างกระตือรือร้น "ให้ไส้เดือนช่วยพรวนดิน ให้พวกนกช่วยคาบกระสอบไปกลางอากาศแล้วฉันจะจิกกระสอบให้เมล็ดพืชตกลงมายังดินที่พรวนแล้ว ให้สายลมช่วยพัดพาสายฝนมาตก ในที่สุดเมล็ดพืชก็จะงอกงามและเติบโตเป็นต้นไม้ใหญ่"

นกเมืองขยะมองนกน้อยอย่างซาบซึ้ง "ฉันขอบใจมากจ้ะที่เธอมีความกรุณาต่อพวกฉัน"

นกน้อยจึงไปหาพวกลิงและกระรอก และพูดอย่างอ่อนหวานว่า

"น้าลิงจ๊ะ น้ากระรอกจ๋า ช่วยเก็บผลไม้มาให้ชาวเมืองกินเยอะ ๆ ได้ไหมจ๊ะ"

"ได้จ้ะ" ลิงและกระรอกตอบ แล้วพากันปีนป่ายต้นไม้เพื่อเก็บผลไม้มาให้ชาวเมืองกิน แล้วนกน้อยก็ไปหาไก่ สวัสดี แม่ไก่ แล้วพูดเสียงนุ่มนวลว่า

"แม่ไก่จ๋า ช่วยตามจิกเมล็ดพืชจากผลไม้ที่ชาวเมืองกินเสร็จแล้วมาใส่กระสอบได้ไหมจ๊ะ"

"ได้จ้ะ" ไก่ตอบพลางเอียงคอมองนกน้อยอย่างเอ็นดู แล้วเดินคุ้ยหาเมล็ดพืชตามบ้านเรือนและถนนหนทางเพื่อรวบรวมใส่กระสอบ

แล้วนกน้อยก็ไปหาพวกนกที่กำลังร้องเพลงอย่างมีความสุข บอกพวกเดียวกันว่า

"พ่อนกจ๋า ช่วยคาบกระสอบไปกลางอากาศเพื่อที่ฉันจะได้จิกกระสอบให้เมล็ดพืชร่วงลงมายังพื้นดินได้ไหมจ๊ะ"

"ได้จ้ะ นกตอบอย่างเต็มใจ

แล้วนกน้อยก็ไปหาไส้เดือนที่กำลังพรวนดินอย่างขะมักเขม้น ก้มลงพูดกับไส้เดือนว่า

"น้องไส้เดือนจ๋า ช่วยไปพรวนดินที่เมืองขยะได้ไหมจ๊ะ"

"ได้จ้ะ" ไส้เดือนตอบ

แล้วนกน้อยก็ไปหาปลามีโหนกที่กำลังแหวกว่ายอยู่ริมแม่น้ำ

"พี่ปลาจ๋า ช่วยพาพ่อนกและไส้เดือนไปเมืองขยะได้ไหมจ๊ะ"

"ได้จ้ะ" ปลาตอบ แล้วให้นกและไส้เดือนขี่บนโหนกปลาช่วยให้นกและไส้เดือนไม่เปียกน้ำ

"เกาะให้แน่นๆ นะจ๊ะ" ว่าแล้วปลาก็ว่ายน้ำไปอย่างรวดเร็ว

เมื่อไปถึงเมืองขยะ พวกไส้เดือนพากันคลานไปตามพื้นดินและช่วยกันพรวนดินจนร่วนซุยพวกนกช่วยกันคาบกระสอบเมล็ดพืชพาบินขึ้นไปกลางอากาศ ให้นกน้อยจิกกระสอบเมล็ดพืช เพื่อให้เมล็ดร่วงลงสู่พื้นดินที่ไส้เดือนพรวนแล้ว

จากนั้นนกน้อยก็บินไปหาสายลม พูดกับสายลมอย่างนอบน้อม "ปู่สายลมจ๋าช่วยพัดพาสายฝนให้ตกลงมายังพื้นดินที่พรวนแล้วได้ไหมจ๊ะ"

"ได้จ้ะ เออ เจ้านกน้อยนี่มีน้ำใจดีจริงๆ" สายลมตอบแล้วช่วยพัดสายฝนที่ไม่ค่อยจะผ่านเมืองขยะมาโปรยปรายยังผืนดินที่หว่านเมล็ดพืชแล้วจนชุ่มฉ่ำ

ในเวลาไม่นาน เมล็ดพืชที่แข็งแรงซึ่งนกน้อยนำมาจากเมืองต้นไม้เขียว ก็เจริญเติบโตเป็นต้นไม้ผลิดอกออกผลอย่างรวดเร็ว เขียวชอุ่มไปทั่วเมืองขยะ ดอกไม้ส่ง

กลิ่นหอมจรุงใจดับกลิ่นขยะและช่วยย่อยสลายขยะอีกด้วย บนต้นไม้มีผลไม้สด ๆ ต่างสีสันมากมายหลายชนิด ให้ชาวเมืองได้เก็บกินกันอย่างอิ่มหนำสำราญ ชาวเมืองดีใจมาก

"ขอบใจนกน้อยและเพื่อน ๆ มากจ้ะ ต่อไปนี้เมืองขยะจะเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองต้นไม้สวยแล้ว"นกเมืองขยะกล่าวในนามของชาวเมือง

"ตอนนี้เธอและเพื่อน ๆ ก็คงจะกลับไปเมืองต้นไม้เขียวได้อย่างสบายใจแล้วสิจ๊ะ"

"ยังหรอกจ้ะ" นกน้อยตอบ "ในระหว่างที่ฉันหว่านเมล็ดพืช ฉันได้ยินมาว่ายังมีเมืองต่าง ๆ ที่ต้องการต้นไม้สีเขียวอีกมาก เช่น เมืองน้ำเสีย เมืองเขม่าควัน เมืองเสียงเป็นพิษ เมืองน้ำท่วมและอื่น ๆ อีกมากมาย ถ้ามีต้นไม้น้ำก็จะไม่เน่าเสีย อากาศบริสุทธิ์จากต้นไม้จะทำให้เขม่าควันหมดไป ต้นไม้ยังช่วยกันไม่ให้เสียงดังหนวกหู และป่าไม้ช่วยไม่ให้น้ำท่วมอีกด้วย"

"แล้วเธอจะทำอย่างไรต่อไปล่ะจ๊ะ"

"ฉันจะช่วยปลูกต้นไม้ต่อไปทุก ๆ เมือง เพื่อสร้างโลกนี้ให้เป็นสีเขียวให้ได้จ้ะ"

นกน้อยพูดจบแล้วก็อำลาชาวเมืองขยะ ชักชวนเพื่อน ๆ บินไปปลูกต้นไม้ยังเมืองต่อไป เพื่อให้โลกที่เราอยู่นี้มีอากาศบริสุทธิ์และสวยงาม

แล้วเด็ก ๆ ล่ะ! อยากให้โลกของเรามีต้นไม้เขียวขจีผลิดอกงดงาม ส่งกลิ่นหอมระรื่น และมีผลไม้ให้เรากินตลอดไปเหมือนอย่างนกน้อยบ้างไหม ถ้าอยากให้เป็นอย่างนั้น มาช่วยกันปลูกและดูแลรักษาต้นไม้กันเถอะ!

ผู้ประพันธ์ **อรสิริ พลเดช**
ที่อยู่ ๒๘ หมู่ ๘ ซ.เพชรเกษม ๗๗ หนองแขม กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐
โทร. ๔๒๑๑๑๑๙
ที่ทำงาน อาคารปฏิบัติทางภาษาฯ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๑๔๐
โทร. ๔๒๗๐๐๓๙ ต่อ ๕๓๐๑ - ๒

บัญชีเงินฝากรูปแบบใหม่ ที่ให้ทุกความหวังเป็นจริง
ให้มากกว่าด้วยอัตราดอกเบี้ย พร้อมทุนการศึกษา
โอกาสเพิ่มค่าจากบัญชีเงินฝากขึ้นอยู่กับคุณ

เปิดบัญชีเงินฝาก
เปิดโอกาสรับทุนการศึกษา

เงินฝากเพื่อการศึกษา ธนาคารไทยพาณิชย์

ฝากมาก โอกาสรับทุนยิ่งมาก
ฝากมาก ฝากต่อเนื่อง โอกาสรับทุนเพิ่มเป็นทวีคูณ

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้จากธนาคารไทยพาณิชย์ทุกสาขา ทั่วประเทศ

สู่ปีที่ 90 ธนาคารไทยพาณิชย์

ท่องเที่ยวอย่างรู้ค่า
รักษาสิ่งแวดล้อม...
ด้วยความปรารถนาดีจาก...
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ททท
TOURISM AUTHORITY OF THAILAND

ผมรู้แล้ว

โดย : ด.ญ. วรอร ประทุมสุวรรณ์
ด.ญ. กาญจ์กนก ประทุมทิพย์
โรงเรียนอนุบาลตราด จ. ตราด

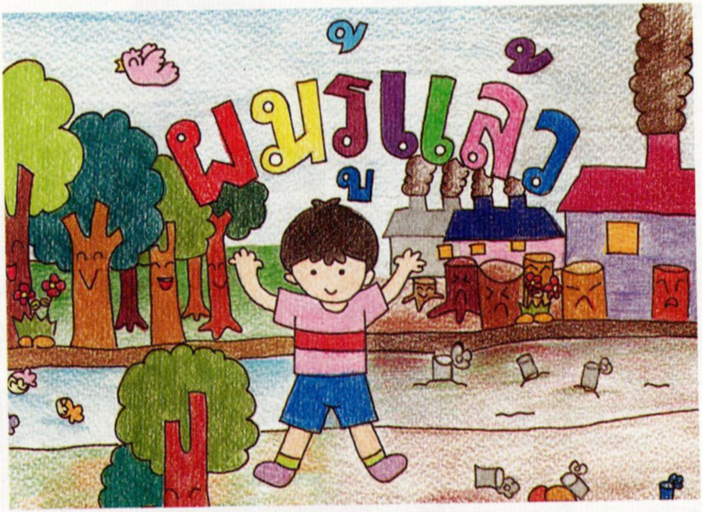

คำนำ

ปัจจุบันนี้สภาพแวดล้อมทั่วๆไป ถูกทำลายไปมากด้วยฝีมือของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้ทำลายป่า การล่าสัตว์ป่า การปล่อยน้ำเสียและการปล่อยควันพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ควันพิษจากรถ ควันพิษจากการเผาขยะ เผาน้ำมัน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดมลภาวะทั้งสิ้น

คณะผู้จัดทำหวังว่านิทานประกอบภาพ เรื่อง ผมรู้แล้ว คงทำให้ผู้อ่านตระหนักถึงการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ไม่มากก็น้อย

คณะผู้จัดทำ

ว้า

แจ๊ก

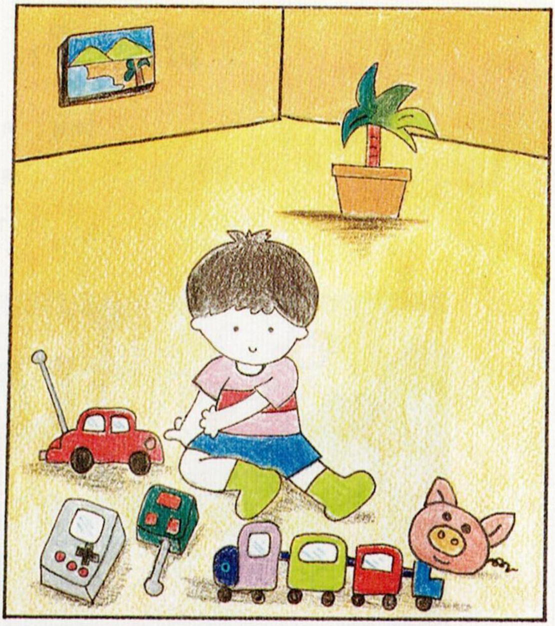

ปิงปองเป็นเด็กชาย
วัย ๙ ขวบ ครอบครัวของปิงปอง
มีฐานะดี ทุกคนรักและตามใจ
ปิงปองมาก เมื่อปิงปองต้องการอะไร
จึงได้ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นของใช้
หรือของเล่นที่มีราคาแพง

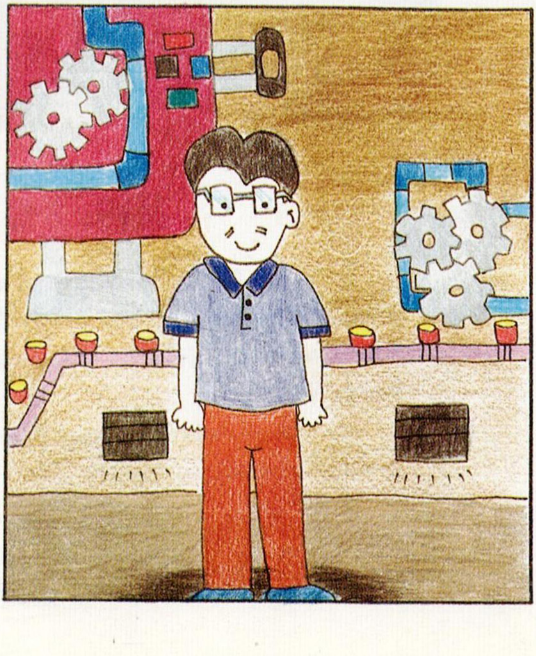

บ้านของปิงปองมีโรงงาน
ทำเครื่องกระป๋อง พ่อของปิงปองเป็น
นักธุรกิจที่มีความฉลาดในด้านการค้า
โดยที่พ่อของปิงปองจะใช้วัสดุในการ
ผลิตที่มีราคาถูกแต่ขายในราคาที่
แพงทำให้ได้กำไรมาก

วันนี้มีคนมาจากกระทรวงอุตสาหกรรม มาบอกให้พ่อของปิงปองใช้เครื่องกรองควันที่ลอยออกมาจากปล่องไฟเพราะถ้าไม่กรองควันที่ลอยออกมาก็จะทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ พ่อของปิงปองก็ตกลงที่จะให้ความร่วมมือ

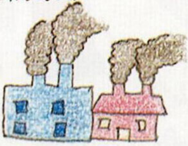

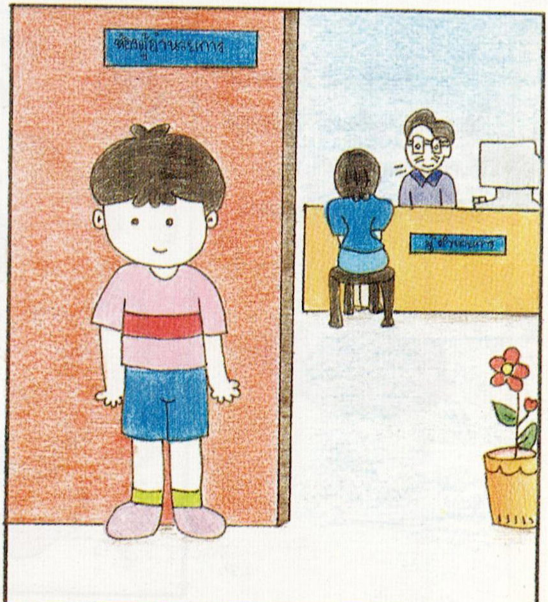

"เราต้องหาซื้อเครื่องกรองที่มีราคาถูกที่สุด" พ่อของปิงปองพูด เผอิญปิงปองมาเที่ยวโรงงาน พอได้ยินเช่นนั้นก็คิดว่าพ่อฉลาดที่ไม่ต้องเสียเงินในการซื้อเครื่องกรองควันมากเกินไป ซึ่งปิงปองคิดว่าไม่จำเป็นเลย

"ปิงปองเป็นอะไรลูก" พ่อถามปิงปอง ปิงปองรู้สึกตัวตื่นขึ้นมา แล้วเขาก็รู้ว่าทุกอย่างเขาฝันไปเท่านั้น แต่ปิงปองก็ยังกลัวและคิดว่าถ้าไม่ช่วยกันกำจัดควันพิษเหตุการณ์ที่เขาฝันอาจจะเป็นจริงก็ได้ ปิงปองคิดว่าพรุ่งนี้เขาจะบอกกับพ่อให้ช่วยรักษาอากาศให้บริสุทธิ์ให้ได้

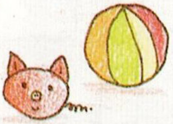

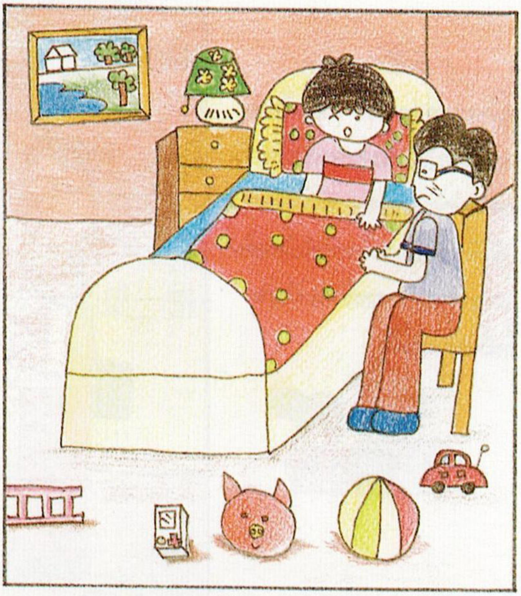

"อะฮือ อะฮือ นี่ที่ไหนนะ โอ้โฮ ควันเยอะจังเลย" ปิงปองพูดด้วยน้ำเสียงตกใจเพราะเขารู้ว่าที่นี่ต้องไม่ใช่ห้องนอนของเขาแน่

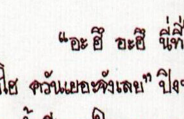

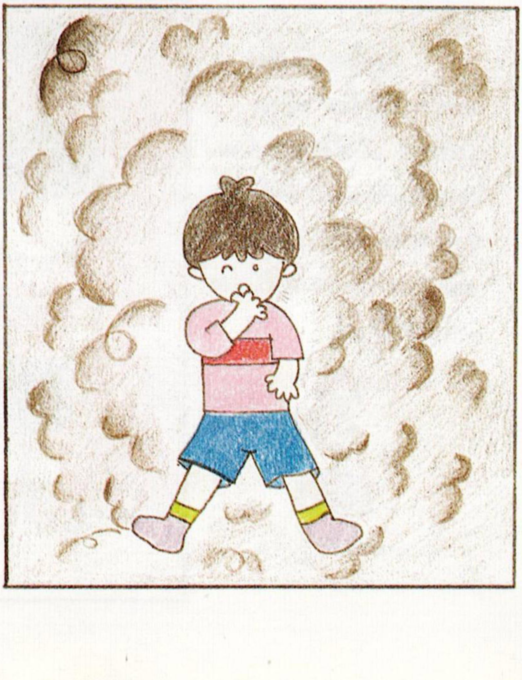

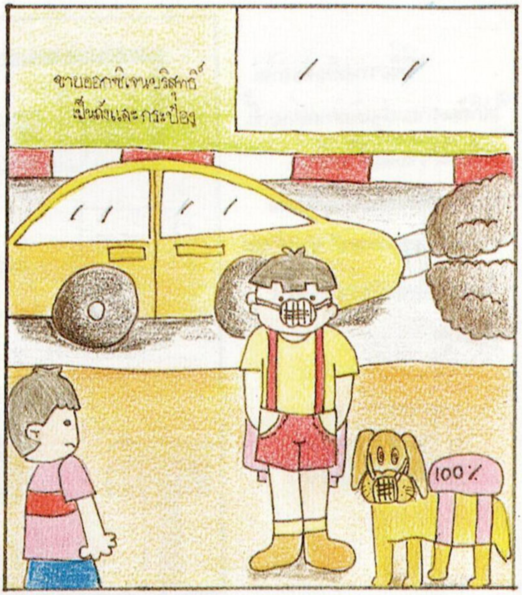

ปิงปองเดินไปสักพักเขาก็เห็นสิ่งที่เขาไม่คาดคิด คือ ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์ต่างๆ จะต้องมีถังออกซิเจนบนหลังและมีเครื่องกรองอากาศที่จมูก พอเดินต่อไปปิงปองก็ต้องตกใจ เพราะเขาพบร้านค้าขายออกซิเจนมีทั้งเป็นถังและเป็นกระป๋อง

ปิงปองไม่รอช้ารีบเดินเข้าไปถามคนในร้านค้า "คุณอาครับ ทำไมผู้คนหรือสัตว์แถวนี้ถึงมีถังออกซิเจนบนหลังแล้วก็มีเครื่องกรองอากาศที่จมูกด้วยละครับ แล้วถังออกซิเจนพวกนี้เอาไว้ทำอะไรครับ" ปิงปองถามด้วยความสงสัย

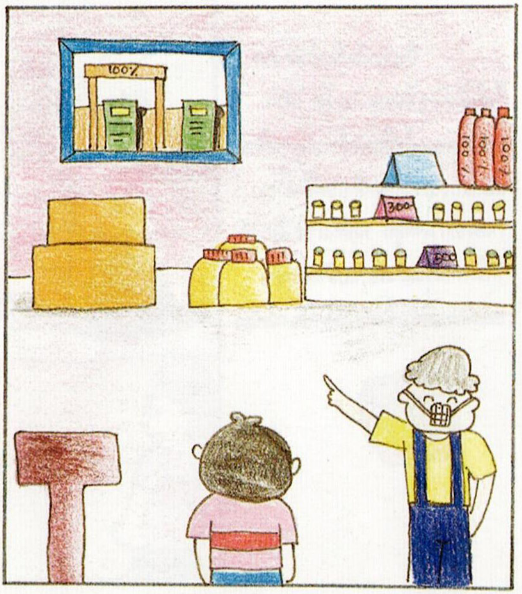

"แต่ที่นี่อากาศเป็นพิษถ้าไม่ใส่ก็ต้องตายแน่ๆแล้วส่วนของพวกนี้ข้าก็เอาไว้ขายและถ้าใครมีขวดออกซิเจนที่หมดแล้วก็เอาไปเติมตรงนั้นที่ปั๊มออกซิเจน" ชายเจ้าของร้านตอบปิงปอง "ขอบคุณครับ" ปิงปองพูด

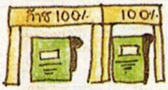

ปิงปองเดินไปเจอกับผู้คนมากมาย ผู้คนพวกนั้นต่างพูดถึงเรื่องการรักษาอากาศให้บริสุทธิ์ ซึ่งปิงปองก็มีความเห็นเช่นนี้เหมือนกัน

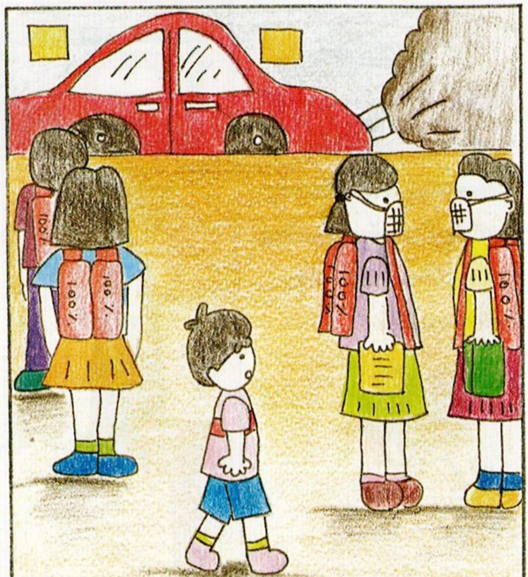

ปิงปองเดินไปเรื่อยๆ พลางคิดในใจว่าอากาศเป็นพิษผู้คนก็ต้องลำบากบ้านเมืองก็เหมือนกับเมืองในหมอกเป็นเพราะอะไรแล้วถ้าคนไม่มีเงินจะเอาอะไรไปซื้อออกซิเจน

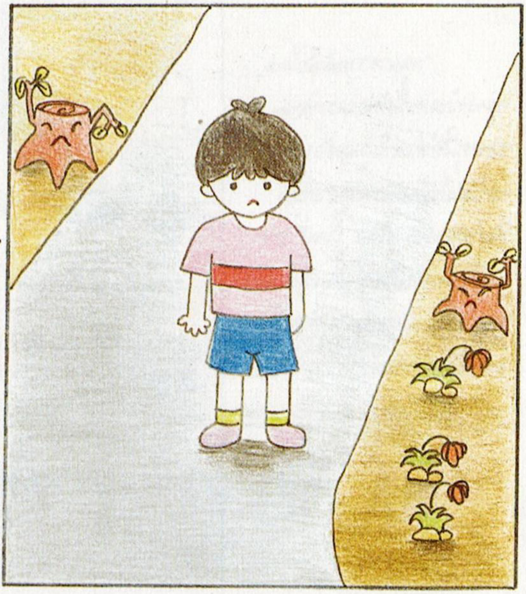

ฉับพลัน... สายตาของปิงปองก็มองเห็นผู้คนกลุ่มหนึ่งกำลังร้องอย่างโหยหวน "ช่วยฉันด้วย ฉันอยากได้อากาศที่บริสุทธิ์" คนกลุ่มนั้นร้องอย่างน่าเวทนา ปิงปองจึงเดินเข้าไปหาคนกลุ่มนั้น พลางคิดในใจว่า คนพวกนั้นทั้งซูบผอมและสกปรก น่าสงสารจริงๆ

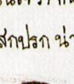

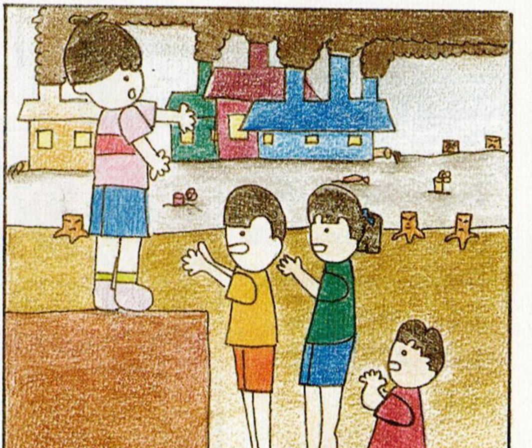

"หนูมาจากอดีตใช่ไหม หนูจะต้องบอกให้พ่อและเพื่อนๆ ของหนูให้ช่วยกันดูแลรักษาอากาศอย่าให้เป็นพิษเพราะอากาศเป็นสิ่งสำคัญมาก รู้ไหม รู้ไหม" ชายผู้หนึ่งพูดขึ้นด้วยน้ำเสียงที่น่ากลัว "ผมรู้แล้ว! ผมรู้แล้ว!" ปิงปองรีบตอบด้วยความกลัว

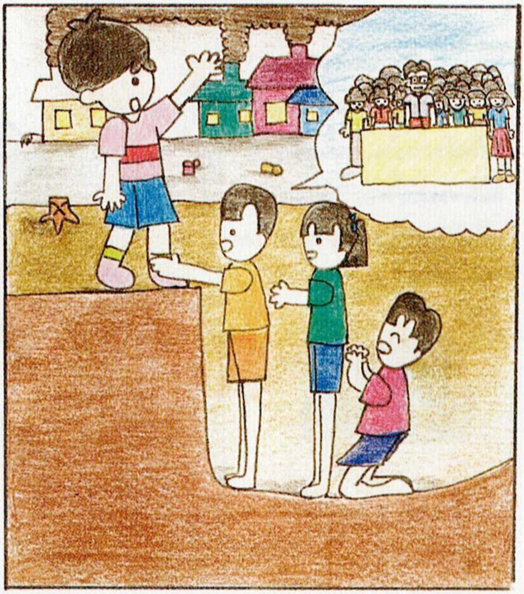

"ปิงปองเป็นอะไรลูก" พ่อถามปิงปอง ปิงปองรู้สึกตัวตื่นขึ้นมาแล้วเขาก็รู้ว่าทุกอย่างเขาฝันไปแต่ปิงปองก็ยังกลัวและคิดว่าถ้าไม่ช่วยกันกำจัดควันพิษเหตุการณ์ที่เขาฝันอาจจะเป็นจริงก็ได้ ปิงปองคิดว่าพรุ่งนี้เขาจะบอกกับพ่อให้ช่วยรักษาอากาศให้บริสุทธิ์ให้ได้

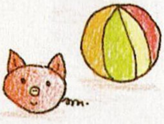

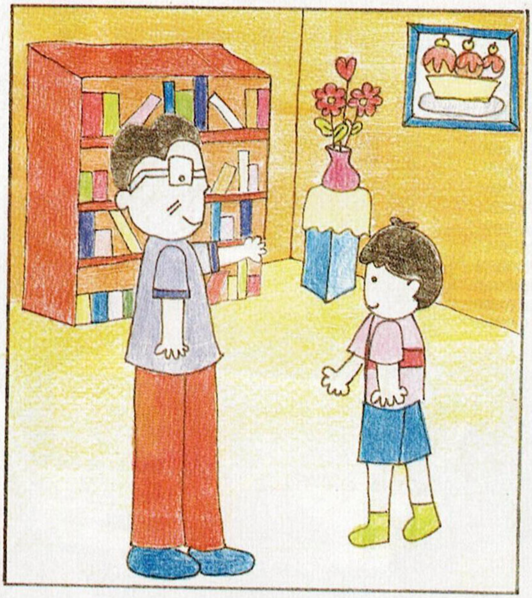

พอเช้าปิงปองรีบตื่นแต่เช้าและบอกกับพ่อว่า "พ่อครับ ผมคิดว่าพ่อน่าจะใช้เครื่องกรองควันพิษที่มีประสิทธิภาพ ถ้าพ่อใช้ของไม่ดีทางกระทรวงอุตสาหกรรมตรวจพบ พ่ออาจถูกจับก็ได้นะครับ" ปิงปองพูดขึ้นเพื่อให้พ่อเลิกใช้เครื่องกรองควันที่ไม่ดี พ่อจึงตกลงตามคำขอของปิงปอง

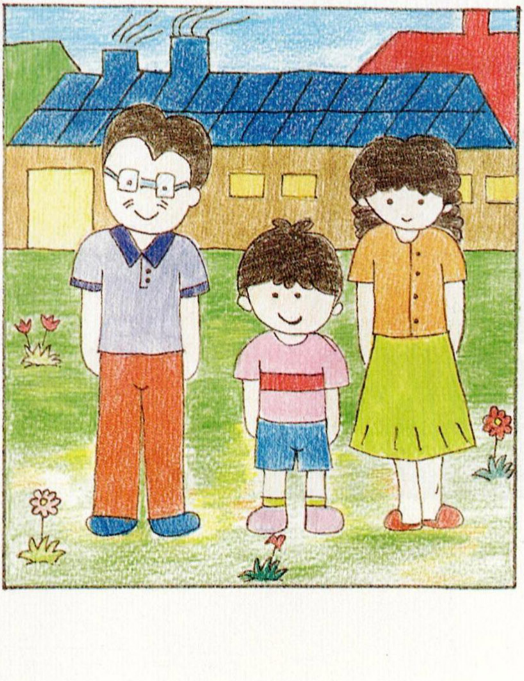

หลังจากนั้นโรงงานของปิงปองก็ใช้เครื่องกรองควันที่มีประสิทธิภาพดีและยังมีการช่วยกันรณรงค์ให้ใช้น้ำมันไร้สารตะกั่ว จึงทำให้ปิงปองรู้สึกสบายใจมากเพราะเขาคิดว่าเขาได้ช่วยโลกของเราไม่มากก็น้อย

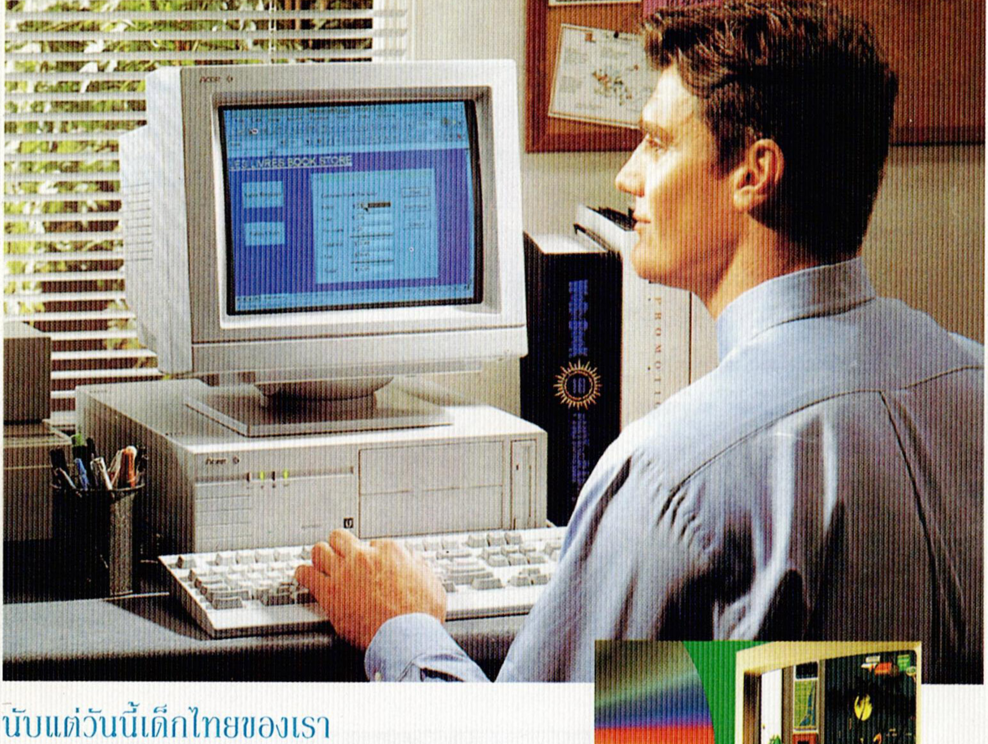

นับแต่วันนี้เด็กไทยของเรา

สามารถแสวงหาความรู้ได้อย่าง...ไร้ขีดจำกัด

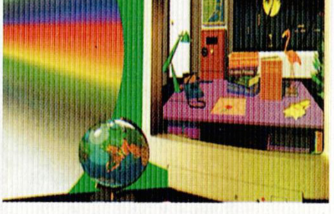

ด้วยบริการของ **องค์การค้าของคุรุสภา**

ผู้แทนจำหน่าย

*เครื่องคอมพิวเตอร์ IBM COMPAQ ACER

*โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการในระดับ ประถมฯ มัธยมฯ ปวช. ปวส.

ขอทราบรายละเอียดได้ที่

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ทุกสาขา หรือ โทร.281-2132, 281-1163, 282-5111 ต่อ 177,180

โครงการแก้มลิง

สมัย สุทธิธรรม

พอย่างเข้าสู่หน้าฝนทุกปี เรามักจะได้ยินข่าวหรือประสบกับปัญหาน้ำท่วมอยู่เสมอ มากบ้างน้อยบ้างตามสภาพหรือปริมาณของน้ำฝนที่ตกลงมา โดยเฉพาะปีไหนมีฝนตกชุกทางพื้นที่ตอนบนของประเทศ ก็จะทำให้น้ำจำนวนมากไหลบ่าลงมาท่วมบริเวณพื้นที่ลุ่มต่าง ๆ ตั้งแต่ภาคเหนือลงมาถึงภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลด้วย ซึ่งได้สร้างความเดือดร้อนแก่ราษฎร และเกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของชาติอย่างมากมายมหาศาล

จนกระทั่งปัญหาน้ำท่วมในเขตเมืองหลวง ซึ่งเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญของประเทศ และปริมณฑลรอบ ๆ กรุงเทพมหานครแต่ละปี กลายเป็นปัญหาใหญ่ ยากที่จะทำการแก้ไข ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากสาเหตุหลัก ๓ ประการ คือช่วงระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นระยะเวลาเกือบ ๓ เดือนเป็นช่วงที่มีลมมรสุมพาดผ่านภาคกลาง ทำให้เกิดฝนตกชุกมีน้ำมากไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา

ประการที่ ๒ ในขณะที่แม่น้ำเจ้าพระยาสามารถรับปริมาณของน้ำได้เพียง ๓๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที เมื่อมีน้ำเหนือไหลหลากลงมามาก เกินกว่าแม่น้ำเจ้าพระยาจะรับได้ น้ำที่เหลือจึงล้นตลิ่ง ไหลเข้าท่วมบ้านเรือน เรือกสวน ถนนหนทาง

ประการสุดท้ายประกอบกับมีน้ำทะเลหนุนขึ้นสูงในช่วงที่น้ำเหนือมาถึงพอดี ก็จะทำให้น้ำมากเกินปกติ และไหลลงสู่ทะเลได้ช้ามาก จึงทำให้เกิดน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน

ด้วยเหตุนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระเมตตาพระราชทาน แนวทางแก้ไขปัญหาน้ำท่วมนี้ โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมชลประทาน กรป. กลาง กองทัพบก กองทัพเรือ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมโยธาธิการ และกรุงเทพมหานคร ระดมกำลังช่วยกันขุดลอกคูคลองที่ตื้นเขิน กำจัดวัชพืช และติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำรวมทั้งเครื่องสูบน้ำต่าง ๆ เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก

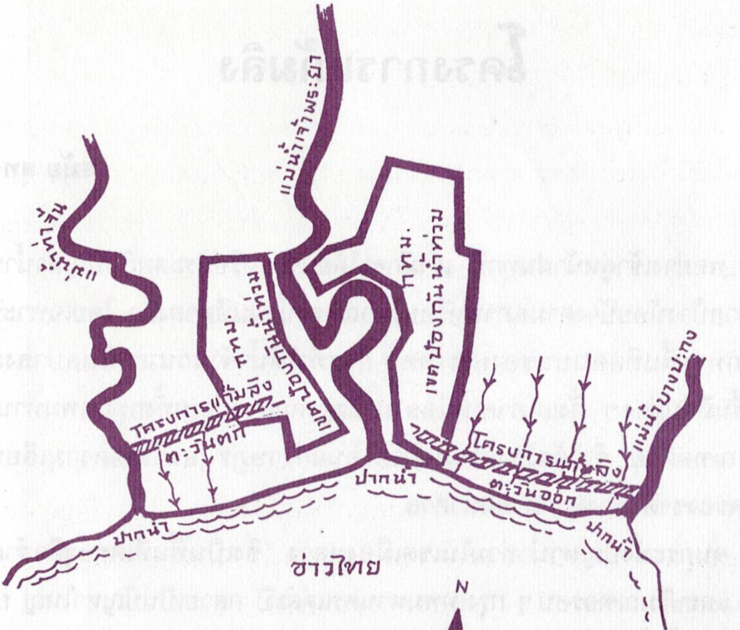

ที่สำคัญประการหนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแนวคิดที่จะหาแหล่งเก็บกักน้ำ เพื่อรวบรวมน้ำที่ไหลจากตอนบนมาเก็บไว้รอการปล่อยออก โดยปิดประตูน้ำกั้นมิให้น้ำทะเลไหลหนุนขึ้นมาในช่วงน้ำขึ้น และเปิดประตูระบายน้ำออกให้ไหลลงสู่ทะเลโดยเร็วเมื่อเวลาน้ำลง โดยทรงเรียกพื้นที่เช่นนี้ว่า "แก้มลิง"

หลังจากที่มีพระราชดำริเรื่อง แก้มลิง ออกมา ทำให้หลายคนซึ่งคิดไม่ทันพระองค์ต่างก็สับสนไม่เข้าใจว่าพื้นที่แก้มลิงจะแก้ปัญหาน้ำท่วมได้อย่างไร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอธิบายเปรียบเทียบว่า... **"ลิงโดยทั่วไป ถ้าเราส่งกล้วยให้ ลิงจะรีบปอกแล้วเอาเข้าปากเคี้ยว ๆ เอาไปเก็บไว้ที่แก้ม และนำออกมาเคี้ยวบริโภคและกลืนเข้าไปภายหลัง..."**

ซึ่งแนวคิดเรื่องแก้มลิงนี้ พระองค์ได้ทรงทดลองใช้พื้นที่ทางด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานครมาแล้วในปีพุทธศักราช ๒๕๓๘ โดยทรงใช้คลองชายทะเล และคลองที่เชื่อมต่อกันรับน้ำจากตอนบน และใช้สถานีสูบน้ำต่าง ๆ สูบน้ำออกในช่วงน้ำทะเลลง

เช่น ประตูระบายน้ำบางตำหรุ ประตูระบายน้ำคลองด่าน ประตูระบายน้ำชลหารพิจิตร ประตูระบายน้ำพระยาวิสูตร ที่สมุทรปราการ เป็นต้น

และในปีพุทธศักราช ๒๕๓๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็พระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการโครงการแก้มลิงทางด้านตะวันตกของกรุงเทพมหานครเช่นเดียวกับด้านตะวันออก ซึ่งได้ผลมาแล้ว โดยได้ดำเนินการในบริเวณคลองสนามชัย-มหาชัย และคลองเชื่อมต่ออื่น ๆ ในเขตสมุทรสาครและเขตกรุงเทพฯ

สร้างประตูระบายน้ำปิดกั้นลำคลองพร้อมกับติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ขุดลอกคลอง กำจัดวัชพืช และที่สำคัญของโครงการแก้มลิงด้านตะวันตก คือโครงการเขื่อนปิดกั้นแม่น้ำท่าจีน ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างศึกษาถึงความเป็นไปได้อยู่

อย่างไรก็ตาม โครงการแก้มลิงทั้งสองด้านรอบกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล ตามแนวพระราชดำริ เมื่อดำเนินการเสร็จสมบูรณ์แล้ว ปัญหาน้ำท่วมขังภายในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ก็จะคลี่คลายลงได้ในอนาคตอันใกล้นี้ จึงนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ที่มีต่อพสกนิกรทั้งหลาย.

ขอขอบคุณ คุณชัยวัฒน์ ปรีชาวิทย์
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษฯ งานจัดสรรน้ำฯ
กรมชลประทาน.

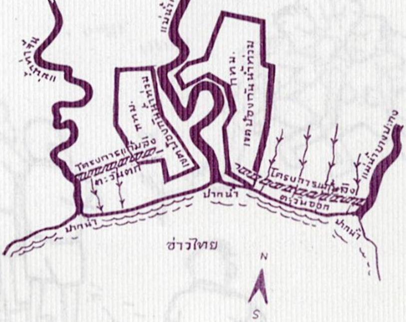

ขี่ม้าชิงเมือง

เรื่อง : ถวัลย์ มาศจรัส
ภาพ : ปฏิพัทธ์ ดาระดาษ

โรงเรียนเปิดเทอมแล้ววันนี้ ประตูหน้าต่างทุกบานเปิดกว้างรอต้อนรับเด็ก ๆ ตั้งแต่เช้าตรู่ ต้นหางนกยูงหน้าโรงเรียนออกดอกสีแดงสลับเหลืองบานสะพรั่งอยู่เต็มต้น มันเป็นแจกันธรรมชาติอันมหึมาที่คอยสร้างความชุ่มชื่นให้ผู้มาเยือน

เด็กเข้าใหม่ชั้น ป.๑ ร้องไห้กระจองอแง บางคนดิ้นพราด ๆ คลุกอยู่กับพื้นโรงเรียนเหมือนปลาช่อนถูกทุบหัว ที่กระทืบเท้าก็กระทืบเอา ๆ ไม่ยักกะกลัวแข้งราขาหัก บ้างโดดเกาะคอแม่เหนียวแน่นไม่ยอมปล่อย ร้องไห้ประสานเสียงกันกระจองอแง เด็กเก่า ๆ มายืนดูอยู่ด้วยความขำทั้งที่ครั้งหนึ่งในอดีตนั้นตัวเองก็เคยเป็นอย่างนี้มาแล้วเหมือนกัน

จ๊อด เปีย แก้ว แก่น และจุก กับเพื่อน ๆ อีกกลุ่มใหญ่ไม่สนใจกับสภาพแบบนี้ เบื่อที่จะดูเพราะมีให้ดูอยู่ทุกปีที่เปิดเทอมใหม่

"ใครจะเล่นขี่ม้าชิงเมืองบ้าง" จ๊อดตะโกนถามเพื่อน ๆ เด็ก ๆ ยกมือกันพรึบ กุลีกุจอจับคู่ คู่ใครคู่มัน

จากนั้นเสียงเป่ายิงฉุบก็ดังขึ้นเซ็งแซ่ ฝ่ายแพ้แยกไปอยู่ทางขวา ฝ่ายชนะไปอยู่ทางซ้าย

"ไอ้เปีย ขีดเส้นกั้นแดนเร็ว" จ๊อดบงการ เขาถูกยกให้เป็นหัวหน้ากลุ่มเนื่องจากตัวโตกว่าเพื่อน เกมการเล่นต่าง ๆ นั้นส่วนใหญ่แล้วจ๊อดเป็นผู้เสนอ เกมที่เขาเสนอมักเป็นเกมเด็ด ๆ ที่ให้ทั้งความสนุกสนาน และบางคราวก็เป็นเกมที่ให้ความสนุกจนเกิดทุกข์ถนัดอยู่บ่อย ๆ

เปียคว้ากิ่งไม้ได้อันหนึ่งก้มลงไปลากเส้นแบ่งแดน คดเคี้ยวเฉไฉไปบ้างไม่ว่ากัน ถือว่าเป็นแนวธรรมชาติ

จ๊อด แก้ว เปีย และพวกส่วนหนึ่งเป็นเจ้าเมืองฝ่ายเหนือ จ๊อดเป็นแม่ทัพใหญ่คอยบัญชาการรบเมื่อมีข้าศึกมาประชิด

เมืองฝ่ายใต้ มีจุก แก่น กับพวกจำนวนเท่าฝ่ายเหนือ คนที่เป็นแม่ทัพฝ่ายนี้คือ จุก ซึ่งมีร่างกายเล็กที่สุดในกลุ่มเทียบกับจ๊อดแม่ทัพฝ่ายเหนือไม่ได้เลย

เด็ก ๆ ทั้งสองฝ่ายเริ่มตกลงกันว่าใครจะเป็นม้า ใครจะเป็นทหารขี่บนหลังม้าอีกที ส่วนใหญ่แล้วคนที่เป็นม้ามักมีร่างกายแข็งแรง ทนการปะทะได้ดีไม่ล้มง่าย ๆ

คนที่เป็นทหารต้องเลือกเอาตัวเล็กน้ำหนักเบาไม่หนักเกินไปและที่สำคัญต้องมีหัวไหล่แข็งแกร่ง พอที่จะกระแทกฝ่ายตรงข้ามให้ล้มลุกคลุกฝุ่นได้เช่นกัน

"พร้อมหรือยัง?" จุกตะโกนท้า วันนี้เขาเป็นฝ่ายบุกเข้าไปชิงเมือง

"เดี๋ยว ๆ ทบทวนกติกาก่อน" จ๊อดยกมือห้ามจุกอย่าเพิ่งบุกเข้าไปชิงเมือง แล้วพูดเสียงดังฟังชัด

"คนเป็นทหารให้ใช้ไหล่กระแทกเท่านั้น ห้ามยื่นมือมาผลักเดี๋ยวจะพลาดทิ่มตากัน ส่วนคนเป็นม้าเอาตะโพกกระแทกได้ แต่ห้ามดีด"

"ทำไมจะดีดไม่ได้ ม้ามันยังดีดได้เลย" แก่นแย้งขึ้นมา

"ห้ามดีดก็แล้วกัน เดี๋ยวไปโดนไข่ม้าด้วยกันเข้าหน้าเขียวเชียวนะโว้ย" เด็ก ๆ

หัวเราะกันเกรียวตบมือชอบใจคำพูดของจ๊อด

"อ้อ อีกข้อหนึ่ง ถ้าทหารพลัดตกจากหลังม้าถือว่าตาย ถ้าใครไม่ทำตามนี้คราวหน้าอดเล่น"

"เอาโว้ย ขึ้นม้า" จุดสั่งทหารของตนเมื่อเห็นว่าจ๊อดพูดจบแล้ว

จ๊อดสั่งทหารของตนให้ขึ้นม้าเช่นกัน ตัวเขาขี่ม้ายืนเด่นอยู่หน้าทหารแถมมีผ้าแดงคาดผมให้รู้ว่าเป็นแม่ทัพอีกด้วย เด็ก ๆ มองแล้วพากันอมยิ้ม บ้างหัวเราะในการวางมาดของแม่ทัพจ๊อดผู้ยิ่งใหญ่

"ยืนเป็นรูปครึ่งวงกลม" จ๊อดสั่ง "พอมันบุกเข้ามาค่อยโอบล้อมให้อยู่หมัดเลยพวกเรา"

แม่ทัพจุกก็ไม่เบา ถึงตัวเล็กแต่ใจใหญ่นัก ไม่ผลีผลามบุกสุ่มสี่สุ่มห้า เขาพาพรรคพวกถอยออกห่างเขตแดนมาก่อนวางแผนกันเบา ๆ แล้วสั่งทหารให้เดินหน้าเตรียมประจัญบานเป็นรูปตัวยู

ทหารทางปีกขวาของจุกควบม้าบุกตะลุยข้ามแดนไปสองคนก่อน ไปถึงก็วิ่งล่อหลอกให้ทหารพวกจ๊อดตามสังหารกันเป็นพรวน เหนื่อยแล้ววิ่งกลับมาพักในแดนของตนปล่อยให้ทหารอื่นควบม้าเข้าไปล่อหลอกบ้าง

เมื่อเห็นว่าทหารของจ๊อดเฮไปเฮมาจนเสียขบวนแล้วจุกก็ออกคำสั่ง

"บุกโว้ย" เท่านั้นเองพลพรรคของเขาก็ทะยานเข้ากระแทกทางด้านหลังเล่นเอาฝ่ายจ๊อดตกม้าตายหลายคน จ๊อดเองไม่ยี่หระเท่าไรนักเพราะเขาคนเดียวทั้งกระแทกทั้งดันเอาฝ่ายทหารจุกหกคะเมนเกนเก้จูบฝุ่นอยู่พราด ๆ หลายคน

แม่ทัพจุกไม่เข้าไปรบด้วย เขายืนขี่ม้าอยู่ในแดนของตนคอยสั่งลูกน้องให้รุกให้ถอยรวมทั้งเตือนให้ระวังคนที่จะเข้าซ้ำทางด้านหลังด้วย ผิดกับจ๊อดที่โดดเข้าสู้ด้วยตนเองจนม้าของเขาเหนื่อยอ่อนซวนเซจะล้มมิล้มแหล่หลายครั้งหลายหน

เวลาผ่านไปสักครู่ จำนวนทหารที่ต่อสู้กันเหลือเพียงนิดหน่อย พวกที่ถือว่าตายแล้วก็ออกมานั่งเชียร์ฝ่ายของตนอยู่ขอบแดน จนผลสุดท้ายทหารฝ่ายจุกตายเรียบฝ่ายจ๊อดเหลือตัวเขาคนเดียวซึ่งดูอ่อนแรงเต็มที่ จุกได้ท่าควบม้าที่ยังไม่ได้ออกศึกวิ่งวนไปรอบ ๆ ตัวแม่ทัพจ๊อด

"ไอ้จุกคลุกน้ำปลา สู้เขา สู้เขา" เด็ก ๆ ส่งเสียงเชียร์ เพราะจุกตัวเล็กกว่าจ๊อด

ครึ่งต่อครึ่ง ทุกคนจึงเอาใจช่วย

จ๊อดนึกโมโหที่จุกเอาเปรียบตน เขากระตุกม้าให้ตีคู่ไปใกล้ ๆ หมายกระแทกให้จั๋งหนับ จุกดึงม้าของตนเลี้ยวซ้ายทำท่าว่าหนี จ๊อดควบม้ามาติด ๆ จุกคะเนว่าเป็นไปตามแผนแล้วจึงส่งสัญญาณให้ม้าโก่งตูดให้ แม่ทัพจ๊อดควบม้ามาอย่างเร็วหยุดไม่ทันกระแทกโครมเข้า ม้าตัวเองกลับเข่าอ่อนทรุดฮวบลงไป จ๊อดกระเด็นลงไปเป่าฝุ่นอยู่โคนต้นหางนกยูง

"ไชโย ชนะแล้ว" ทหารของจุกลิงโลด

ฝ่ายแพ้มายืนโก้งโค้งเป็นม้าให้ฝ่ายชนะขี่หลังไปรอบ ๆ บริเวณ ความพอใจของฝ่ายชนะขี่ไม่ขี่เปล่า ขย่มบ้างดึงหูคนเป็นม้าบ้าง ตามวิสัยของผู้ชนะเป็นที่สนุกสนาน

แม่ทัพจ๊อดต้องมากลายเป็นม้าให้แม่ทัพจุกขี่เที่ยวไปมา

"ซ้ายหน่อย...ขวาหน่อย" จุกดึงหูจ๊อดให้เลี้ยวไปตามทิศทางที่ต้องการ

"ไอ้บ้าจุก ตัวเล็กยังทำซ่าอีกนะ" จ๊อดขบเขี้ยวเคี้ยวฟัน

"เป็นธรรมดาของผู้ชนะ" จุกก้มลงกระซิบข้างหูเป็นการยั่วโทสะเพื่อน

"แกเล่นเอาเปรียบนี่หว่า" จ๊อดบ่นขณะวิ่งเหยาะ ๆ "หน็อยพอเห็นอ่อนแรงแล้วถึงเข้ามาสู้"

จุกระเบิดหัวเราะก๊าก "คนเป็นนายคนนะโว้ย เขาใช้สมองวางแผน ไม่ใช่ใช้แรงอย่างเอ็ง ตัวโตเสียเปล่า แต่สมองเล็กจังว่ะ"

คำพูดของจุกเหมือนเอาเข็มไปทิ่มตำจ๊อด เขาแกล้งวิ่งกระโดกกระเดกหกหน้าหกหลังท่ามกลางเสียงหัวเราะชอบใจเพื่อน ส่วนจุกทำหน้าเหยเกกอดคอจ๊อดไว้แน่น

ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

วินัย รอดจ่าย

กิจกรรมเสริมประสบการณ์นอกห้องเรียนอย่างหนึ่ง เมื่อคุณครูประกาศให้นักเรียนทราบถึงโครงการที่โรงเรียนจะนำนักเรียนศึกษานอกสถานที่ หรือทัศนศึกษา ประกายตาทุกคนจะสดใส มีรอยยิ้มบนใบหน้า เพราะยินดีที่จะได้ไปทัศนศึกษาที่โรงเรียนเป็นผู้จัด แต่ขณะเดียวกันหลายคนเริ่มสับสนและไม่ค่อยแน่ใจว่า การไปทัศนศึกษาคราวนี้จะได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองหรือไม่ ถึงแม้โรงเรียนจะมีหนังสือขออนุญาตผู้ปกครอง

อย่างไรก็ตาม ความหวังที่จะได้ไปทัศนศึกษานั้นค่อนข้างมากกว่า เพราะกิจกรรมที่โรงเรียนจัดนั้น เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในห้องเรียน หรือไม่ก็เป็นกิจกรรมที่กำหนดในวิชาที่เรียน เช่น การพักแรมของลูกเสือ ยุวกาชาด เป็นต้น

ขณะเดียวกันโรงเรียน คุณครูผู้จัดทัศนศึกษา ก็มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างไปจากนักเรียน แต่ความวิตกกังวลในเรื่องที่วิตกนั้นคงแตกต่างกัน โดยเฉพาะความปลอดภัยในการเดินทาง การกำหนดนัดหมายผู้กำกับดูแลนักเรียนแต่ละกลุ่ม การควบคุมเวลาให้เป็นไปตามกำหนดแต่ละแห่ง แต่ละสถานที่ นอกจากนี้แล้ว ยังต้องคิดและคำนึงตลอดเวลา เมื่อทั้งโลกพูดกันอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่จะให้ผู้คนหรือนักท่องเที่ยวทั้งหลาย เที่ยวอย่างไรจึงไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม หรือเรียกอย่างหนึ่งว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า ECOTOURISM

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คืออะไร ?

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือการเดินทางไปยังสถานที่จะท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและชื่นชมกับสถานที่ธรรมชาติ สภาพสังคมวัฒนธรรมในสถานที่นั้น ๆ ด้วยความรู้ ความเข้าใจและความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ นั่นก็หมายถึงผู้ท่องเที่ยวมีความสำนึกในการรักษาสภาพธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ให้คงสภาพอยู่อย่างถาวรต่อไป

สถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวนั้น จะมีคำเรียกรวม ๆ ว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทคือ

๑. ประเภทธรรมชาติ คือแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงดงามตามธรรมชาติ หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นแวดล้อมด้วยธรรมชาติ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ทะเล ภูเขา ถ้ำ ป่าไม้ น้ำตก ห้วย หนอง คลอง บึง ต่าง ๆ

๒. ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนา คือแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นมาทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนา ซึ่งเป็นเรื่องราวถึงการพัฒนาความเป็นมาของท้องถิ่น ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ ปราสาท กำแพงเมือง คูเมือง บ้านโบราณ วัด อนุสาวรีย์ เป็นต้น

๓. ประเภทศิลปะและวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม คืองานประเพณี พิธีกรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ เช่นประเพณี พิธีกรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ เช่นประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาที่อุบลราชธานี ประเพณีลอยกระทงที่สุโขทัย ประเพณีแข่งเรือยาวที่สิงห์บุรี ประเพณีกินเจที่ภูเก็ต ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นต่าง ๆ ที่แสดงเรื่องราวภูมิปัญญาของท้องถิ่นไว้ สินค้าพื้นเมือง ศิลปหัตถกรรม ผลิตผลการเกษตร อาหารการกิน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ การท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม โดยมีความคิดที่จะคำนึงถึงความยั่งยืนทางธรรมชาติ วัฒนธรรม รวมถึงวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด โดยคนในแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวได้รับประโยชน์และมีส่วนรับรู้ในการวางแผนการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่น อย่างมีความเข้าใจถูกต้อง ทุกคนจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว และรบกวนทรัพยากรการท่องเที่ยวให้น้อยที่สุด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศ เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้ และส่งมอบทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นมรดกที่มีอยู่ไปถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน ในปริมาณและคุณภาพที่ไม่น้อยและด้อยกว่าที่เป็นอยู่

นี่แหละคือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างแท้จริง

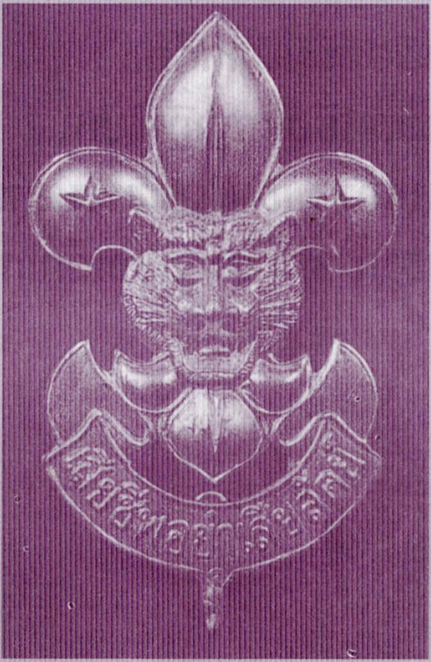

เสียชีพ อย่าเสียสัตย์

เครื่องหมายลูกเสือ

เครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด

คุณภาพดี

มีจำหน่ายที่ ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ทุกสาขา

องค์การค้าของคุรุสภา

69 อาคาร 9 ถนนราชดำเนิน เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทร. 282-5111, 281-7822

องค์การค้าของคุรุสภาได้รับลิขสิทธิ์ในการผลิตและจำหน่ายเครื่องหมายลูกเสือแต่ผู้เดียว

...หนังสือดีนี่นี้มีให้เด็ก..
เล่มไม่เล็กหรือใหญ่เกินไปหนา
องค์การค้าฯ เขาพิมพ์ขายหลายวิชา
เป็นตำราการศึกษา..ของเด็กไทย
ถามหาหนังสือดีวันนี้ที่...
ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ ทุกสาขา
8.30-17.30 น. ทุกวันเว้นวันอาทิตย์

คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๔๐

ที่ปรึกษา

อธิบดีทุกกรม

เลขาธิการคุรุสภา

ผู้อำนวยการองค์การค้าของคุรุสภา

ประธานอนุกรรมการ นายสุวิทย์ วิสุทธิสิน

รองประธานอนุกรรมการ นายเดชา ทองสุวรรณ นายบุญรัตน์ วงศ์ใหญ่

อนุกรรมการกองบรรณาธิการ (บทความและเนื้อเรื่อง)

ศาสตราจารย์ฐะปะนีย์ นาครทรรพ
ศาสตราจารย์คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ
นายสมพงษ์ พละสูรย์
นางพิศวาท คะลีล้วน
นางสาวรสา วงศ์ยังอยู่
นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
นายถวัลย์ มาศจรัส
นางกรองแก้ว เงินศรี
นางวิภา ตัณฑุลพงษ์
นางสรรพพร แตงสกุล
นางนิตยา จรูญผลฐิติ

อนุกรรมการฝ่ายศิลป์และรูปเล่ม

นายสมัย สุทธิธรรม
นายทวีพร ทองคำใบ
นายชูเกียรติ เกิดอุดม
นายปฏิพัทธ์ ดาระดาษ

อนุกรรมการฝ่ายพิสูจน์อักษร

นางสาวอรุณี สุภสุข
นางพจมาน พงษ์ไพบูลย์
นายพิสิฐ นาครำไพ
นางสาวพรรณี ศรีนวล

อนุกรรมการฝ่ายธุรกิจและการบัญชี

นายประเสริฐ แก้วเพ็ชร
นายสุรชาติ สุขสด
นางสาววิไล เกษชนก
นางสุภา ปัญจวัฒนา
นางสาวรำไพ จำปาทอง

อนุกรรมการฝ่ายสนับสนุนการจัดพิมพ์และจัดส่ง

นายวิชัย พยัคฆโส | นางสวณีย์ เวชชการัณย์
นางศิริกุล รุกขพันธ์ | นายคำรณ วิชิตนันท์

อนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

นายซ้อน สอนดี | นายวีระยุทธ พินธุสมิต
นางสาวขวัญเรือน อภิมนต์

อนุกรรมการและเลขานุการ

นางสุดใจ แก้วตระกูลพงษ์

อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นางวิมล โลจนะศุภฤกษ์ | นางวิมลรัตน์ จั่นเผื่อน

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว นายสมมาตร์ มีศิลป์ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๓๙

"ไม่หวั่นต่อความลำบาก" ภาพโดย ด.ญ.รัตนา ศิริโรจน์ อายุ ๘ ปี

สายฝนพร่างพราย เด็กกางร่มถวาย
ด้วยจิตภักดี ต่อองค์ทรงชัย แห่งไทยปฐพี
ซึ่งพระปรานี มีต่อปวงชน

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

ISBN 974-8066-04-5

ปรารถนา หนังสือวันเด็กแห่งชาติ ๒๕๔๐